

STICHTING ERFGOEDPARK BATAVIALAND

BESTUURSVERSLAG 2021

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord.....	3
2.	Batavialand 2021	5
3.	Publieksaanbod	9
3.1.	Publieksactiviteiten en evenementen	9
3.2.	Herinrichting Museum en werf	11
3.3.	Marketing & communicatie.....	12
3.4.	Zakelijk aanbod.....	13
3.5.	Fondsenwerving.....	15
3.6.	Educatieaanbod Batavialand	15
4.	Kennis en Collecties	17
4.1.	Maritiem archeologische rijkscollectie.....	17
4.2.	Provinciaal depot voor bodemvondsten van Flevoland.....	19
4.3.	Erfgoedcollecties Flevoland en scheepsbouw	21
4.4.	Collectieplan	22
4.5.	Kwaliteitszorg.....	22
4.6.	Onderzoek	22
4.7.	Advisering en ondersteuning.....	23
4.8.	Werk in opdracht.....	24
4.9.	Toegankelijkheid	25
4.10.	Projecten.....	26
5.	De interne organisatie van Batavialand	27
5.1.	Personeel & organisatie	27
5.2.	Arbo, verzuim & vertrouwenspersoon	29
5.3.	Diversiteit	29
5.4.	Medezeggenschap.....	29
5.5.	ICT & Facilitair	29
6.	De financiële organisatie van Batavialand	31
6.1.	Risicobeheersing binnen Stichting Erfgoedpark Batavialand.....	31
6.2.	Financiële instrumenten	32
6.3.	Continuïteit.....	33
6.4.	Balans, Resultaten, omzet en lasten.....	34
7.	Vooruitblik	41
8.	Verslag van de Raad van Toezicht	42

9.	Jaarrekening 2021	48
9.1.	Balans per 31 december 2021	48
9.2.	Staat van baten en lasten over 2021	50
9.3.	Meerjarenoverzicht.....	51
9.4.	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.....	52
9.5.	Toelichting op de balans per 31 december 2021	58
9.6.	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021	65
9.7.	Overige gegevens.....	71
10.	Bijlagen: Provincie Flevoland, beschikking subsidie ontwikkelgelden.....	73
10.1.	Prestatieafspraken	73
10.2.	Verplichtingen:	73
10.3.	Financieel overzicht 2021 in relatie tot begroting	77
10.4.	Financieel totaal overzicht in relatie tot begroting	78
11.	Bijlagen: Provincie Flevoland, beschikking boekjaarsubsidie.....	80
11.1.	Prestatie afspraken	80
11.2.	Verplichtingen:	91
11.3.	Financieel overzicht in relatie tot begroting.....	102
12.	Bijlagen: controle verklaringen Stichting Erfgoedpark Batavialand	105

1. VOORWOORD

Verslagjaar 2021 was wederom een vreemd jaar ten gevolge van de Corona pandemie. Op moment van schrijven van dit verslag was het bestuurlijk ook een bijzonder jaar. Per 1 maart 2022 heeft directeur/bestuurder Jan Vriezen afscheid genomen van Batavialand. Eind november 2021 is de Raad van Toezicht (RvT) gestart met een succesvolle zoektocht naar een nieuwe directeur/bestuurder waar per 1 juni 2022 een nieuwe bestuurder zal aantreden. In de tussenliggende periode zal ondergetekende optreden als bestuurder a.i. Op basis van de verstrekte informatie van oud bestuurder Jan Vriezen is dit voorwoord opgesteld.

Zoals genoemd was de Corona pandemie ook in dit verslagjaar een dominante factor in het bestaan van Batavialand. De eerste vijf maanden van het jaar was Batavialand gedwongen gesloten, daarna kenden we een open periode met allerlei restricties, waarna het jaar weer in gesloten toestand werd uitgeluid. In tijd was Batavialand in 2021 zelfs meer gesloten dan in 2020. Alle mogelijke ondersteuningsmaatregelen zijn voor zover mogelijk aangevraagd ter compensatie van de inkomsten derving, zoals NOW, huurkijtschelding etc.

Batavialand heeft met alle beperkingen, nog ruim 34.000 bezoeker mogen begroeten. Wanneer wij dit vergelijken met dezelfde periode in 2020 was dit zelfs ruim 7% hoger. Echter ten opzichte van de begroting over dezelfde periode was het dubbele bezoekersaantal gecalculeerd.

Coronaprotocollen werden herhaaldelijk aangepast, thuiswerken werd voor velen een normale gang van zaken, op de werf werd volop doorgewerkt zodat deelnemers en leerlingen aan de gang bleven.

De in maart 2020 ingestelde (Corona)nieuwsbrief is frequent blijven verschijnen en mocht op waardering rekenen. Het vanaf de zomer weer open zijn en vrijwilligers en medewerkers in het publieksdomein weer aan de slag te zien gaf zichtbaar vreugde. Het popelen en trappelen om weer aan de slag te gaan kon eindelijk weer worden omgezet in actie.

Met de financiële compensaties gevoegd bij eigen bezuinigingen en wegvallende kosten kan het jaar 2021 in financieel opzicht positief worden afgesloten. Complimenten aan iedereen die dit mogelijk hebben gemaakt.

Het wegwerken van achterstanden rond de Rijksmaritieme collectie is in 2020 en ook nog in 2021 door corona vertraagd. Afronding wordt nu in 2023 voorzien. Met de RCE is een verlating van de benodigde verantwoording besproken.

De gebiedsontwikkeling in het Bataviakwartier zette zich gelukkig voortvarend voort. De minister kondigde toekenning van de in de Erfgoedwet opgenomen functie voor Batavialand als Nationaal Scheepsarcheologisch Depot (NSD) aan. In het verlengde daarvan is vanaf de zomer met hulp van een kwartiermaker gewerkt aan een plan van aanpak voor de Doorontwikkeling van Batavialand.

Genoemd plan voorziet in het bijéén brengen van het museum, het NSD depot, de werf en de Batavia op één locatie en de financiering van die operatie. Gemeente, Provincie en Rijk trekken samen met Batavialand op om dit alles mogelijk te maken. Besluitvorming op het plan wordt in 2022 verwacht. Hiervoor zullen de komende tijd voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd moeten worden om te komen tot een heldere missie en visie en een degelijk Programma van Eisen. Daarvoor is aan de zijde van Batavialand een projectmanager aangesteld die Batavialand in het hele proces verder gaat ondersteunen.

Ook is er een ontwikkeling waarover eerder in nieuwsbrieven en pers al wat is bericht: de mogelijke afbouw van de Zeven Provinciën.

Een ontwikkelaar heeft interesse getoond in de afbouw van de Zeven provinciën. Hiervoor kan Batavialand mogelijk ondersteuning bieden op het gebied van ontwerptekeningen, inzet van de ambachten, leveren van materialen en dergelijke. Het is de bedoeling dat de afbouw in de nabijheid van de werf wordt uitgevoerd en toegankelijk is voor ons publiek. Het bouwproject kan een impuls zijn voor extra bezoekers en het op peil houden van de aan de bouw verbonden ambachten.

In 2021 zijn veel voorbereidende gesprekken en onderhandelingen gevoerd die naar verwachting in 2022 hun definitieve beslag zullen krijgen.

En zo richt Batavialand de blik voorwaarts, met vernieuwingen en groeimogelijkheden in het vizier, met een toenemend vertrouwen en een lonkend perspectief.

Ik wil iedereen van medewerker tot vrijwilliger en van donateur tot vriend bedanken voor hun inzet, inbreng en betrokkenheid. Er gloort een mooie toekomst voor Batavialand!

Lelystad, 20 april 2022

Menno Smits
Directeur Bestuurder a.i.

2. BATAVIALAND 2021

PROFIEL

Stichting Erfgoedpark Batavialand, statutair gevestigd in Lelystad is op 28 april 2014 opgericht en heeft als doel de exploitatie en doorontwikkeling van een erfgoedpark, waarin de historie en de karakteristieken van Nederland, door het verhaal van het leven op de grens van land en water, op allerlei wijzen worden verbeeld, beschreven en tentoongesteld. Batavialand is als uitvoeringsorganisatie formeel per 1 juli 2017 van start gegaan.

MISSIE

Batavialand vertelt het verhaal van Nederland en de Nederlander levend op de grens van land en water. We vertellen over de pragmatische mentaliteit van de Nederlanders in Flevoland, omdat het zich hier allemaal heeft afgespeeld en nog steeds zichtbaar is. We hebben door polders te maken de geschiedenis letterlijk boven water gehaald. Batavialand etaleert de kennis en kunde over die verbinding van land en water: waterbeheer, scheepsbouw en scheepvaart; in het verleden, het heden en in de toekomst. Batavialand is de plek waar je meegenomen wordt in de wereld van handelsgeest en technologie. Met haar programmering bereikt Batavialand een breed nationaal en internationaal publiek.

VISIE

Batavialand wordt de plek die Nederlandse mentaliteit en kracht uitdraagt, verbindend voor Nederlanders en wervend voor buitenlanders. Batavialand streeft ernaar het publiek diepgaand te informeren middels een intense beleving en intensieve samenwerking met markt- en overheidspartijen. Batavialand wil zich ontwikkelen tot dé plek in de Nederland waar de oorsprong van ons nationale DNA, gevormd door het leven op de grens van land en water, voor het voetlicht wordt gebracht.

COLLECTIEPROFIEL

In navolging van de vaststelling van de missie en visie van Batavialand door het managementteam is het profiel van de collectie van Batavialand opgesteld. Batavialand verzamelt collectie die past bij het vertellen van het verhaal van Nederland en de Nederlander levend op de grens van land en water. Speerpunten zijn waterbeheer, scheepsbouw, handel en scheepvaart. Flevoland neemt binnen dit verhaal een bijzondere plaats in als voorbeeld van een plaats waar de samenhang tussen de genoemde onderwerpen het beste zichtbaar is; door te polderen (het Zuiderzeeproject) leg je de eeuwenoude bodem bloot (land- en maritieme archeologie) waardoor de sporen van het scheepsbouw- en scheepvaartverleden van Nederland letterlijk naar boven zijn gekomen.

Dit collectieprofiel geeft richting aan de opbouw van de collectie: het verzamelen van collectie via aankoop, schenking en legaten, en het afstoten van collectie via het proces van (de-)selectie.

Batavialand beheert een nationale collectie op het gebied van scheepsbouw en scheepvaart en een provinciale collectie op het gebied van Flevoland en het Zuiderzeeproject. Vanwege de thematische inhoud en de periode die wordt bestreken (van prehistorie tot heden), aard van de collectie (archeologische objecten en historische archieven) en de duur van de collectieopbouw (gestart voor of vlak na de Tweede Wereldoorlog) kan zowel bij de Rijks- als provinciale verzameling worden gesproken over unieke erfgoedcollecties. Het online steeds meer beschikbaar zijn van gedigitaliseerde collecties van derden betekent dat Batavialand verbindingen legt met deze collecties en niet zelf alles in huis hoeft te hebben.

SAMENWERKINGEN

Batavialand neemt deel aan Nederland Waterland. Een samenwerkingsverband met o.a. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, een aantal kustprovincies en toeristische organisaties zoals Visit Flevoland met als doel het creëren van een overkoepelend verhaal en het versterken van het aanbod. In deze samenwerking is Batavialand één van de zogenaamde watericonen, naast o.a. de Deltawerken en de Afsluitdijk.

Batavialand beheert voor het Rijk de maritieme archeologische collectie en werkt hierbij nauw samen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Voor de provincie Flevoland beheert Batavialand de provinciale erfgoedcollecties. In beide gevallen bestrijkt 'het beheer van de collectie' het feitelijke beheer van de collecties én het vertellen van het bijbehorende publieksverhaal. Batavialand ontvangt bijdragen voor de uitvoering van deze taken, de betrokken overheden zijn deponhouders (erfgoedzorg) en Batavialand is depotbeheerder.

Batavialand is een organisatie met een belangrijke sociaalmaatschappelijke rol. Het erfgoedpark voert scheepsbouwprojecten uit in werkplaatsen die de nevenbedrijven van de scheepsbouw belichamen (onderhoud schepen, zeilmakerij, tuigerij, beeldsnijden, smidse, touwslagerij, etc.). Onder leiding van leermeesters worden in deze werkplaatsen deelnemers van werkervaringstrajecten opgeleid met het doel ze door te laten stromen naar een betaalde baan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het Werkbedrijf Lelystad. Daarnaast faciliteert Batavialand de plaatsing van cliënten van Triade, stageplekken en neemt zij al vele jaren deel aan plaatsing van jongeren uit Europa via het European Solidarity Corps programma.

Batavialand is ook een museum en als zodanig geregistreerd in het nationale register van musea. Het publiek kan met de Museumkaart terecht voor een bezoek aan Batavialand.

Als studie-/kenniscentrum werkt Batavialand nauw samen met instellingen die ook collecties beheren en onderzoekstaken uitvoeren. Een deel van de programmering van Batavialand komt tot stand in samenwerking met het Maritiem Portal, de Archeologische Werkgemeenschap Nederland afdeling Flevoland en de Nederlandse Genealogische Vereniging Afdeling Flevoland.

Batavialand neemt deel aan het Landelijke Overleg van Provinciale Erfgoedhuizen in Nederland (OPEN). In OPEN zijn (bijna) alle provinciale erfgoedorganisaties vertegenwoordigd: Museumfederatie Fryslân, Erfgoedpartners Groningen, Historisch Centrum Overijssel, Erfgoedpark Batavialand, Erfgoed Gelderland, Huis voor de Kunsten Limburg, Erfgoed Brabant, Erfgoed Zeeland, Stichting NMF/Huis van Hilde, Erfgoedhuis Zuid-Holland en Landschap Erfgoed Utrecht. De meeste erfgoedorganisaties in OPEN richten zich met provinciale steuntaken (vrijwilligersbeleid, cultuureducatie, digitale erfgoedcoach, museumconsulentschap) op de zorg voor en het zichtbaar maken en houden van erfgoed in hun provincie en doen dit door de beheerders en gebruikers van erfgoed, gemeenten, historische verenigingen, musea, monumenteigenaren, scholen en vrijwilligersorganisaties daarbij te helpen.

Batavialand heeft deze provinciale ta(a)k(en) niet, maar desondanks t/m 2021 getracht hier op eigen wijze toch invulling aan te geven om zodoende aangehaakt te blijven bij het landelijke museum en erfgoedbeleid.

Het bij Batavialand ondergebrachte Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten voert in elke provincie met provinciale en rijksgelden basistaken uit die kosteloos worden aangeboden aan gemeenten: het geven van informatie, het bevorderen van kennis en deskundigheid, en het bieden van een bovenlokaal platform. Vanaf 2022 komen de SAMF-activiteiten te vervallen vanwege stopzetting van deze taak en subsidie voor dit doel, en het laten vervallen van de functie van coördinator door de provincie Flevoland.

Batavialand ondertekende in 2019 het manifest van het landelijke Netwerk Digitaal Erfgoed om met alle erfgoedinstellingen in Nederland een stelsel te ontwikkelen van diensten en voorzieningen voor het verbeteren van de zichtbaarheid, bruikbaarheid en houdbaarheid van digitaal erfgoed. Tot 2022 ontving Batavialand steun van het Rijk en de provincie voor de aanstelling van een digitale erfgoedcoach die provinciale erfgoedinstellingen ondersteunde bij het erfgoedbeheer. Deelname aan het netwerk en hooghouden van de principes van de strategie zonder extra middelen hiervoor is in de praktijk erg lastig gebleken. Dit is verwoord in het separate jaarverslag over de digitale erfgoedcoach dat bij de provincie Flevoland is neergelegd.

LOCATIE

Batavialand is geworteld in Flevoland dat wereldwijd bekend is vanwege het Zuiderzeeproject en de vele scheepswrakken die er zijn geborgen. Het erfgoedpark doet zijn standplaats recht door de collecties en het bodemarchief van de provincie te beheren en het verhaal van Flevoland te vertellen. Batavialand vervult een belangrijke rol in de verdere doorontwikkeling van het Bataviakwartier in Lelystad. Het topstuk 'de Batavia', de waarheidsgetrouwe reconstructie van het zeventiende-eeuwse V.O.C.-Retourschip 'de Batavia', is icoon van Lelystad en Flevoland, en naamgever aan Batavialand, Bataviakwartier, Bataviahaven en Bataviastad.

BEZOEKERSPROFIEL

Batavialand richt zich met name op Nederlandse (dag)toeristen (gezinnen en 50+), schoolgroepen en buitenlandse bezoekers. Naast de reguliere nationale en internationale individuele bezoekers en groepsbezoek zoals scholen, ontvangt Batavialand tevens bezoekers vanuit verenigingen, bedrijven en touroperators.

Batavialand trok in Coronajaar 2021 (6,5 maand geopend) 34.506 bezoekers.

3. PUBLIEKSAANBOD

3.1. PUBLIEKSACTIVITEITEN EN EVENEMENTEN

Hoewel deels gesloten als gevolg van de landelijke COVID-19 maatregelen van december 2020 tot 1 juni 2021 en van 19 december tot en met 31 december ontving Batavialand in 2021 toch 34.506 bezoekers.

De heropening van het museum vroeg om diverse aanpassingen, zoals (eenrichting)looproutes en maximale bezoekersaantallen per ruimte. Ook verviel het eerste half jaar van de jaarprogrammering.

Er is voor gekozen om in 2021 geen grote evenementen te organiseren, maar te werken met thema's en deze te verdelen over het jaar in meer en kleinere activiteiten om zo de komst van bezoekers eveneens meer te spreiden. De meerdere, kleine activiteiten leidde tot een versplintering van het marketingbudget. Twee thema's kregen in de marketing de focus: de zomervakantie met als thema Ontdekkingsreizen en de herfstvakantie met Piraten en Kapers. Er werd daarbij onderscheid gemaakt in doelgroepen in het hoogseizoen en laagseizoen.

Tijdens de zomervakantie (van 10 juli t/m 5 september) gingen de bezoekers op ontdekkingsreis door Batavialand. Met een schatkaart konden zij alle locaties ontdekken en dieren en planten determineren. Tijdens hun ontdekkingsreis kwamen ze allerlei gereedschappen tegen die een ontdekkingsreiziger nodig heeft. De jonge ontdekkingsreizigers eindigden in een echte jungle, waar zij met een 'spullenscanner' hun gevonden voorwerpen konden controleren. Via Sipr werd een campagne gevoerd en er is promotie gedaan via de eigen social media kanalen. Er werd geadverteerd via Kidz Museumgidz en Dagjeweg. In de zomervakantie ontvingen we 19.863 bezoekers.

Tijdens de herfstvakantie concentreerde Batavialand zich op de weekenden en met name De Vloek van de Batavia. De Batavia werd omgetoverd in een spookschip met enge piraten. Helaas gooiden slecht weer en een storm roet in het eten en vielen de bezoekersaantallen hierdoor tegen, ondanks een uitgebreide marketingactie. Een mooie promotiefilm op Youtube voor de Vloek van de Batavia werd 182.000 bekeken. Naast de promotie op Youtube werd er via Dagjeweg.nl geadverteerd.

Tijdens de Flevoland weekenden kwam het Verhaal van Flevoland tot leven. In het Weekend Flevoland 5 en 6 juni, en 9 en 10 oktober, werden bezoekers van Batavialand welkom geheten door ir. Cornelis Lely en konden zij een mini-expositie bezoeken over het Zuiderzeeproject. Jonge bezoekers konden een speurtocht doen en er was gelegenheid om eigen vondsten te laten onderzoeken door een conservator. Op 5 juni ontvingen we 97 bezoekers, op

6 juni 134. Dit was het eerste weekend na de lockdown dat Batavialand de deuren weer mocht openen voor bezoekers. Op 6 oktober hadden we 175 bezoekers, op 10 oktober 201.

Het weekend van 19 en 20 juni stond in het teken van de Nationale Archeologiedagen. Deze dagen worden elk jaar georganiseerd om de archeologie in al zijn vormen onder de aandacht te brengen. Batavialand doet elk jaar mee! Er was veel te zien, te doen en te leren voor jong en oud. Als een echte archeoloog kon worden gespeurd met een metaaldetector, vuurstenen werden bewerkt, houten lepels gesneden, er is uitleg gegeven over schepen, rondleidingen zijn gegeven door de depot en lezingen werden gehouden, o.a. door Yftinus van Popta over de toen net geopende tentoonstelling Verdronken Land. 19 Juni ontvingen we 214 bezoekers, op 20 juni 233.

Het weekend van 11 en 12 september was het Batavia Weekend. Tijdens dit weekend stond het groot onderhoud centraal van de tuigage van de Batavia. Er werd met man en macht gewerkt en jonge bezoekers konden door deel te nemen aan knopen, touwslaan en ra lopen hun scheepsmaatje-diploma verdienen. Op de steiger werd informatie gegeven over de Batavia en het project om het schip op het land te krijgen. Op 11 september ontvingen we 280 bezoekers, op 12 september 186.

In het Weekend Waterschip op 18 en 19 september is op traditionele wijze met puddle-ijzer en veenmos gebouwd aan het waterschip. Bezoekers werden meegenomen in het verhaal van de bouw van het waterschip; er werden demonstraties gegeven over het stomen, buigen en plaatsen van huidgangen en in de smederij werd gewerkt aan het maken van roerbeslag. Bezoekers konden met de conservator van het maritiem archeologisch depot een kijkje nemen in het depot en een onderzoeker van Batavialand gaf een lezing over de achtergronden van het Waterschip ZM22 dat model stond voor het bij Batavialand gebouwde waterschip. Bierbrouwerij Praght brouwde speciaal voor deze dag een nieuw biertje dat in dit weekend onthuld werd. Op 18 september hadden we 182 bezoekers, op 19 september 307.

Het weekend van 25 en 26 september stond in het teken van de Ventjager. Ontdekt kon worden hoe het was om aan boord te zijn van zo'n oud schip. Op de active floor was een speciaal memory-spel te spelen en in heel Batavialand kon gespeurd worden naar vissen, die terug moeten naar de bun. Een Batavialand-onderzoeker gaf een lezing over de ventjager en de conservator maritieme archeologie gaf uitleg bij het wrak. Op 25 september waren er 260 bezoekers, op 26 september 188.

De mini-expositie Van Plan-Lely tot Provincie Flevoland was in 2021 tweemaal te zien, in juni tijdens het eerste Flevoweekend en als onderdeel van de Maand van de Geschiedenis van 1 t/m 17 oktober, o.a. in het Tweede Flevoweekend op 9 en 10 oktober.

In het Weekend van de Wetenschap, 2 en 3 oktober, is het opengewerkte scholingsmodel van een Caterpillar-rupstrekker schoongemaakt en sindsdien is deze trekker samen met een Caterpillar-rupstrekker D4C die door de Stichting Polderpioniers Flevoland is gerestaureerd, toegevoegd aan onze vaste presentatie.

Batavialand sloot ook aan bij landelijke evenementen zoals de Museumweek, de Maand van de Geschiedenis, de Maand van de Wetenschap en de Landelijke Archeologiedagen.

3.2. HERINRICHTING MUSEUM EN WERF

Van juni tot en met december was de tijdelijke tentoonstelling *Man overboord!* te zien. In deze tentoonstelling draaide het om spreekwoorden en gezegden uit de maritieme wereld met presentatie van objecten uit het maritiem archeologisch depot van Batavialand.

In juni is ook de presentatie *Verdronken Land* geopend. Met kaarten, objecten en archeologische vondsten uit het provinciaal archeologisch depot van Batavialand wordt het verhaal verteld van Schokland en een aantal Middeleeuwse verdronken dorpen.

Van oktober tot en met februari 2022 vond een tentoonstelling plaats van het werk van de Lelystadse kunstenares Martine Bakker. Dit was de eerste keer dat er werd samengewerkt met de Stichting Ingelijst en Uitgelicht en dat er moderne kunst was te zien in Batavialand.

Naast deze tijdelijke tentoonstellingen werden er ook verbeteringen aangebracht in de huidige presentaties: De vaste presentatie over Volrad, het middeleeuwse Zuiderzeegebied, werd op een aantal punten verbeterd: teksten werden aangepast en collectie herschikt.

De grote vitrine van de Flevowand werd geopend om meer dan 100 objecten uit de depots van Batavialand een plek te geven. De objecten versterken het verhaal dat met het borduurwerk wordt verteld en variëren van mammoetbotten tot een vuursteenpistool.

In 2021 werd de herinrichting van de Zeven Provinciën zaal afgerond door toevoeging van het laatste doek over scheepssier (het wulft).

Het scheepsmodel van de Batavia kreeg een podium in de welkomsthal van de werf. Het podium werd bekleed en de belichting in de hal werd aangepast.

3.3. MARKETING & COMMUNICATIE

In 2021 lag de focus in marketing en communicatie op een jaarrondprogrammering met veel kleine activiteiten om zo de komst van de bezoekers zoveel mogelijk te spreiden. Helaas moest toch nog een groot deel van deze programmering geannuleerd worden wegens museumsluiting in kader van de landelijke coronamaatregelen.

Vanwege lockdowns en beperkende maatregelen bleef het essentieel om meer bezig te zijn met het creëren van zichtbaarheid via de vaste kanalen. Dit gebeurde door meer te focussen op digitale rondleidingen, radio-uitzendingen en kijkjes achter de schermen. Ook al was Batavialand niet altijd open voor publiek, er is wel nagedacht over de marketingstrategie in de veranderende omstandigheden en hoe deze aansluit op de toekomst. Het marketingbudget werd verdeeld over alle activiteiten van de programmering en deze keuze leidde er toe dat er minder budget was voor de verkoop van het totaalproduct. Vooral algemene promotie was niet mogelijk.

In 2021 is de website bijwerkt, met nieuwe teksten en foto's. Ook is er aan de kaartverkoop een knop toegevoegd waarmee online bezoekers kunnen doneren aan de Batavia op het land.

Bij de start van het jaar is er voor gekozen om meer te focussen op online media en lokale media. Zo is gekozen voor wegbebording in de regio en is een nieuwe flyer ontwikkeld om uit te delen bij hotels en vakantieparken. Daarnaast is regulier bezoek aan Batavialand vooral online benaderd via dagjeweg.nl en zijn betaalde campagnes uitgevoerd via social media en online agenda's geplaatst op externe kanalen. Er is vanwege Covid-19 weinig offline promotie geweest. Partners waarmee we samenwerkten waren Kidsproof en Kidz Museumgidz.

Batavialand was op de nationale televisie in verschillende programma's zoals De Proefkeuken, Omroep Max en Klokhuis. De wekelijkse samenwerking met Omroep Flevoland is voortgezet.

Na de lockdowns is via veel persberichten gepubliceerd over de volle programmering met wekelijkse activiteiten van Batavialand. Deze berichten zijn vooral door de lokale media goed opgepakt!

In 2021 zijn 5 Batavialand-nieuwsbrieven gestuurd naar circa 4.400 ontvangers en deze zijn in totaal 9.251 keer geopend. Doel van de nieuwsbrief is om verbinding te creëren met lezers en zo meer cross-mediaal te kunnen promoten.

In 2021 zijn diverse kortingsacties opgezet in samenwerking met verschillende bedrijven en media met als doel het genereren van extra bezoekers. Batavialand maakte gebruik van ticketverkoop zoals Ticketveiling, Vakantieveiling en Tiquets. In totaal hebben ca 3.000 bezoekers gebruikt gemaakt van een actie.

In 2021 is een aantal rubrieken op social media Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn voortgezet en zijn er nieuwe bijgekomen. Wekelijks is content geplaatst over een collectieobject en zijn er onder de noemer van 'collectievissen' berichten over Batavialand geplaatst.

	1 jan 2021	31 dec 2021	Toename
Facebook vind ik leuk	6.354	6.620	266
Facebook volgers	6.330	6.626	296
Instagram volgers	1.098	1.230	132
Twitter volgers	1.448	1.477	29
LinkedIn volgers	274	366	92

Vanaf moment van heropening waren er veel aankondigingen en berichten over de programmering en activiteiten die bij Batavialand weer te beleven waren.

In 2021 voerde SIPR een betaalde zomercampagne uit ter promotie van de activiteiten in de vakantie. Deze is 627.819 keer vertoond aan verschillende relevante doelgroepen. De campagne leverde 7.200 clicks op. Ook voor de herfstvakantie is een betaalde campagne uitgevoerd met een piraten/Halloween promo die 182.000 is vertoond via Youtube en 500 clicks opleverde.

Batavialand neemt deel aan het samenwerkingsverband Nederland Waterland met als doel het creëren van een overkoepelend verhaal en versterking van het toeristische aanbod. In deze samenwerking is Batavialand één van de zogenaamde watericonen, naast o.a. de Deltawerken en de Afsluitdijk.

Ook neemt Batavialand deel aan het VSC Netwerk, sectororganisatie van wetenschapsmusea en centra op gebied van wetenschap en techniek die ten doel heeft deze musea onderling te verbinden en te faciliteren, en door kennisdeling te zorgen voor kwalitatieve verbetering en innovatie. Vanwege Covid-19 heeft het VSC-netwerk bijna wekelijks online overlegd om kennis te delen.

Batavialand doet mee in het programma Ons Water dat halfjaarlijks een Week van ons Water organiseert om bewustwording te creëren over hoe Nederland met water omgaat. Andere deelnemers zijn het Zuiderzeemuseum en Watersnoodmuseum.

3.4. ZAKELIJK AANBOD

Gedurende meer dan de helft van het jaar, van 1 januari tot 1 juni en van 19 december tot en met 31 december, was het vanwege Covid-19 niet mogelijk om groepsbezoeken bij Batavialand te verwelkomen. Gedurende de tijd dat Batavialand wel open was, is een zekere voorzichtigheid opgemerkt vanuit

potentiële bezoekersgroepen. Reserveringen werden minder snel definitief geboekt, besloten werd om met minder gasten te komen en of bijeenkomsten werden geannuleerd.

Batavialand stelde een online reserveringsmodule beschikbaar via de website en administratieve verbeteringen werden aangebracht in SEM (smart event manager software) waardoor in klantcontacten efficiënter gewerkt kan worden. De verbeteringen betroffen vooral de verwerking van betalingen, het online reserveren en produceren van rapportages.

Drie grote webinars werden georganiseerd bij Batavialand.

In 2021 zijn 50 groepsbezoeken gereserveerd en hebben in groepsverband 1.145 bezoekers Batavialand bezocht. Scholenbezoek, kinderfeestjes en huwelijken vallen hierbuiten.

In 2021 vonden 44 vergaderingen/bijeenkomsten/evenementen plaats bij Batavialand waaraan 747 bezoekers deelnamen.

Vanuit kind-centra, basis- en voortgezet onderwijs zijn in 2021 35 groepsbezoeken aan Batavialand gebracht met in totaal 1.294 leerlingen en begeleiders. Van de 35 scholen boekten er 15 een educatief programma of workshop. In totaal nam 589 leerlingen hier deel aan. Drie van de 35 scholen boekten de nieuwe digitale rondleiding over de Batavia. Deze leerlingen waren niet fysiek aanwezig bij Batavialand.

In 2021 hebben 16 touroperators en rederijen met groepen een bezoek gebracht aan Batavialand. Hieraan namen in totaal 371 personen deel.

Aan het eind van het jaar is door Batavialand extra aandacht besteed aan de ontwikkeling van nieuwe kinderfeestjes die per 2022 bij Batavialand actief verkocht zouden gaan worden. De aandacht hiervoor aan het einde van het jaar leverde op dat één kinderfeestje nog in 2021 bij Batavialand werd gehouden.

Eén huwelijk vond in 2021 plaats in de kajuit van de Batavia waarbij 19 personen aanwezig waren.

Batavialand was in 2021 de locatie voor verschillende filmopnamen en fotoreportages. Influencers Stefan de Vries (748.000 volgers) en Sakuraflor (80.000 volgers) maakten filmpje en foto's op de Batavia. De NTR maakte verschillende opnames, waaronder voor een aflevering van Klokhuis. De VPRO maakte opnames voor het programma De Proefkeuken en Sky History Archeology filmde in het museum voor een BBC-aflevering over verdronken dorpen (Noordoostpolder). Op de Batavia is gefilmd voor het Verhaal van Nederland dat in 2022 uitgezonden zal worden en voor de Lelystadse intocht van Sinterklaas.

Batavialand is als museum ook maatschappelijk betrokken en heeft als zodanig samengewerkt met Make a Wish en een Piratendag georganiseerd voor een terminaal ziek kind.

De Batavia was achtergrond bij één van de concerten die is georganiseerd door het Amsterdamse Grachtenfestival.

3.5. FONDSSENWERVING

VRIENDEN

In 2021 is de Vriendenadministratie opgeschoond. De Flessenpost, onze nieuwsbrief voor de vrienden, is vijf keer verschenen. In deze nieuwsbrief worden onder meer portretten van Vrienden geschetst, specifieke projecten toegelicht, oproepen en uitnodigingen geplaatst en de aankomende agenda aangereikt. Voor het versturen van de Flessenpost is overgestapt naar het programma mailchimp. Binnen het oude programma waren diverse problemen waren waardoor de nieuwsbrieven niet aankwamen of door vrienden niet kon worden geopend. Voor de vrienden werd een lezingmiddag georganiseerd rondom de schenking van een scheepsmodel van een Hollandse tweedekker uit 1665 door E. van der Stoep.

OVERIGE FONDSSENWERVING

Batavialand nam in 2021 deel aan het Landelijk Overleg van Provinciale Erfgoedhuizen in Nederland (OPEN) Vanuit deze samenwerking zijn in 2021 subsidieaanvragen ingediend en gehonoreerd bij het Fonds voor Cultuurparticipatie (Erfgoedvrijwilliger.nl) en bij het ministerie van OCW (digitale erfgoedcoach; ter aanvulling op provinciale subsidies).

In 2021 is met Landschapsbeheer en Visit Flevoland een subsidieaanvraag gedaan bij provincie Flevoland als vervolg op het eerder samen uitgevoerde project Vergane Schepen rusten in mijn koren. Het project beoogt de scheepswrakken van Flevoland beter zichtbaar te maken in het landschap met directe koppeling naar verhalen over de wrakken.

3.6. EDUCATIEAANBOD BATAVIALAND

In 2021 zijn de scheepskatten die verhalen vertellen op de werf doorontwikkeld waardoor ze voortaan ook bij de Flevowand, in de Wereld van Volrad, in het Watertheater, en bij de Vergane Schepen in het museum verhalen vertellen.

Gestart is in 2021 met de ontwikkeling van een nieuwe speurtocht voor kinderen vanaf 8 jaar en er is een digitale rondleiding met opdrachten gemaakt rond het thema Spreekwoorden en gezegden, waarbij een klas via Microsoft Teams digitaal rondgeleid kon worden op de Batavia.

Met Steppin' Lelystad is een steptocht ontwikkeld van Batavialand naar het Werkeiland Lelystad waarbij twee groepen onderweg tegen elkaar spelen door verschillende opdrachten uit te voeren.

Het aanbod van Batavialand voor De Culturele Haven voor basisscholen is in 2021 overgegaan in Cultuurplus dat verschillende treden aanbiedt voor het cultuuronderwijs. Batavialand heeft in stuurgroep, projectgroep en werkgroep van CMK3 (cultuureducatie met kwaliteit) bijgedragen aan dit aanbod.

Met Lelystad City Marketing zijn korte filmpjes over Local Heroes gemaakt met thema's van Batavialand. De filmpjes zijn via sociale media gedeeld door de gemeente Lelystad.

Batavialand is aangesloten bij de denktank Quiosq van WAAT (We Are All Together to raise awareness of cultural heritage), een internationaal project om erfgoed toegankelijker te maken en dit duurzaam te doen door films online te plaatsen en zo een blijvende uitwisseling mogelijk te maken van erfgoedverhalen en waarden. In dit verband is ook een film gemaakt bij Batavialand.

Bij elk onderdeel van de presentaties en programmering wordt bijgedragen vanuit educatie.

4. KENNIS EN COLLECTIES

Voor de onderdelen Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland, Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten van Flevoland en de Digitale Erfgoedcoach Flevoland zijn aparte jaarverslagen 2021 gemaakt en ingediend bij de provincie Flevoland.

4.1. MARITIEM ARCHEOLOGISCHE RIJKSCOLLECTIE

Batavialand beheert de maritiem archeologische rijkscollectie. Hiervoor zijn in 2016 en 2019 beheerovereenkomsten afgesloten.

In 2017 zijn Batavialand en de RCE gestart met het in vier tranches wegwerken van de achterstanden in het beheer van de maritiem archeologische rijkscollectie. Voor uitvoering van de laatste tranche is door Batavialand in 2020 een aanvraag ingediend en gehonoreerd. In 2021 heeft Batavialand naar aanleiding van de opgelegde lockdowns en adviezen om zoveel als mogelijk thuis te werken ten gevolge van Covid-19 toestemming gevraagd en gekregen van de RCE om de uitvoering van deze tranche door te laten lopen t/m 30 juni 2022 en de verantwoording van de tranches 2019 en 2020, drie en vier, te doen in Q3 van 2022.

In 2021 liep de uitvoering door van tranches drie (2019) en vier (2020):

1. Verbeteren basisregistratie collecties met inzet extra fte;
2. Ontwikkeling mobiele fotostudio en fotograferen 16.500 objecten met extra fte;
3. Conservering vondsten ijzer d.m.v. metaalkast;
4. Verpakkingsmateriaal aanschaf;
5. Onderhoud en beveiliging Zeehond /Fiducie;
6. Restauratie/onderhoud Beurtvaarder.

Nadat in 2020 het gedigitaliseerde opgravingsarchief beschikbaar kwam via het E-depot van de Nederlandse Archeologie bij DANS is in 2021 ook nog een restant werkarchief Onderwaterarcheologie klaargemaakt om gedigitaliseerd en gepubliceerd te worden.

Via een onderzoeker verkreeg Batavialand uit de VS (Texas A&M) gedigitaliseerd archief van wrak OL89. Eventuele nakomende archieven worden toegevoegd aan al het archief bij DANS.

In 2021 is de basisregistratie aanzienlijk verbeterd; twee derde van de beschrijvingen is met informatie verrijkt en interne consistentie is door gebruikmaking van een handleiding en thesaurus aanzienlijk verhoogd. Daarnaast is gezorgd voor een grotere opslagcapaciteit om fotoscans beter op te kunnen slaan en is een Ingest-module aangeschaft om bulkimport mogelijk te maken. De tekeningencollectie is in 2021 gescand en opgeborgen in het depot. Films zijn overgedragen aan Beeld en Geluid en worden daar

gedigitaliseerd en via de publiekscatalogus toegankelijk gemaakt waardoor beschrijvingen meteen voor onderwijs en onderzoek beschikbaar komen. De werkzaamheden zijn uitgevoerd met extra inzet van een registrator en een erfgoedtalent.

Het Restauratieatelier is in 2021 in gebruik genomen. Hier worden collega's, studenten en stagiaires door de materiaalspecialisten van Batavialand getraind in het restaureren en goed schoonmaken van objecten. Museumbezoekers kunnen vanuit de centrale hal meekijken in het atelier en spreken met de restaurator. Laboratoriumstoffen en verpakkingsmaterialen zijn aangeschaft.

Voor plaatsing van een metaalkast in het depot is de deur van het depot in 2021 verbreed. Tegelijkertijd zijn drempels verwijderd en zijn automatische deuropeners geplaatst. De metaalkast is besteld zal in 2022 in het depot worden geplaatst.

Bijzonder conserveringsproject is de Conservering van de IJsselkogge. In 2021 heeft de tweede sproeifase plaatsgevonden en is een begin gemaakt met de laatste fase uit het Plan van Aanpak, de gecontroleerde indroging van de IJsselkogge. Ter controle en monitoring van dit proces zijn op verschillende plekken boormonsters onderzocht. Het onderzoeksresultaat was aanleiding om over te stappen op sproeien met 50% PEG 3000 waardoor eerder gebruikte PEG 2000 beter in het hout bewaard blijft.

Batavialand beschikt over een conserveringsstraat voor klein en groot hard en zacht hout. In 2021 is de conservering van los IJsselkoggehout en hout van de Zwammerdam 6 afgerond. Na laboratoriumonderzoek van monsters bleek het mogelijk zo'n 12.000 liter PEG in kunststof tanks op te slaan en opnieuw te gebruiken. Twee kleine conserveringsbakken zijn in gebruik genomen. Objecten gaan vanuit waterbakken na schoonmaak, fotograferen, labelen en verpakken door naar deze conserveringsstraat. Zo worden achterstanden in conservering geleidelijk aan weggewerkt.

In 2021 zijn in het maritiem archeologisch depot twee kanonnen gedeponneerd die rechtstreeks in bruikleen zijn gegeven aan de gemeente Vlissingen. Vijf bruiklenen kwamen terug (147 objecten), 24 bruiklenen (323 objecten) zijn verlengd, er waren vijf nieuwe bruikleenaanvragen (148 objecten) waarvan twee vanuit het buitenland: Wrack- und Fischereimuseum Cuxhaven in Duitsland en Historische Huizen Gent in België.

4.2. PROVINCIAAL DEPOT VOOR BODEMVONDSTEN VAN FLEVOLAND

Batavialand beheert het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland. Hiervoor is per 1 juli 2017 een drie jaar durende dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Deze dvo is 1 juli 2020 vernieuwd voor 3,5 jaar t/m 31 december 2023.

In 2021 zijn werkzaamheden conform de dvo uitgevoerd en is (als meerwerk) doorgewerkt aan het project Digitalisering opgravingsarchief en aan uitvoering van de zgn. digitale pakbon.

Kleine restauraties vonden in 2021 plaats in het Restauratieatelier van Batavialand onder begeleiding van een materiaalspecialist van Batavialand.

Het project 'Digitalisering opgravingsarchief' houdt in dat alle opgravingsdocumentatie opgebouwd vanaf de Tweede Wereldoorlog wordt geïnventariseerd, gescand en toegankelijk gemaakt. Het scannen wordt uitbesteed aan Karmac I&I te Lelystad. Door de Covid-19 maatregelen kon in 2021 niet alle dagen in het depot worden gewerkt en heeft het project vertraging opgelopen. Afronding is nu voorzien voor 2022.

Depot Flevoland is aangemeld in het landelijke ArcheoDepot en te gebruiken sjablonen gaan door de depotbeheerder geactiveerd worden. Binnen de applicatiewerkgroep provinciale depots is doorgewerkt aan gebruik van het depotbeheersysteem en koppelingen en data-uitwisseling met de in gebruik zijnde depotbeheersystemen. Met andere TMS-gebruikers (Groningen, Friesland, Drenthe, Noord-Holland) wordt samengewerkt bij de ontwikkeling van een pakbon-api om digitale data in de catalogus in te kunnen lezen. Dit overleg vindt plaats omdat gebleken is dat de kosten voor implementatie in TMS een stuk lager uitvallen dan het door Brabant ontwikkelde nieuwe depotbeheersysteem.

In 2021 zijn ca 25 informatieverzoeken afgehandeld, onder andere van:

- Stichting rondom het Torenbosje, over 8000 jaar oude dennenstobben gevonden bij het Torenbosje, op zoek naar informatie voor de website van deze stichting;
- Museum Schokland, op zoek naar informatie t.b.v. de reconstructie van de schedel van graf 10, P14: Red Sonja, tegenwoordig Wende genoemd;
- Afrikamuseum Berg en Dal, i.v.m. een brandijzer gevonden op Schokland;
- Particulier i.v.m. slootkantprofielen Zuidelijk Flevoland;
- Rijksuniversiteit Groningen i.v.m. walvisbotten;
- Redacteur, t.b.v. filmopnames De Van Rossems, informatie over de Swifterbantman;
- Particulier m.b.t. vondst van Rijnlands steengoed;

- Particulier over stenen figuur gevonden in gestorte schelpenlaag in Nagele;
- Particulier n.a.v. vondst kelderontgraving Urk, waarschijnlijk dorpel met gat voor grendel;
- Rijkswaterstaat, Romeinse en Swifterbantvondsten Kotterbos;
- Particulier i.v.m. aardewerkvondsten opgraving Koornmarktsplein te Kampen;
- RMO, project het jaar 1000. Objecten uit de periode 900 tot 1100.

Door de depotmedewerkers is behalve voor informatieverzoeken ook onderzoek gedaan t.b.v. de samenstelling van de tentoonstelling Verdrongen Land. De collectie wordt toegankelijk gemaakt in een TMS-catalogus. Deze catalogus wordt gepubliceerd via [CollectieNederland.nl](https://collectienederland.nl).

De depotbeheerders namen in 2021 deel aan het landelijke overleg van depotbeheerders dat bedoeld is voor kennisdeling en informatie-uitwisseling. Sinds 2019 is er ook een landelijk overleg van provinciale en gemeentelijke depots waaraan wordt deelgenomen.

Binnen Batavialand treden de depotbeheerders op als projectleden en -leiders bij projecten op het gebied van collectiebeheer: passieve conservering en publiek/presentaties: de Nationale Archeologiedagen, tentoonstelling Verdrongen Land en de ArcheoHotspot.

De depotbeheerder is opgeleid tot bedrijfshulpverlener. De assistent-depotbeheerder zal in 2022 ook aan de bedrijfshulpverlening deelnemen. In 2021 heeft de beheerder de cursus VCA-VOL gedaan. Beiden hebben de cursus Digitaal werken in de archeologie gevolgd, als stap in het proces naar de actorregistratie, noodzakelijk voor de certificering van het depot.

Batavialand werkt nauw samen met het bestuur en de leden van de AWN. De vereniging heeft een fysieke plek in de ArcheoHotspot en werkt mee aan het toegankelijk maken van archeologie. De vrijwilligers informeren bezoekers over de archeologie in Flevoland en helpen geïnteresseerden bij het uitzoeken van aardewerk of residu uit boormonsters.

Onder begeleiding van de archeologen zijn in 2021 vondsten uit de nalatenschap van een bewoonster uit Noordoostpolder uitgezocht en gedetermineerd in de ArcheoHotspot.

In 2021 vonden veldverkenningen plaats naar de Markerwadden en naar Kavel G35/36 in de Noordoostpolder, de locatie van het verdwenen Middeleeuwse dorp Marcnesse. Op verzoek van de provincie is een verkenning gedaan op het bouwterrein Emmelhage bij Emmeloord. Dit i.v.m. houtvondsten. Hiervan is verslag uitgebracht aan de provincie Flevoland. Van oktober tot december heeft een master-student Westfälische Wilhelms Universität Münster stage gelopen bij het depot. De student werkte mee aan

het digitaliseringsproject, de standplaatsencontrole en aan de inrichting van tentoonstellingen, en deed ook mee in ArcheoHotspot en Restauratieatelier. In kader van controle op de hand zijn 460 vondstendozen gecontroleerd en noodzakelijke vervolgacties genoteerd.

In 2021 zijn van 27 archeologische onderzoeken de deponeringen afgehandeld. Er zijn zeven bruiklenen verstrekt voor tentoonstellingen en onderzoek, onder andere aan Erfgoedhuis Almere, Rijksuniversiteit Groningen en Universiteit van Amsterdam. Er was een inkomende bruikleen van North Sea Fossils voor de tentoonstelling Verdronken Land. In Erfgoedhuis Almere is de bruikleen gecontroleerd.

4.3. ERFGOEDCOLLECTIES FLEVOLAND EN SCHEEPSBOUW

Batavialand is beheerder van een museale collectie erfgoed Flevoland en scheepsbouw. Deze collectie is ondergebracht in de Stichting Batavialand Collecties. Hiernaast beheert Batavialand in bruikleen de collecties van de Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders (1936-heden).

In 2021 zijn 18 objecten aan Batavialand geschonken en toegevoegd aan de museale collectie. Bijzondere schenking was het scheepsmodel van een Hollandse tweedekker uit 1665 van E. van der Stoep. Rond deze schenking is een publieksactiviteit georganiseerd 5 oktober met voordrachten van conservator en onderzoeker van het maritiem archeologisch depot. Ook was er een lezingmiddag speciaal voor de Vrienden van Batavialand.

Er waren in 2021 21 bruiklenen van in totaal 39 objecten. In kader van voornemen om ontginnings- en landbouwmachines van Flevoland af te stoten zijn bruiklenen van enkele van deze machines gegeven aan Stichting Behoud Oude Technieken in Almere, Stichting Polderpioniers Flevoland en Mechanisch Erfgoedcentrum Dronten. Stichting Polderpioniers maakte een scholingsmodel van een Caterpillar rupstrekker schoon en restaureerde een Caterpillar D4c die sindsdien te zien zijn in de polderschuur van Batavialand.

De Flevolandse erfgoedcollecties worden toegankelijk gemaakt via catalogus 5.0 Atlantis. Deze catalogus wordt gepubliceerd via CollectieNederland.nl. In 2021 zijn 42 collecties foto's, dia's en prentbriefkaarten gedigitaliseerd en toegankelijk gemaakt. 41 archieven zijn geïnventariseerd en met inventaris of plaatsingslijst beschreven in de catalogus.

Batavialand ontvangt jaarlijks vele schenkingen van particulieren, in 2021 onder andere foto- en knipselboeken van bouw Batavia, werkarchief Drontense dominee B.J. Aalbers, collectie J. Oortwijn (landbouwkundig

opzichter RIJP), memoires polderpionier Aike Panneman en documentatie bij het scheepsmodel van E. van der Stoep.

Gescand en gepubliceerd zijn in 2021 zo'n duizend tekeningen van Peter Dorleijn over de Zuiderzee- en IJsselmeervisserij, een collectie rapporten uit archief landschapsarchitect Kees Hund en een fotocollectie Plaatsen rond het IJsselmeer toen en nu van oud-directeur KNMI Joost de Jong.

4.4. COLLECTIEPLAN

Batavialand streeft ernaar de verschillende collecties zoveel mogelijk in onderlinge samenhang te beheren om een zo groot mogelijke synergie en efficiency te verkrijgen. Dit stimuleert collectiebeheerders tot kennisdeling en samenwerking. In het Collectieplan wordt het collectiebeheer in al zijn facetten beschreven en is beleid voor korte en middellange termijn vastgelegd.

Elk jaar wordt het Collectieplan geactualiseerd. In 2021 is dit gedaan met het oog op de vernieuwde Museumnorm, collectiebeheer volgens principes Nationale Strategie Netwerk Digitaal Erfgoed, vernieuwd Spoorboekje digitalisering collecties met bijbehorende gereedschapskist en wens om collecties duurzaam te beheren en open source online beschikbaar te stellen via verschillende platforms. Kwaliteitszorg

De depots worden door de depotbeheerders en conservatoren zes keer per jaar via dataloggers gemonitord op klimaat- en relatieve luchtvochtigheid. Eventuele correcties worden uitgevoerd met luchtbevochtigers of –droging of door bijstelling van de klimaatkasten in overleg met de gebouwbeheerder (provincie Flevoland) die eigenaar is van de klimaatkasten.

Een luchtkiemmeting heeft in alle depots plaatsgevonden. De waardes waren in orde.

4.5. KWALITEITSZORG

Depots worden zes keer per jaar via dataloggers gemonitord op klimaat- en relatieve luchtvochtigheid. Eventuele correcties worden uitgevoerd met luchtbevochtigers of –droging of door bijstelling van klimaatkasten in overleg met de gebouwbeheerder provincie Flevoland die eigenaar is van de klimaatkasten. De conservator museaal depot leest ook de dataloggers in het museum af.

4.6. ONDERZOEK

Batavialand stimuleert onderzoek naar de Flevolandse geschiedenis en doet ook zelf historisch onderzoek. In 2021 is het onderzoek afgerond naar de geschiedenis van de biologische landbouw in Flevoland. In het voorjaar verscheen het kloeke boekwerk 'De opdracht een goed rentmeester' te zijn waarin aan de hand van het levensverhaal van tuinder Jan Jonkman het verhaal wordt verteld van de biologisch dynamische landbouw in Flevoland.

De publicatie van het boek is gesponsord en de verschijning kreeg veel publiciteit.

Sinds 2019 wordt gewerkt aan het beschrijven van alle polders in de wereld. De landendocumentatie is flink gegroeid in 2021 en over het project is met regelmaat gepubliceerd via FlevolandsGeheugen.nl.

Om het verloren gaan van data uit oude websites te voorkomen is in 2021 alle content van het Biografisch woordenboek Waterschrijvers overgezet naar FlevolandsGeheugen.nl.

Voor het Maritiem Portal is in 2021 een blog geschreven over het oorijzerwrak OL84. Deze publicatie leidde tot contact met de Historische Vereniging Noordoost Friesland wat aanleiding was om samen een stamboom uit te werken van schippersfamilie De Jong (vader Johannes Cornelis).

I.s.m. de RCE Amersfoort is door een onderzoeker gewerkt aan een uitgave van een zeventiende-eeuws manuscript (jaren 1660) van een Rotterdamse konstabel over geschut, buskruitladingen, munitie etc. en aan de bewerking van zijn doctoraalscriptie, een publicatie over ontwerp en bouw van grote zeegaande schepen op Hollandse en Zeeuwse werven.

Veel onderzoek wordt gedaan ter voorbereiding van tentoonstellingen en evenementen, en in kader van pr en marketing. Elke week verzorgden medewerkers bijdragen voor Omroep Flevoland en werd een Object van de Week gepresenteerd via twitter bij #collectievissen en #depotduiken. Elke woensdagmiddag en vrijdag is de ArcheoHotspot bezet met een conservator of depotbeheerder. Vanaf de opening in oktober is de GeneaHotspot elke eerste zaterdag van de maand voor het publiek geopend.

Bijgedragen is in 2021 aan de volgende projecten en rapportages:

- 1) waarde stellend onderzoek 'boomstamkano' Echteld;
- 2) J. Opdebeeck, T. Coenen, L.A. Muis, H.E. Vink en A. Vos, *Vergaan maar niet verdwenen. Verkennend onderzoek naar scheepswrakken BZN19 en BZN20 in de Waddenzee (Gemeente Texel)*, RAM262 (Amersfoort 2021);
- 3) J. Opdebeeck en T. Coenen (red.) *Kleine schepen in een wereldeconomie. Onderzoek naar twee handelsschepen in het Markermeer te Warder (Gemeente Edam-Volendam)*, RAM 268 (Amersfoort 2021).

4.7. ADVISERING EN ONDERSTEUNING

Batavialand adviseert en geeft inhoudelijke ondersteuning op gebied van houtconservering en restauratie, modelbouw, scheepsopgravingen, geschiedenis Zuiderzeeproject, scheepsbouw en maritieme geschiedenis. Advisering vindt plaats bij publicaties en presentaties van derden.

In 2021 is doorgewerkt aan restauratie- en conserveringsprojecten van Team restauratie Zwammerdam Archeon in Alpen a/d Rijn (de Zwammerdamschepen 2, 4 en 6), Castellum Hoge Woerd (conservering/restauratie De Meern 1) en Willemsoord bv (de Pinas NE81).

Een Batavialandmedewerker is lid van de adviescommissie voor het AMOR-project van de UvA (Archeologisch Metaal Oppervlak research). Dit project beoogt (edel)metalen uit het wrak BZN17 uitputtend te onderzoeken. Een ander adviseerde bij de conservering en tentoonstelling van honderden houten palen van het LIMES-project in (Valkenburg) Zuid-Holland. Onderzoekers en studenten worden bijgestaan bij jaarringonderzoek en bemonsteringen en worden bij hun werk wegwijs gemaakt in de omgang met geïmpregneerd hout.

Bij de advisering over de Flevolandse geschiedenis en historie Zuiderzeeproject lag het accent in 2021 op de Tweede Wereldoorlog en berging vliegtuigen in de IJsselmeerpolders, en becommentarieerde Batavialand scripts van toneelstukken, films, televisieseries en podcasts.

4.8. WERK IN OPDRACHT

In opdracht van gemeente Almere deed Batavialand in 2020-2021 mee aan het project 'De berging van de Short Stirling Almere, Flevoland'. Het project omvatte het maken van een educatief boek, een oorlogsmonument in het Verzetsbos in Almere en het schrijven en publiceren van verhalen op FlevolandsGeheugen.nl. Geïnterviewd zijn in 2021 Ivo de Jong, Hilde van Garderen en Hans Viereijzer. Dit leidde tot een toevoeging van 27 verhalen. Het project is financieel ondersteund door het Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland met € 50.000 waarvan € 27.000 voor Batavialand.

Met steun van Innovatiefonds Bibliotheken werkten Batavialand, de Flevolandse bibliotheeksector en Omroep Flevoland aan het project 'Hoe gaat het met ons. Flevoland in coronatijd'. Interviews met Flevolandse uit alle delen van de provincie en van alle leeftijden zijn in verhaalvorm geplaatst op FlevolandsGeheugen.nl en er zijn 'leidraden voor een gesprek' gemaakt om in groepsverband over thema's rond corona te praten. Het project ontving € 20.000 subsidie van de provincie Flevoland.

Met Landschapsbeheer Flevoland is Batavialand in 2019 gestart met uitvoering van een driejarig oral history project over landschap en natuur van Zeewolde. Vrijwilligers Landschapsbeheer nemen interviews af bij bewoners en mensen die betrokken waren bij de landschappelijke inrichting van Zeewolde. Batavialand verzorgde een introductie cursus geschiedenis van Zeewolde/Zuidelijk Flevoland, redigeerde en illustreerde verhalen die vrijwilligers Landschapsbeheer maakten en plaatste interviewresultaten op

FlevolandsGeheugen.nl. Het project liep t/m 2021 en is financieel ondersteund vanuit Europese gelden, onderdeel Batavialand € 25.000,-

4.9. TOEGANKELIJKHEID

Batavialand is voor onderzoekers toegankelijk via het Studiecentrum in het museum en via mail studiecentrum@batavialand.nl, telefoon en centrale informatieaccount van Batavialand. Alle collecties van Batavialand zijn te vinden via CollectieNederland.nl.

In 2021 is de herinrichting van het Studiecentrum afgerond. Batavialand opende een maandelijkse GeneaHotspot en verzorgde met afdeling Flevoland van de Nederlandse Genealogische Vereniging enkele workshops op het gebied van stamboomonderzoek en familiegeschiedenis.

Digitalisering en toegankelijkheid collecties staan hoog op de agenda van Batavialand. Er wordt met inzet vrijwilligers continu gewerkt aan digitalisering van collecties. Bij het toegankelijk maken staat de gebruiker centraal en wordt gelet op duurzaamheid, hergebruik digitale collecties en het zoveel als mogelijk met elkaar verbinden van erfgoedcollecties. In 2021 waren de collecties van Batavialand te vinden via: CollectieNederland.nl, Europeana, Netwerk Oorlogsbronnen, EDNA-DANS, Beeld en Geluid, [Maritime Archaeology Stepping Stones \(MaSS\)](http://Maritime Archaeology Stepping Stones (MaSS)) en FlevolandsGeheugen.nl.

Batavialand is producent, beheerder en eindredacteur van de provinciale verhalenwebsite FlevolandsGeheugen.nl. Op deze website wordt in verhaalvorm alle resultaat geplaatst van oral history projecten. In 2021 zijn verhalen geplaatst over landschap Zeewolde/Zuidelijk Flevoland, Tweede Wereldoorlog en berging Short Stirling, Flevolandse coronaverslagen, en is het biografisch woordenboek *Waterschrijvers* van ing. J.D. van der Tuin gepubliceerd.

Met ING Huygensinstituut voor Nederlandse geschiedenis (KNAW), Zuiderzeemuseum, Maritiem Museum Rotterdam en Linschotenvereniging maakt Batavialand deel uit van de Stuurgroep Governance van het Maritiem Portal. Het portal organiseerde in 2021 twee congressen (bij MuZEEum Vlissingen: 'Maritieme weerspiegelingen' en bij Museum Boerhaave 'Zeevaart en wetenschap in verleden heden en toekomst'). Voorjaarscongres 2022 zal in Batavialand plaatsvinden. Het portal ontsluit de maritieme geschiedenis van Nederland en publiceert o.a. blogs en *De Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland*.

Met 25 instellingen rond het IJsselmeer is Batavialand lid van het Netwerk Zuiderzeecollectie. In 2021 is gestart met het toevoegen van de Flevolandse bibliotheek aan dit netwerk. Deze inspanningen zullen zomer 2022 zichtbaar zijn.

Andere onderzoekers bestudeerden kleipijpen en tabak gerelateerde vondsten, deden degradatieonderzoek, onderzochten vondsten uit vroege waterschepen en keken of ondergangsdata van schepen preciezer vastgesteld kon worden aan de hand van vondstenonderzoek.

4.10. PROJECTEN

Batavialand is in 2016 gestart met reconstructie van het 16,5 meter zestiende-eeuwse waterschip ZM 22 dat in 1978 in Zeewolde is gevonden. Tien procent van de in Flevoland gevonden scheepswrakken is waterschip. In 2021 is veel gedaan aan de tuigage (zeilmakerij). Op het onderzoekmodel is het staande want als voorbeeld geconstrueerd en zijn aan de hand van tekeningen blokken 1 op 1 gemaakt. In de smederij is gewerkt aan grote onderdelen van het roerbeslag. Het werk aan de huidgangen en spanten is voortgezet. In 2021 is veel werk verzet voor het samenwerkingsproject Scheurrak SO-1 dat Batavialand uitvoert met Universiteit Leiden en Hogeschool Saxxion. Medewerkers en studenten bezochten het depot om vondsten te bestuderen. Het textiel is bemonsterd en geanalyseerd, tonbodems zijn gereconstrueerd, navigatiemiddelen en een deelcollectie schoenen zijn onderzocht en scheepsresten zijn beoordeeld op de mogelijkheid van dendrochronologische bemonstering.

5. DE INTERNE ORGANISATIE VAN BATAVIALAND

5.1. PERSONEEL & ORGANISATIE

De Raad van Toezicht bestond in 2021 uit vier leden. Per 22 maart 2022 is de heer Menno Smits benoemt tot (interim) directeur-bestuurder waarbij de heer Smits defungeert als voorzitter van de Raad van Toezicht. In 2021 bekleedde de heer Jan Vriezen de rol van directeur-bestuurder. Twee medewerkers zijn in het verslagjaar in dienst getreden en zes medewerkers gingen uit dienst.

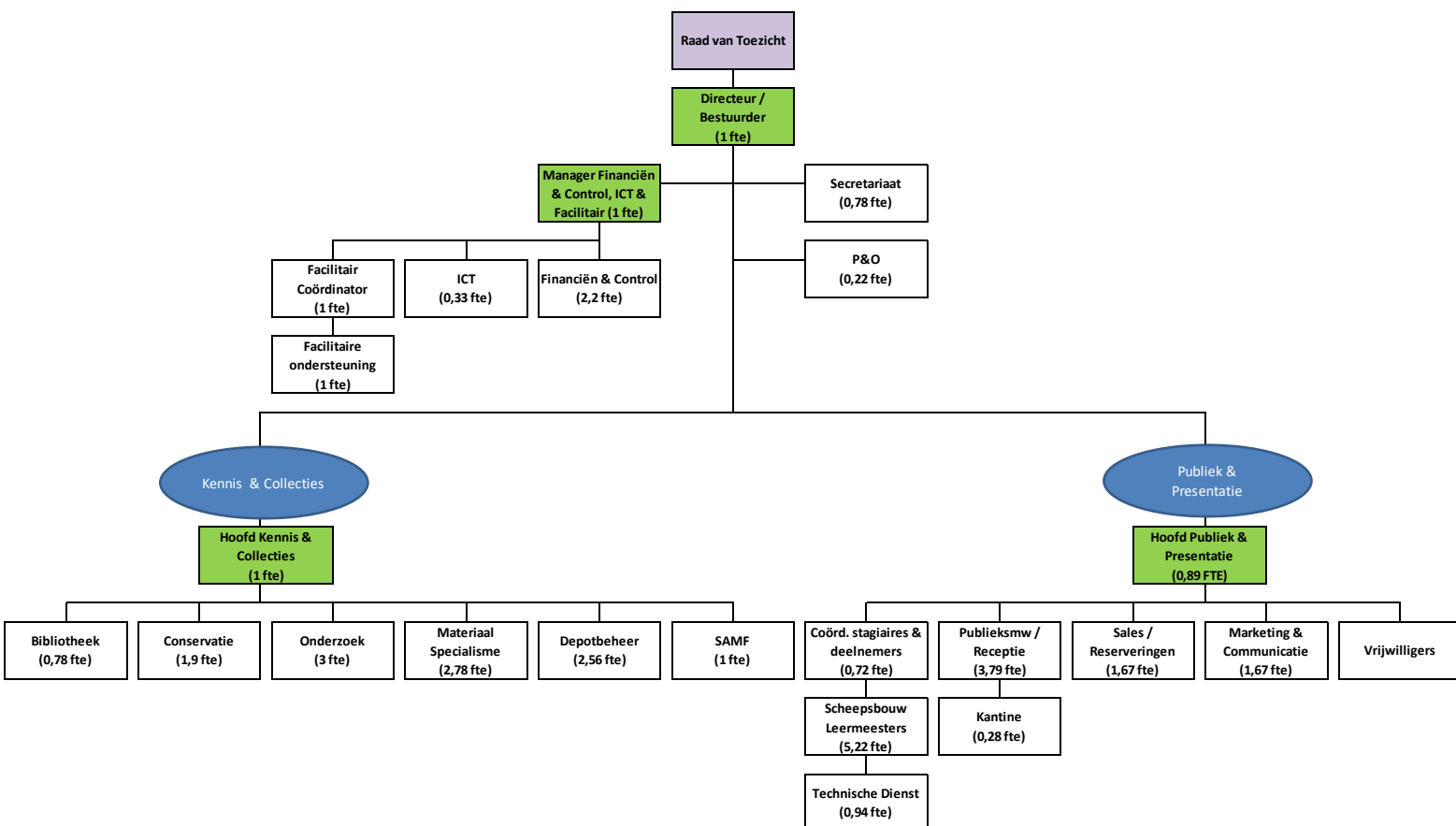
Door overlijden hebben wij in 2021 afscheid moeten nemen van 2 gewaardeerde collega's de heer H. Pruntel en de heer S. Somers. De organisatie bestaat per 31 december uit 35 medewerkers. Zeventien medewerkers worden extern ingehuurd, op uitzendbasis, als ZZP-er of via het Werkbedrijf Lelystad.

Voor het frontoffice team werden de contracten van de medewerkers aangepast zodat er seizoensgebonden ingeroosterd kan worden, tevens werd er een jaarrooster opgesteld.

Vrijwilligers maken een essentieel onderdeel uit van Batavialand. Samen met de vaste medewerkers zorgt een groep van ca. 250 enthousiaste vrijwilligers voor een gevarieerd aanbod van demonstraties, verhalen en activiteiten. De diverse lockdowns in 2020 en 2021 heeft er toe geleid dat een aantal vrijwilligers tot de conclusie kwam dat zij niet verder wilden gaan met hun taak. Ook door ziekten en overlijden hebben wij helaas afscheid moeten nemen van een aantal vrijwilligers.

De structuur van de organisatie bestaat uit twee pijlers, de afdelingen Publiek en Presentaties en Kennis en Collecties. Deze worden ondersteund door stafafdelingen.

Organogram Batavialand december 2021

Stichting Erfgoedpark Batavialand heeft als doel de exploitatie en doorontwikkeling van een erfgoedpark, waarin de historie en de karakteristieken van Nederland, door het verhaal van het leven op de grens van land en water, op allerlei wijzen worden verbeeld, beschreven en tentoongesteld. Batavialand is beheerder van een museale collectie erfgoed Flevoland en scheepsbouw. Deze collectie is ondergebracht in de Stichting Batavialand Collecties. Begin 2017 zijn de schepen van Stichting Bataviawerf overgedragen aan de Stichting Erfgoedpark Batavialand. Het juridisch eigendom van de schepen ligt bij de Stichting Historische Schepen Batavialand (met uitzondering van het Waterschip en de Flevo Aak). Hoewel de stichtingen formeel juridisch zelfstandige entiteiten zijn, zijn deze op enigerlei wijze wel met elkaar verbonden.

5.2. ARBO, VERZUIM & VERTROUWENSPERSOON

Batavialand hecht aan een goed arbobeleid en het creëren van een gezonde en veilige omgeving voor medewerkers en bezoekers. Er worden regelmatig BHV trainingen gegeven aan medewerkers en vrijwilligers.

Het verzuimpercentage over 2021 was 2,58% (2020: 5,2%). De verzuimfrequentie was gemiddeld 0,71 (2020: 0,9) en de gemiddelde verzuimduur was 12,9 dagen (2020: 29).

Batavialand heeft een externe vertrouwenspersoon aangesteld. Er zijn in het verslagjaar geen meldingen geweest.

5.3. DIVERSITEIT

Werkbedrijf Lelystad en Batavialand bieden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een gelegenheid om te werken, te leren en te re-integreren. In het verslagjaar hebben 19 deelnemers van het Werkbedrijf deze mogelijkheid benut. In verslagjaar nam Batavialand deel aan het project Lelytalent. Met financiering van het Europese jongeren uitwisselingsprogramma European Solidarity Corps konden 10 buitenlandse studenten een plek krijgen bij Batavialand. Internationale vrijwilligers kregen taallessen en culturele programma's aangeboden. Zij worden vanuit Batavialand begeleid door medewerkers en vrijwilligers. Daarnaast verzorgt Batavialand de huisvesting voor deze jongeren en heeft hiertoe twee woningen in Lelystad gehuurd. Batavialand biedt als leerbedrijf organisatie-breed stageplekken beschikbaar: in 2021 hebben diverse stagiaires hiervan gebruik gemaakt.

5.4. MEDEZEGGENSCHAP

In 2019 is een vrijwilligersraad geïnstalleerd die uit 3 personen bestaat. De Vrijwilligersraad functioneert op basis van een in overleg opgesteld reglement. In het verslagjaar elk kwartaal overleg gevoerd met de directie.

5.5. ICT & FACILITAIR

ICT

Om in te spelen op externe factoren heeft Batavialand de ICT omgeving verder geoptimaliseerd en waar noodzakelijk vernieuwd. De volgende zaken zijn gerealiseerd:

- Door corona is er een enorme stap gemaakt naar thuiswerken. Door toename van het aantal thuiswerkers was uitbreiding met een extra RDS-server (Remote Desktop Server) voor thuiswerkers noodzakelijk en in verslagjaar gerealiseerd;
- Alle cliëntsystemen zijn ge-update naar Windows 10;

- Er zijn voorzieningen gemaakt t.b.v. de infrastructuur van de nieuwe audiotour;
- Vanwege gijzelsoftwaredreiging is het e-mailsysteem met spoed gemigreerd naar Exchange Online (Office 365);
- Het Provinciaal Depot is ter vervanging van een verouderd systeem voorzien van een zeer modern computersysteem;
- Noodzakelijke uitbreiding (cloud) van het back-up systeem door toename van de hoeveelheid archieven/media.

INKOOP EN CONTRACTBEHEER

In verband met Corona zijn de contracten van leveranciers, dienstverleners en verzekeraars opnieuw doorgenomen. Hierbij zijn contracten opgezegd en voor een aantal contracten zijn andere financiële/inhoudelijke afspraken gemaakt. Dit heeft een forse kostenreductie / structurele bezuiniging opgeleverd.

FACILITAIRE ZAKEN

Op facilitair gebied zijn in het verslagjaar o.a. de volgende zaken uitgevoerd:

- Voor diverse tentoonstellingen o.a. verlichting, wanden en vitrines geplaatst;
- Wegens verduurzaming CV installatie op de Werf vervangen;
- In samenwerking met de provincie Flevoland (gebouw eigenaar) is een start gemaakt met het vervangen van diverse verouderde niet energiezuinige verlichting voor Led verlichting.
- In samenwerking met de provincie Flevoland is het dak van het museum gereed gemaakt voor het plaatsen van 200 zonnepanelen welke in 2022 zullen worden geplaatst;
- In samenwerking met de provincie Flevoland is een start gemaakt met het schilderwerk van de kantoren van het museum;
- Diverse contracten vernieuwd om kostenreductie te realiseren
- Renovatie van de toiletgroepen op de werf;

6. DE FINANCIËLE ORGANISATIE VAN BATAVIALAND

6.1. RISICOBEBEERSING BINNEN STICHTING ERFGOEDPARK BATAVIALAND

Op dit moment heeft Stichting Erfgoedpark Batavialand nog geen volwaardig risicomanagement; stappen worden gezet in het formaliseren van processen en procedures. Deze worden stap voor stap nader uitgewerkt en ingebed in de organisatie waardoor het systeem van risicomanagement wordt verankerd in het gedrag, de cultuur van- en in de organisatie.

De volgende risico's binnen Stichting Erfgoedpark Batavialand kunnen worden aangegeven:

Strategisch/financieel

- Afhankelijkheid bezoekersstroom: Bij tegenvallende bezoekersaantallen en/of teruglopende (commerciële) omzet kan de financiële positie worden verzwakt. De financiële afhankelijkheid kan echter wel worden beïnvloed door bewust strategische keuzes te maken ten aanzien van het 'verdienmodel' (diversificatie van activiteiten) en het creëren van een financiële buffer. Door het opstellen van rapportages worden de resultaten nauwlettend gevolgd. De mogelijke acties die hieruit voortkomen worden besproken met de Raad van Toezicht.
- Subsidiegelden: Wanneer prestatieafspraken niet volledig worden nagekomen bestaat het risico op korting en of terugbetaling van een toegezegde subsidie. Door continu monitoren van de realisatie van de prestatieafspraken en periodieke verslaglegging van de voortgang van projecten is dit risico geminimaliseerd/gemitigeerd.

Operationeel

- IT-infrastructuur & -organisatie: Het risico dat de IT-infrastructuur kwetsbaar is door veroudering en onvoldoende aansluit op de verschillende bedrijfsprocessen en bedrijfsdoelstellingen. Door keuzes voor bepaalde systemen zijn onderlinge koppelingen niet in alle gevallen geautomatiseerd. Een aantal interne processen (koppelingen) zijn daardoor minder goed geoptimaliseerd met betrekking tot effectiviteit en efficiency. Om in te spelen op externe factoren heeft Batavialand de afgelopen jaren de ICT omgeving geoptimaliseerd en waar noodzakelijk vernieuwd. Daarnaast zullen er vaker controles op systemen worden uitgevoerd om de toepassing van bevoegdheden te blijven monitoren.

De financiële administratie, rapportages en informatievoorziening van projecten zijn sterk verbeterd, waardoor budgethouders meer sturingsmogelijkheden hebben. In de komende jaren wordt de herijking van de

Administratieve Organisatie aangepakt. Daarnaast zal in de komende jaren verder worden geïnvesteerd in ontwikkeling van de capaciteiten en vaardigheden van het personeel.

Bestuursvergoeding

Stichting Erfgoedpark Batavialand volgt de geldende WNT normen met betrekking tot bestuursvergoedingen.

Wet- en regelgeving

In de komende jaren kunnen zich op het gebied van wet- en regelgeving ontwikkelingen voordoen. Stichting Erfgoedpark Batavialand zal dit volgen om dit - indien noodzakelijk - tijdig op te pakken.

6.2. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Valuta- en prijsrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand is primair werkzaam in Nederland en voert haar dienstverlening en inkoopactiviteiten uit in de Eurozone. Van een valutarisico is derhalve geen sprake. Stichting Erfgoedpark Batavialand bezit geen effecten of andere beursgenoteerde financiële instrumenten, heeft relatief weinig voorraden en loopt derhalve geen prijsrisico.

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand maakt geen gebruik van een kredietfaciliteit, waardoor hier geen renterisico aanwezig is, voor eventuele veranderingen in de rente en aflossingen.

Ten aanzien van de overvloedige liquide middelen, heeft de onderneming een beperkt risico voor wat betreft de credit rente op de spaar- en betaalrekeningen.

Kredietrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Door Stichting Erfgoedpark Batavialand wordt geen kredietwaardigheidstoets uitgevoerd. Verkopen vindt in het algemeen plaats op basis van krediettermijnen van 14 dagen.

Liquiditeitsrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand maakt geen gebruik van een kredietfaciliteit bij een bank en heeft per balansdatum € 2.204.324,- aan liquide middelen. Een onzekerheid over de mogelijkheden om geld aan te trekken is aanwezig, dit brengt een risico met zich mee.

6.3. CONTINUÏTEIT

In navolging van het voorgaande boekjaar was het jaar 2021 was tumultueus door de invloeden van de aan de Corona pandemie verbonden maatregelen en richtlijnen. Sluiting of beperkte openstelling voor publiek, wegvallende groepsbezoeken en zakelijke boekingen. De volledige sluiting van circa 6 maanden en de 6 maanden met beperkingen hadden uiteraard een substantiële negatieve impact op de baten bij Batavialand. Gelukkig bleken de diverse steunmaatregelen en eigen inbreng in 2021 voldoende om het jaar financieel gezond af te kunnen sluiten.

In 2021 zijn de volgende compensaties gerealiseerd of maatregelen genomen:

- Aanvraag NOW 3.2 voor de periode januari tot en met maart 2021, tegemoetkoming voor een bedrag van € 79.432 waarvan als voorschot ontvangen € 62.931;
- Aanvraag NOW 3.3 voor de periode april tot en met juni 2021, tegemoetkoming voor een bedrag van € 149.110 waarvan als voorschot ontvangen € 120.138;
- Aanvraag NOW 4 voor de periode juli tot en met september 2021, tegemoetkoming voor een bedrag van € 90.709 waarvan als voorschot ontvangen € 72.726;
- Aanvraag NOW 5 voor de periode november tot en met december 2021, tegemoetkoming voor een bedrag van € 45.863 waarvan als voorschot is ontvangen € 38.170;
- Inhuur van personeel is tot een minimum beperkt;
- Kosten die als vermijdbaar worden getypeerd zijn geschrapt of tot het hoogst noodzakelijke beperkt;
- Aanvraag tot huurkwietschelding bij de Provincie Flevoland voor de gesloten periode. Besluitvorming moet nog plaatsvinden;
- In 2021 is de in 2020 opgezette liquiditeitsprognose doorontwikkeld, bestaande uit meerdere scenario's;
- Impact analyses zijn kortgesloten met stakeholder Provincie Flevoland.

We tekenen nog aan dat de NOW-toekenningen zijn bevoorschot en pas na het indienen van verantwoordingen definitief worden. Bijstelling van de aanvankelijk toegekende bedragen is dus nog aan de orde.

De Corona-steunmaatregelen (NOW) zullen na het 1^e kwartaal van 2022 aflopen. Het bestuur verwacht dat de pandemie dusdanig zal afvlakken dat een normale exploitatie op enig moment in zicht komt waarmee de continuïteit van de onderneming veiliggesteld kan worden. Op basis van deze verwachting, de verkregen compensaties en genomen maatregelen en op grond van de regels in het verslaggevingsstelsel heeft Batavialand de jaarrekening 2021 opgesteld op grond van de continuïteitsveronderstelling. Dat neemt niet weg dat onzekerheden kunnen blijven bestaan.

6.4. BALANS, RESULTATEN, OMZET EN LASTEN

In onderstaande paragrafen zullen de resultaten van Stichting Erfgoedpark Batavialand worden toegelicht. Dit verkort financieel verslag is ontleend aan jaarrekening 2021 van de Stichting Erfgoedpark Batavialand zoals opgenomen in dit verslag.

In verslagjaar heeft Stichting Erfgoedpark Batavialand door diverse ondersteunende maatregelen haar resultaatverwachting kunnen realiseren. In het verslagjaar is een positief resultaat behaald van € 260.606,-. Dit komt met name door de vrijval van de vooruit ontvangen subsidie van de Provincie Flevoland ad € 214.000 welke vanuit het resultaat is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Batavia aan Land. Ook is het resultaat positief beïnvloedt door zorgvuldig en creatief werken van de organisatie en daarnaast door scherp te letten op de overige bedrijfslasten. Daarentegen zijn er lagere bezoekersaantallen gerealiseerd door de corona pandemie waar landelijk alle instellingen mee geconfronteerd werden (circa 6 maanden gesloten voor publiek).

In 2019 is de actie "Batavia aan Land gestart waar € 55.008 reeds voor is ontvangen van particulieren/bedrijven. In verslagjaar zijn € 27.916,- aan baten ontvangen welke vanuit het resultaat zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve Batavia aan Land. Het resterende saldo ad € 18.690,- positief zal worden toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(na resultaat verdeling)

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
<i>Activa</i>		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	654.769	659.846
Vlottende activa		
Vorraden	26.171	30.826
Vorderingen	530.013	396.052
Liquide middelen	<u>2.204.324</u>	<u>2.030.254</u>
Totaal activa	<u><u>3.415.277</u></u>	<u><u>3.116.978</u></u>
<i>Passiva</i>		
Stichtingsvermogen	1.117.819	857.213
Voorzieningen	732.971	465.000
Langlopende schulden	-	17.127
Kortlopende schulden	<u>1.564.487</u>	<u>1.777.638</u>
Totaal passiva	<u><u>3.415.277</u></u>	<u><u>3.116.978</u></u>

MATERIËLE VASTE ACTIVA

In 2017 zijn de schepen van Stichting Bataviawerf overgedragen aan de Stichting Erfgoedpark Batavialand. De directie van de stichting heeft in 2018 de waarderingsgrondslagen opnieuw beoordeeld. De stichting waardeert haar collectie in principe op nihil, echter de inventaris van de Batavia, de Flevoaak en het Waterschip worden als aparte onderdelen op kostprijs gewaardeerd. Hierbij geldt dat men niet afschrijft.

De waarderingsgrondslag per collectie item is als volgt:

- Inventaris VOC schip Batavia kostprijs;
- De Flevo Aak kostprijs;
- Het Waterschip kostprijs;
- Admiraliteitsschip De Zeven Provinciën nihil.

VORDERINGEN

De afwijking op handelsdebiteuren, belastingen en overige vorderingen en overlopende activa komt door de gesloten perioden tijdens de corona pandemie.

VOORZIENINGEN

De voorziening groot onderhoud schepen is gevormd voor verwachte kosten inzake het noodzakelijke onderhoud wanneer de Batavia aan land word gebracht. De voorziening is gebaseerd op het in 2018 opgestelde meerjaren onderhoudsplan door Kuperus en Gardenier.

De voorziening transitievergoedingen heeft betrekking op de personele consequenties in verband met wijzigingen binnen gesubsidieerde activiteiten.

KORTLOPENDE SCHULDEN

De afwijking betreft met name overlopende passiva waarin minder vooruit ontvangen subsidiegelden zijn opgenomen in het verslagjaar.

Voor uitgebreidere financiële informatie verwijzen wij u naar de jaarrekening van Stichting Erfgoedpark Batavialand over 2021 zoals opgenomen in dit bestuursverslag.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>Realisatie</u> <u>2021</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2020</u> €
Baten		
Subsidiebaten	3.259.579	3.074.024
Overige baten	<u>621.949</u>	<u>552.315</u>
	<u>3.881.528</u>	<u>3.626.339</u>
Lasten		
Lasten ten behoeve van projecten	420.689	458.107
Lasten overige baten	62.435	67.565
Salarissen	712.779	789.063
Sociale lasten	213.341	230.895
Pensioenlasten	222.136	217.237
Overige personeelslasten	319.821	265.539
Afschrijvingen	33.197	24.459
Overige lasten	<u>1.629.600</u>	<u>1.457.859</u>
Som der lasten	<u>3.613.998</u>	<u>3.510.724</u>
Bedrijfsresultaat	<u>267.530</u>	<u>115.615</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.436	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-9.360</u>	<u>-4.062</u>
Financiële baten en lasten	<u>-6.924</u>	<u>-4.062</u>
Saldo baten en lasten	<u>260.606</u>	<u>111.553</u>
Bestemming saldo van baten en lasten		
Continuïteitsreserve	18.690	74.079
Bestemmingsreserve Batavia aan Land	<u>241.916</u>	<u>37.474</u>
	<u>260.606</u>	<u>111.553</u>

Voor uitgebreidere financiële informatie verwijzen wij u naar de jaarrekening van Stichting Erfgoedpark Batavialand over 2021 zoals opgenomen in dit bestuursverslag.

RESULTATEN 2021 IN RELATIE TOT DE REALISATIE 2020

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening bedraagt € 260.606 positief versus € 111.553 positief in 2020.

De totale opbrengsten zijn ten opzichte van 2020 gestegen tot € 3,8 miljoen (€ 3,6 miljoen in 2020):

- De omvang van de subsidiebatens is gestegen tot € 3,2 miljoen (€ 3,07 miljoen in 2020) doordat in verslagjaar ontwikkelgelden (Batavia aan Land) zijn vrijgevallen en vanuit het resultaat zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve Batavia aan Land. Daarnaast zijn projectinvesteringen direct ten laste gekomen van subsidiegelden.
- De overige baten zijn met € 70 k gestegen ten opzichte van 2020 door meer omzet uit zaalhuur en overige baten. Door de gedwongen sluitingsperiodes zijn de commerciële inkomsten volledig tot stilstand gekomen. Na de heropening is er weer bezoek ontvangen wat met name (museum)kaarthouders betreft. Hierdoor vallen ondanks goede bezoekersaantallen tijdens de zomermaanden de commerciële inkomsten tegen maar liggen wel op het niveau van voorgaand boekjaar. Reserveringen zijn vanaf januari veelal geannuleerd, na de heropening kwamen nieuwe boekingen mondjesmaat binnen. Na heropening is er een doorwerkend effect te zien, waarbij er geen stappen gezet konden worden van 0 naar direct 100;

De lasten zijn ten opzicht van 2020 licht gestegen tot € 3,6 miljoen (€ 3,5 miljoen in 2020). Het op niveau blijven van de lasten t.o.v. voorgaand boekjaar is met name veroorzaakt door de ingrijpende impact van het Covid-19 virus (Corona) en de daarmee samenhangende steunmaatregelen. De volgende zaken hebben een positief effect gehad op de lasten:

- Ontvangen steunmaatregel Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW);
- Een onvoorziene teruggave van energiebelasting over voorgaande boekjaren;
- Door scherp op de kosten te letten is er een forse kostenreductie teweeg gebracht.

RESULTATEN IN RELATIE TOT DE BEGROTING

	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Mutatie</u>	
	<u>2021</u>	<u>2021</u>	<u>€</u>	<u>%</u>
	€	€		
Baten	<u>3.881.528</u>	<u>5.001.207</u>	<u>-1.119.679</u>	<u>-22,4</u>
	<u>3.881.528</u>	<u>5.001.207</u>	<u>-1.119.679</u>	<u>-22,4</u>
Lasten ten behoeve van projecten	420.689	696.080	-275.391	-39,6
Lasten overige baten	62.435	118.919	-56.484	-47,5
Personeelskosten	1.148.256	1.847.127	-698.871	-37,8
Afschrijvingen	33.197	28.121	5.076	18,1
Overige personeelslasten	319.821	706.795	-386.974	-54,8
Huisvestingslasten	774.533	1.001.274	-226.741	-22,6
Exploitatielasten	557.408	279.936	277.472	99,1
Verkooplasten	31.501	113.764	-82.263	-72,3
Autolasten	4.893	7.139	-2.246	-31,5
Kantoorlasten	170.408	201.510	-31.102	-15,4
Algemene lasten	<u>90.857</u>	<u>107.935</u>	<u>-17.078</u>	<u>-15,8</u>
Som der lasten	<u>3.613.998</u>	<u>5.108.600</u>	<u>-1.494.602</u>	<u>-29,3</u>
Bedrijfsresultaat	267.530	-107.393	374.923	349,1
Financiële baten en lasten	<u>-6.924</u>	<u>-7.750</u>	<u>826</u>	<u>10,7</u>
Saldo baten en lasten	<u>260.606</u>	<u>-115.143</u>	<u>375.749</u>	<u>326,3</u>

De begrote cijfers voor 2021 zijn, waar nodig, opnieuw gerubriceerd ter vergelijkbaarheid.

De belangrijkste conclusies zijn:

- De baten lopen achter op de begroting doordat subsidiebaten worden doorgeschoven naar toekomstige boekjaren. Hierdoor zijn met betrekking tot de realisatie de begrote subsidiebaten nog niet volledig benut;
- Investerings die gedekt zijn vanuit de subsidiebaten zijn direct ten laste gekomen van de subsidiebaten, echter werd dat in de begrote cijfers niet als zodanig gepresenteerd;
- Door het wegvallen van bezoekersaantallen door de corona pandemie (verplichte sluiting) zijn geraamde entreebaten en andere commerciële baten niet gerealiseerd;
- Niet alle lasten zijn gedekt door subsidiegelden;

- Onder de salarissen is de ontvangen steunmaatregel Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) ad € 390.484 gerubriceerd waardoor in verslagjaar een negatief saldo zichtbaar is welke in de begrote cijfers niet was voorzien.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2021 ad € 376 k zijn als volgt:

BATEN

De *baten* lopen ad € 1,1 mln. achter op de begroting door:

- Doorschuiven van subsidiegelden wegwerken achterstanden ad € 273 k i.v.m. vertraging van werkzaamheden door corona maatregelen, daardoor nog niet volledig gerealiseerde subsidiegelden;
- Door Corona en verplichte sluiting minder Europese studenten mogen ontvangen wat een afwijking geeft van € 13 k t.o.v. de begroting;
- Bepaalde subsidiegelden ten tijde van het begroten niet bekend waren wat een afwijking geeft t.o.v. de begroting;
- Investering m.b.t. subsidiebaten direct ten laste van subsidiebaten ad € 166 k zijn gekomen waarbij € 43 k betrekking heeft op RWS gelden, € 110 k op RCE gelden en € 13 k op overige subsidie gelden;
- In 2021 is er met niet betalende donateurs contact gezocht. Dit heeft enerzijds geleid tot het alsnog ontvangen van gelden anderzijds heeft dit geleid tot opzeggingen. Daarnaast hebben er door de Corona pandemie (verplichte sluiting) opzeggingen plaatsgevonden. Derhalve geeft dit een afwijking van € 22 k t.o.v. de begroting;
- Geraamde sponsoring / fondsenwerving niet gehaald ad € 50 k;
- Geraamde commerciële inkomsten door de Corona pandemie (verplichte sluiting en tijdens heropening veel bezoek met een museumkaart / niet betalend bezoek) niet gehaald ad € 247 k
- Door gewijzigd beleid minder bijdrage compensatieregeling schade musea (overheid) ontvangen wat een afwijking geeft van € 394 k t.o.v. de begroting.

LASTEN

De lasten lopen ad € 1,5 mln achter op de begroting doordat:

- Nog niet alle lasten met betrekking tot subsidiegelden en financiering van activiteiten uit projectgelden zijn gerealiseerd. Waarbij lasten welke betrekking hebben op subsidiegelden doorlopen naar het volgend boekjaar;
- De personele lasten zijn lager dan begroot door het anders invullen van opengevallen functies en ontvangen Noodmaatregel Overbrugging voor werkgelegenheid;
- De huisvestingskosten lager zijn dan begroot door besparingen op kosten gas, water en elektra door en overige huisvestingskosten i.v.m. de verplichte sluiting (corona). Daartegenover staan licht hogere kosten onderhoud en reparatie;
- De exploitatielasten hoger zijn dan begroot door o.a. verschuiving van kosten van projectlasten;
- De verkooplasten lager zijn dan begroot doordat kosten niet gemaakt zijn door de corona pandemie;
- De kantoorlasten hoger zijn lager dan begroot door onder andere forse besparingen op contributies en abonnementen.
- De algemene lasten hoger zijn dan begroot door een besparing op verzekeringslasten. Daartegenover staan extra gemaakte accountantskosten (advies) voor niet begrote controles (NOW).

7. VOORUITBLIK

Batavialand kan zich het meest duurzaam ontwikkelen in samenhang met de plannen die voor het Bataviakwartier en de Lelystadse kust worden gemaakt. In 2021 is de samenwerking en afstemming met burens Bataviastad en Bataviahaven geïntensiveerd, deze gebiedspartners staan gezamenlijk achter het streven om alleen of vooral leisure functies in het kwartier onder te brengen. Dat biedt de beste kans op een aantrekkelijke bezoek en verblijfsomgeving. Met financiering vanuit de Provincie is in 2021 een kwartiermaker aangesteld die met inbreng van Rijk, Provincie, Gemeente en Batavialand een Plan van Aanpak Doorontwikkeling Batavialand heeft opgesteld. Dit plan doorloopt in 2022 een besluitvormingstraject.

De inbreng vanuit Batavialand, voorkomend uit het in 2018 opgestelde Masterplan, bevat in ieder geval uit de volgende componenten:

- de samenvoeging van museum, werf en de Batavia op één locatie
- de invlechting van de extra faciliteiten nodig voor het kunnen realiseren van die verbonden zijn aan de toe te kennen functie als Nationaal Scheepsarcheologisch Depot (NSD)
- de verbetering van de logistiek in de publieksafhandeling
- het verbeteren van de ruimtelijke inrichting en architectonische kwaliteit
- de wens tot het –gezamenlijk- beter en breder faciliteren van meerdere bezoekersstromen in het gebied zodat synergie- en efficiëncymogelijkheden benut worden
- de gewenste regie voor Batavialand over de functies in het samengevoegde gebied
- de urgentie voor het aan land brengen van de Batavia

Bataviastad is doende haar formule aan te passen naar de laatste inzichten, daarbij kan de huidige werflocatie over enkele jaren een rol spelen. Bataviahaven ontwikkelt proposities voor de riviercruisebedrijven, de verdere kustontwikkeling met schiereilanden, uitbreiding van de Markerwadden en recreatieve functies blijft onverminderd actueel. Realisatie van al deze plannen draagt bij aan een permanente versterking van het (toeristisch) aanbod en helpt daarmee de lokale en regionale economie vooruit. In het hart van het gebied kan Batavialand daaraan een waardevolle bijdrage leveren. “Ontdekken hoe Nederland gemaakt is” blijft daarbij onveranderd een premisse.

Het ook in financiële zin achter ons laten van de Corona-impact en het versterken van onze financiële positie zijn randvoorwaardelijk voor het kunnen inkleuren van de geschetste perspectieven. Versterking van de organisatie op diverse functies is nodig om de door alle betrokken partijen gewenste ontwikkelingen op het goede niveau te kunnen invullen.

8. VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

INLEIDING

Als Raad van Toezicht (hierna RvT) houden wij toezicht op de directeur-bestuurder van de Stichting Erfgoedpark Batavialand (hierna Batavialand) en haar verbindingen. Dit betreft voornamelijk het toezicht op het realiseren van de strategie, de doelstellingen en de bedrijfsvoering. Daarnaast staan wij de directeur-bestuurder bij met gevraagd en ongevraagd advies. Ook treden wij op als werkgever van de bestuurder en onderhouden wij, in overleg met de bestuurder, contacten met interne en externe stakeholders.

In dit verslag leggen wij verantwoording af over het uitgeoefende toezicht in het afgelopen jaar en komen de belangrijkste onderwerpen aan de orde waarbij de RvT betrokken is geweest en geacht wordt een rol te vervullen overeenkomstig de Governance code cultuur 2019.

Helaas begon het jaar 2021 met (opnieuw) sluiting van het museum, horeca en de ruimten voor (commerciële) bijeenkomsten vanwege de COVID pandemie. De sluiting duurde uiteindelijk tot 5 juni! Ook daarna bleven lange tijd beperkingen gelden. Dit had, evenals in 2020, grote gevolgen voor het aantal bezoekers, de financiën, de bedrijfsvoering en de uitvoering van projecten. Veel aandacht van de RvT ging daarom uit naar de (financiële) continuïteit. De in 2020 geïntroduceerde forecast scenario's inclusief liquiditeitsoverzichten, die maandelijks met de auditcommissie van de RvT besproken werden, waren daarbij opnieuw zeer behulpzaam.

De directeur-bestuurder en medewerkers toonden zich veerkrachtig en hebben waar mogelijk de tijd benut om verouderde elementen in het museum te vervangen en nieuwe tentoonstellingen voor te bereiden. De werkzaamheden op de werf en bij het onderzoek werden zo veel mogelijk, al dan niet op afstand, gecontinueerd. Met interne en externe nieuwsbrieven o.a. in de vorm van flessenpost hield de directeur-bestuurder iedereen op de hoogte van de ontwikkelingen, die ondanks alles, talrijk waren en perspectief boden.

De financiële beperkingen hebben tot gevolg gehad dat de personele bezetting van Batavialand op onderdelen (te) krap werd en nog steeds is. De directeur-bestuurder was en is zich hiervan zeer bewust en heeft zich creatief getoond. De grens is echter wel bereikt. Bijstelling van de personele bezetting is een voorwaarde voor verdere ontwikkeling van Batavialand en invulling van haar opdracht.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN 2021

Op 10 maart 2021 brachten (demissionair) minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna OC&W) mw. Engelshoven en gedeputeerde van de Provincie Flevoland dhr. Rijsberman een bezoek aan Batavialand en maakten de voorgenomen aanwijzing tot Nationaal Scheeps-archeologisch Depot (NSD) wereldkundig. De overheid investeert daarbij eenmalig € 5,04 miljoen

en € 0,4 miljoen per jaar voor de aanwijzing en het beheer. Ook de provincie is voornemens mee te doen met een financiële bijdrage van eenmalig 2 miljoen en € 0,3 miljoen per jaar voor de publieksfunctie. De voorgenomen financiering leidde tot intensieve discussies in Provinciale Staten van Flevoland (hierna PS) en een gewaardeerde rondleiding voor meerdere leden van PS op het park.

Voorwaarde voor de aanwijzing en de financiering is de vaststelling door PS en het ministerie van OC&W van een plan van aanpak waaruit de inbedding van het NSD in een perspectiefrijk toekomstbeeld voor Batavialand blijkt. De provincie Flevoland stelde voor de opstelling van het plan, dat niet alleen de inpassing van het NSD maar ook de verplaatsing van de werf en de samenwerking met andere partijen in het gebied betreft, een kwartiermaker, mw. Carasso, aan. Op verzoek van gedeputeerde dhr. Rijsberman vond op 21 oktober een open en constructief gesprek met de voltallige RvT plaats over de "Businesscase doorontwikkeling Batavialand" en de benodigde inzet voor realisatie. Als gevolg hiervan besloot de RvT om zo spoedig mogelijk een projectmanager aan te stellen om voortgang in de realisatie te houden. Medio 2021 meldde zich bij de directeur-bestuurder een partij met interesse voor de niet afgebouwde 7-Provincien. Het schip zou door deze partij afgebouwd moeten worden op een plek in de buurt van de werf, met publiekstoegang, en vervolgens naar een nog te ontwikkelen toeristische trekpleister in Peru worden gevoerd. De RvT maakte kennis met de investeerder en ondersteunde de directeur-bestuurder bij de opstelling van de benodigde overeenkomsten. Belangrijkste aandachtspunten waren daarbij financiële risicoreductie, kennisoverdracht door samenwerking en de kansen die een dergelijke afbouw biedt voor bezichtiging door het publiek voor Batavialand.

GOVERNANCE CODE CULTUUR

Batavialand werkt in lijn met de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019. De RvT heeft begin 2021 een actielijst opgesteld om zo spoedig mogelijk volledig te voldoen aan de code. De statuten van Stichting Erfgoedpark Batavialand vormen de basis voor de rol, verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en het handelen daarnaar. In aanvulling hierop heeft de RvT in 2021 een RvT reglement opgesteld. De ontwikkeling van dit reglement is door twee leden van de RvT ter hand genomen, waarbij meteen getoetst is in hoeverre hetgeen is vastgelegd in de praktijk ook plaatsvindt. Het nog ontbreken van een formele personeelsvertegenwoordiging (PVT) is één van de aandachtspunten voor 2022.

Tijdens het opstellen van het reglement werd duidelijk dat de statuten, die in 2017 bij de fusie werden opgesteld op onderdelen niet in overeenstemming waren met de Governance Code Cultuur zoals voor de goedkeuring van de begroting en het opereren van de directeur-bestuurder in verbandingen zoals de stichtingen Historische Schepen Batavialand en Batavialand Collecties.

Deze aandachtspunten zijn vastgelegd en zullen bij een eerstvolgende statutenwijziging worden ingebracht.

GOEDKEURING NIEUW BELEID

Eind 2021 werd besloten om de relatie met de (verbonden) stichtingen Historische schepen Batavialand en Batavia collecties aan te passen. Bij deze stichtingen stonden onder meer leden van de RvT als bestuurders ingeschreven. De notaris is gevraagd nieuwe statuten op te stellen waarbij een RvT model voor beide stichtingen wordt geïntroduceerd. Tevens is besloten de ontwikkelstichting Batavialand te liquideren. Dit alles krijgt in 2022 zijn beslag.

ONTWIKKELINGEN BINNEN DE DIRECTEUR-BESTUURDER EN DE RAAD VAN TOEZICHT

In 2020 is de RvT gestart met vijf personen. Na het vertrek, halverwege 2020, van de toenmalige voorzitter vanwege onverenigbaarheid met een nieuwe functie, is besloten de vacature aan te houden in afwachting van de ontwikkelingen rond de pandemie. Mw Fröling vervulde sindsdien tijdelijk de functie van (waarnemend) voorzitter. Per 22 april 2021 verwisselde dhr. Smits de functie van algemeen lid in die van voorzitter van de RvT. In 2022 zal de vacature in de RvT worden ingevuld op een wijze die past bij de nieuwe, uitgebreide opdracht van Batavialand, waarbij gestreefd wordt naar een balans tussen expertise gebieden, ervaring en binding met de regio.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is per 31 december 2021 als volgt (inclusief rooster van aan- en aftreden):

Naam	Roepnaam	Functie	Aantreden	Aftreden
M. Smits	Menno	Voorzitter, lid auditcommissie	01.01.2018	01.01.2022
D.E. Fröling	Dorien	Vicevoorzitter	01.01.2018	01.01.2022
I. Mastenbroek	Ineke	Algemeen lid	01.10.2019	01.10.2023
J. Hooghiemstra	Joop	Algemeen lid, lid auditcommissie	01.01.2020	01.01.2024

In verband met het aflopen van de eerste termijn van zowel de voorzitter als de vicevoorzitter is voorafgaand aan de vergadering van de RvT van 7 december 2021 de in artikel 4.3 van het RvT reglement aangegeven evaluatie uitgevoerd. Beiden zijn vervolgens herbenoemd.

De vergoeding die de leden voor hun werkzaamheden ontvangen is passend bij de sector waarin zij opereert, voldoet aan de vereisten van ANBI status en is opgenomen in de jaarrekening. Naast hun lidmaatschap van de RvT zijn de leden ook verbonden aan de volgende organisaties:

Naam	Instantie, bedrijf	Functie
M. Smits	Antea Group Vereniging Kwaliteitsborging Bodem (VKB) Stichting kennis van Kwaliteit Bodembeheer (SIKB) Inogen Alliance	Directeur internationaal Bestuurslid Bestuurslid Board Member
D.E. Fröling	Libau, Ruimtelijke kwaliteit, Groningen. ADC ArcheoProjecten, Amersfoort Landschap Erfgoed Utrecht Dudok Architectuurcentrum	Directeur-bestuurder Algemene vergadering van aandeelhouders Toezichthouder Bestuurslid
I. Mastenbroek	IMagribusiness-advies RvT voor Accreditatie Stichting Exploitatie Reservegronden Flevoland Stichting Hemus Waterschap Zuiderzeeland Skal Biocontrole Stichting Groenkeur	Eigenaar Vicevoorzitter Bestuurslid Toezichthouder Lid Algemeen Bestuur Voorzitter Raad van Advies Voorzitter Bestuur
J. Hooghiemstra	Deloitte Vve Oude Helling Fietsmaatje Almere	Director, Real Estate Voorzitter Bestuurslid

Met de directeur-bestuurder werd een nieuwe overeenkomst gesloten die in februari 2022 afloopt. Op 30 november maakte hij zijn vertrek op een nader te bepalen moment in 2022, bekend.

Daarop aansluitend werd de zoektocht naar een opvolger in gang gezet. Holtrop Ravensloot Executive Search werd gevraagd een profielschets op te stellen en kandidaten te werven.

In het profiel is rekening gehouden met de aanwijzing begin 2021 van Batavialand als NSD, de bouw van de daarvoor benodigde faciliteiten, de voorziene verplaatsing van de werf inclusief de Batavia en de benodigde wijzigingen in en aanvullingen op het personeelsbestand.

REFLECTIEMOMENT RAAD VAN TOEZICHT

De RvT heeft op 7 december 2021 in eigen regie een zelfevaluatie uitgevoerd waarbij met name aandacht is besteed aan het functioneren als team. Vooraf werd een vragenlijst rondgestuurd en feedback aan de bestuurder gevraagd. Afspraken zijn gemaakt over kennisontwikkeling door ontmoeting van een andere RvT, de invulling van de vacature in 2022, het inregelen van de relatie als werkgever met de nieuwe directeur en het verder ontwikkelen van de agenda van de RvT zoals toevoegen van een jaarplan en mijlpalen.

FINANCIËEL VERSLAG

Omdat de accountant het accountantsverslag over 2019 aanhield in verband met onzekerheden aangaande de impact van de COVID pandemie, kon de RvT pas in haar vergadering van 22 april 2021 het gesprek over de jaarrekening voeren.

In aanwezigheid van accountant Kreston Lentink werd de jaarrekening en het jaarverslag 2019 goedgekeurd en de directeur-bestuurder decharge verleend. De accountant maakt in het verslag gewag van verbeteringen maar noemt ook gewenste aanpassingen die echter als gevolg van financiële beperkingen (nog) niet doorgevoerd kunnen worden. De financiële rapportages zijn uitgebreid en de forecasts zoals die bij Batavialand worden gehanteerd, zijn van goede kwaliteit.

Voor wat betreft de jaarrekening 2020 heeft de accountant in een schrijven van 19 april 2021 aangegeven dat afhandeling vanwege ontbreken van inzicht in de continuïteit nog niet mogelijk is. Op 21 september 2021 konden de stukken alsnog worden goedgekeurd door de RvT.

OVERLEG

De RvT heeft in 2021 3 keer vergaderd in aanwezigheid van de directeur-bestuurder en de manager Financiën & Control, ICT & Facilitair.

Deze reguliere vergaderingen waren met name gericht op het uitoefenen van de toezichthoudende taak en kenden een vaste agenda, met nadrukkelijk aandacht voor personeelszaken, bedrijfsvoering, risico's, omzet en liquiditeiten. Gezien het risico van financiële tekorten heeft een commissie van de RvT maandelijks overleg met de manager Finance & control, ICT en Facility over de stand van zaken.

In de vergaderingen werd tevens regelmatig aandacht besteed aan de personele bezetting. De RvT (h)erkent de behoefte van de bestuurder om bij grotere financiële armslag uitbreiding van fte te realiseren op met name marketing/communicatie en bestuursondersteuning.

In het licht van alle ontwikkelingen rond het NSD, het aanstellen van een projectmanager en het zoeken van een nieuwe directeur-bestuurder werd door de leden van de RvT regelmatig in een digitale bijeenkomst afgestemd. Daarnaast vonden diverse ontmoetingen plaats, in wisselende samenstelling, met de gedeputeerde en de kwartiermaker van de provincie over de voortgang en realisatie van de plannen. Ook sprak de RvT met leden van het managementteam van Batavialand over de plannen.

WERKGEVERSROL

Eind 2021 vonden diverse gesprekken plaats met de directeur-bestuurder over het aflopen van zijn contract en zijn ideeën met betrekking tot de opvolging. In december 2021 besloot de RvT op zoek te gaan naar een nieuwe bestuurder met een profiel passend bij de ontwikkelingen.

TOT SLOT

De RvT is zich ervan bewust dat 2021 door de gedwongen langdurige sluiting en het overlijden van een aantal medewerkers het opnieuw geen gemakkelijk jaar is geweest voor de organisatie. De directeur-bestuurder en het managementteam van Batavialand hebben zich onvermoeid ingezet op de strategische doelen van Stichting Erfgoedpark Batavialand en de kansen die de nieuwe plannen bieden. De RvT hoopt van harte dat 2022 een geheel ander jaar zal worden waarin de plannen verder vorm krijgen en het publiek opnieuw de weg naar Batavialand weet te vinden.

Hilversum, 19 april 2022

D.E. Fröling

Voorzitter van de raad van toezicht

9. JAARREKENING 2021

9.1. BALANS PER 31 DECEMBER 2021

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	1	
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	10.284	10.649
Vervoermiddelen	4.592	10.561
Inventaris	<u>639.893</u>	<u>638.636</u>
	<u>654.769</u>	<u>659.846</u>
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>	2	
	<u>26.171</u>	<u>30.826</u>
<i>Vorderingen</i>		
Vorderingen op handelsdebiteuren	3	15.650
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	60.318
Overige vorderingen en overlopende activa	5	320.084
	<u>530.013</u>	<u>396.052</u>
<i>Liquide middelen</i>	6	
	<u>2.204.324</u>	<u>2.030.254</u>
Totaal activazijde	<u><u>3.415.277</u></u>	<u><u>3.116.978</u></u>

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
PASSIVA		
Stichtingsvermogen		
7		
Continuïteitsreserves	8 820.895	802.205
Bestemmingsreserves	9 <u>296.924</u>	<u>55.008</u>
	<u>1.117.819</u>	<u>857.213</u>
Vorzieningen		
Overige voorzieningen	10 <u>732.971</u>	<u>465.000</u>
Langlopende schulden		
Overige schulden	11 <u>-</u>	<u>17.127</u>
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	12 256.822	148.599
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	13 116.720	103.975
Overige schulden en overlopende passiva	14 <u>1.190.945</u>	<u>1.525.064</u>
	<u>1.564.487</u>	<u>1.777.638</u>
Totaal passivazijde	<u><u>3.415.277</u></u>	<u><u>3.116.978</u></u>

9.2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

		<u>Realisatie</u> <u>2021</u> €	<u>Begroting</u> <u>2021</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2020</u> €
Baten	15			
Subsidiebaten	16	3.259.579	4.060.994	3.074.024
Overige baten	17	<u>621.949</u>	<u>940.213</u>	<u>552.315</u>
		<u>3.881.528</u>	<u>5.001.207</u>	<u>3.626.339</u>
Lasten				
Lasten ten behoeve van projecten	18	420.689	696.080	458.107
Lasten overige baten	19	62.435	118.919	67.565
Salarissen	20	712.779	1.389.521	789.063
Sociale lasten	21	213.341	245.494	230.895
Pensioenlasten	22	222.136	212.112	217.237
Overige personeelslasten	23	319.821	706.795	265.539
Afschrijvingen	24	33.197	28.121	24.459
Overige lasten	25	<u>1.629.600</u>	<u>1.711.558</u>	<u>1.457.859</u>
Som der lasten		<u>3.613.998</u>	<u>5.108.600</u>	<u>3.510.724</u>
Bedrijfsresultaat		<u>267.530</u>	<u>-107.393</u>	<u>115.615</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	26	2.436	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	<u>-9.360</u>	<u>-7.750</u>	<u>-4.062</u>
Financiële baten en lasten		<u>-6.924</u>	<u>-7.750</u>	<u>-4.062</u>
Saldo baten en lasten		<u>260.606</u>	<u>-115.143</u>	<u>111.553</u>
Bestemming saldo van baten en lasten				
Continuïteitsreserve		18.690		74.079
Bestemmingsreserve Batavia aan Land		<u>241.916</u>		<u>37.474</u>
		<u>260.606</u>		<u>111.553</u>

9.3. MEERJARENOVERZICHT

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€	€	€	€
<i>Activa</i>					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	654.769	659.846	673.387	558.760	570.735
Vlottende activa					
Vorraden	26.171	30.826	56.109	53.712	58.507
Vorderingen	530.013	396.052	610.715	535.023	454.019
Liquide middelen	<u>2.204.324</u>	<u>2.030.254</u>	<u>1.064.121</u>	<u>970.910</u>	<u>1.087.328</u>
Totaal activa	<u>3.415.277</u>	<u>3.116.978</u>	<u>2.404.332</u>	<u>2.118.405</u>	<u>2.170.589</u>
<i>Passiva</i>					
Stichtingsvermogen	1.117.819	857.213	745.660	507.876	663.769
Voorzieningen	732.971	465.000	70.000	-	-
Langlopende schulden	-	-	-	17.127	51.381
Kortlopende schulden	<u>1.564.487</u>	<u>1.794.765</u>	<u>1.588.672</u>	<u>1.593.402</u>	<u>1.455.439</u>
Totaal passiva	<u>3.415.277</u>	<u>3.116.978</u>	<u>2.404.332</u>	<u>2.118.405</u>	<u>2.170.589</u>
	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€	€	€
Baten	3.881.528	3.626.339	4.958.650	4.903.770	3.347.346
Totaal van netto resultaat	260.606	111.553	237.786	-155.896	6.790
Stichtingsvermogen	1.117.819	857.213	745.660	507.876	663.769

9.4. GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Erfgoedpark Batavialand is feitelijk en statutair gevestigd op Oostvaardersdijk 01 13, 8242PA te Lelystad en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 60581212.

ALGEMENE TOELICHTING

Aard der stichtingsactiviteiten

De activiteiten van Stichting Erfgoedpark Batavialand bestaan voornamelijk uit: de oprichting, de instandhouding en de exploitatie van een erfgoedpark, waarin de historie en de karakteristieken van Nederland, levend op de grens van land en water, op allerlei wijzen worden verbeeld, beschreven en tentoongesteld.

De locatie van de feitelijke activiteiten

Stichting Erfgoedpark Batavialand is feitelijk gevestigd op Oostvaardersdijk 01 13, 8242PA te Lelystad.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Continuïteit

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de stichting.

Echter, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, inclusief Nederland, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om het muterende virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen kunnen naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor Batavialand hebben, waarvan de gevolgen op dit moment nog niet zijn te overzien. De door de Nederlandse overheid genomen maatregelen hebben impact op de ontwikkeling van de netto omzet en daarmee de ontwikkeling van het resultaat. Ook de financiële positie (liquiditeit en solvabiliteit) van de stichting

kan daardoor onder druk komen te staan waardoor sprake kan zijn van onzekerheid over de continuïteitsveronderstelling. Door de Nederlandse overheid is een breed pakket aan maatregelen neergelegd om ondernemers door deze moeilijke tijden heen te helpen.

Het bestuur gaat er van uit dat, ondanks de grote onzekerheid omtrent de gevolgen van het Corona pandemie, de continuïteit van de onderneming door de reeds genomen maatregelen en het door de overheid ter beschikking gestelde pakket van maatregelen veiliggesteld kan worden. Op basis van deze verwachting, genomen maatregelen en op grond van de regels in het verslaggevingsstelsel acht het bestuur van de stichting een duurzame voortzetting van de bedrijfsuitoefening niet onmogelijk.

Derhalve heeft Batavialand de jaarrekening 2021 opgesteld op grond van de continuïteitsveronderstelling. Dat neemt niet weg dat er onzekerheden kunnen blijven bestaan.

Collectie

De stichting waardeert haar collectie in principe op nihil, echter inventaris van de Batavia, de Flevoaak en het Waterschip worden als aparte onderdelen op kostprijs gewaardeerd. Hierbij geldt dat men niet afschrijft.

De waarderingsgrondslag per collectie item is als volgt:

- Inventaris VOC - schip Batavia - kostprijs;
- De Flevo Aak - kostprijs;
- Het Waterschip – kostprijs;
- Admiraliteitsschip De Zeven Provinciën - nihil.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Erfgoedpark Batavialand zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Informatieverschaffing over afwijkingen in bedragen van het voorgaande boekjaar als gevolg van een herziening

De in deze jaarrekening opgenomen vergelijkende cijfers zijn waar nodig aangepast ter bevordering van de inzichtvereiste.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De stichting maakt geen gebruik van derivaten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van de FIFO-methode (first in, first out).

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Noodzakelijk geachte voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Bestemmingsreserves

Deze reserves worden gevormd door (een deel van) het voordelig resultaat van enig jaar te bestemmen voor een toekomstige investering en/of activiteit. Per categorie wordt haar aandeel in deze reserves toegelicht. De bestemmingsreserves staan vrij ter beschikking van de stichting. Eventuele aanvullende beperkingen zijn opgenomen bij de bestemmingsreserve in de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Subsidiebatens

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/waarin de opbrengsten zijn gedeerd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Lasten

De personeelskosten en andere kosten worden toegerekend aan de bestedingen in het kader van de verstrekte subsidie (projecten), de overige lasten worden toegerekend aan de inkoopwaarde overige baten en overige lasten.

Lonen en salarissen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenlasten

Stichting Erfgoedpark Batavialand heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de staat van baten en lasten verwerkt. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde.

Ultimo 2021 (en 2020) waren er voor de vennootschap geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -kosten.

9.5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

ACTIVA

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Bedrijfsge- bouwen en -terrei- nen	Vervoermit- delen	Inventaris	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2021				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	10.960	31.775	991.808	1.034.543
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-311</u>	<u>-21.214</u>	<u>-353.172</u>	<u>-374.697</u>
Boekwaarde per 1 januari 2021	<u>10.649</u>	<u>10.561</u>	<u>638.636</u>	<u>659.846</u>
Mutaties				
Investeringsen	-	-	28.120	28.120
Afschrijvingen	-365	-5.969	-26.863	-33.197
Project investeringen	-	-	166.155	166.155
Onttrekking aan de subsidies	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-166.155</u>	<u>-166.155</u>
Saldo mutaties	<u>-365</u>	<u>-5.969</u>	<u>1.257</u>	<u>-5.077</u>
Stand per 31 december 2021				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	10.960	31.775	1.019.928	1.062.663
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-676</u>	<u>-27.183</u>	<u>-380.035</u>	<u>-407.894</u>
Boekwaarde per 31 december 2021	<u>10.284</u>	<u>4.592</u>	<u>639.893</u>	<u>654.769</u>
Afschrijvingspercentages	<u>10%</u>	<u>20%</u>	<u>10% - 20%</u>	

De investeringen in machines en installaties en inventaris welke volledig gedekt zijn vanuit de subsidiebaten (investeringsubsidie) zijn in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag zelf. In 2021 bedraagt deze investering € 166.155.

Begin 2017 zijn de schepen van Stichting Bataviawerf overgedragen aan de Stichting Erfgoedpark Batavialand. Het juridisch eigendom van de schepen ligt bij de Stichting Historische Schepen Batavialand (met uitzondering van het Waterschip en de Flevo Aak).

Vlottende activa

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
2 Voorraden		
Winkelvoorraad	26.171	55.201
Afwaardering gereed product en handelsgoederen	-	-24.375
	<u>26.171</u>	<u>30.826</u>
3 Vorderingen op handelsdebiteuren		
Debiteuren	<u>167.032</u>	<u>15.650</u>
4 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	<u>52.467</u>	<u>60.318</u>
5 Overige vorderingen en overlopende activa		
Waarborgsom	2.000	2.000
Overige vorderingen en overlopende activa	24.999	25.041
Rekening-courant Batavia Ontwikkel Stichting	2.500	2.500
Nog te ontvangen Museumkaart	1.557	5.032
Nog te ontvangen Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid	129.538	105.315
Nog te ontvangen bedragen	6.983	5.752
Vooruitbetaalde kosten	70.378	74.127
Nog te ontvangen European Solidarity Corps	7.778	-
Nog te factureren projecten RWS	64.781	100.317
	<u>310.514</u>	<u>320.084</u>
6 Liquide middelen		
Kas	2.245	5.150
ING Bank N.V.	4.499	7.452
Rabobank	<u>2.197.580</u>	<u>2.017.652</u>
	<u>2.204.324</u>	<u>2.030.254</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting

PASSIVA

7 Stichtingsvermogen

	Continuïteit sreserves	Bestem- mingsreser- ves	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2021	802.205	55.008	857.213
Mutatie uit resultaatverdeling	<u>18.690</u>	<u>241.916</u>	<u>260.606</u>
Stand per 31 december 2021	<u>820.895</u>	<u>296.924</u>	<u>1.117.819</u>

	<u>31-12-2021</u> €	<u>31-12-2020</u> €
8 Continuïteitsreserves		
Continuïteitsreserve	<u>820.895</u>	<u>802.205</u>
	<u>2021</u> €	<u>2020</u> €
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	802.205	728.126
Resultaatverdeling	<u>18.690</u>	<u>74.079</u>
Stand per 31 december	<u>820.895</u>	<u>802.205</u>

De continuïteitsreserve is ontstaan als gevolg van de fusie van de Bataviawerf met Stichting Erfgoedpark Batavialand per 1 juli 2017 en de integratie van de museale- en onderzoeksactiviteiten van het voormalig Nieuw Land Erfgoedcentrum in Batavialand per diezelfde datum.

De aard van de reserve is het dekken van de fluctuaties in het resultaat van Stichting Erfgoedpark Batavialand.

De toevoeging aan de continuïteitsreserve is door het bestuur vastgesteld.

	<u>31-12-2021</u> €	<u>31-12-2020</u> €
9 Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve Batavia aan Land	<u>296.924</u>	<u>55.008</u>
Bestemmingsreserve Batavia aan Land		
Stand per 1 januari	55.008	17.534
Resultaatverdeling	<u>241.916</u>	<u>37.474</u>
Stand per 31 december	<u>296.924</u>	<u>55.008</u>

De bestemmingsreserve Batavia aan Land is ontstaan als gevolg van het inzamelen van gelden om de Batavia aan Land te brengen.

De bestemmingsreserve Batavia aan Land is ter dekking van de toekomstige kosten welke gemaakt zullen worden als gevolg van het aan land brengen van het schip de Batavia.

Voorzieningen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
10 Overige voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud schepen	666.438	395.000
Voorzieningen transitievergoedingen	<u>66.533</u>	<u>70.000</u>
	<u>732.971</u>	<u>465.000</u>

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud schepen		
Stand per 1 januari	395.000	-
Onderhoudskosten ten laste van voorziening	-123.562	-
Dotatie ten laste van de exploitatie	<u>395.000</u>	<u>395.000</u>
Stand per 31 december	<u>666.438</u>	<u>395.000</u>

De voorziening is gevormd voor verwachte kosten inzake het noodzakelijke onderhoud voor de Batavia. De voorziening is gebaseerd op het in 2018 opgestelde meerjarenonderhoudsplan door Kuperus en Gardenier.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Voorzieningen transitievergoedingen		
Stand per 1 januari	70.000	70.000
Afname ten gunste van resultaat	<u>-3.467</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>66.533</u>	<u>70.000</u>

De voorziening heeft betrekking op de personele consequenties in verband met wijzigingen binnen gesubsidieerde activiteiten.

Langlopende schulden

Langlopende schulden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Overige langlopende schulden		
Lening Gemeente Lelystad	-	<u>17.127</u>

Kortlopende schulden

12 Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	<u>256.822</u>	<u>148.599</u>
-------------	----------------	----------------

13 Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	89.002	79.213
Pensioenen	<u>27.718</u>	<u>24.762</u>
	<u>116.720</u>	<u>103.975</u>

14 Overige schulden en overlopende passiva

Vakantiegeld	61.153	69.792
Vakantiedagen	57.259	77.182
Nettoloon	3.951	2.218
Ontvangen voorschotten SME	-	666
Te betalen verzekeringen PAWW	-	534
Nog te betalen kosten	582.741	82.454
Subsidie ontwikkelgelden Provincie Flevoland	-	214.000
Vooruit ontvangen gelden ESC	-	68.936
Borg parkeerkaarten	3.180	3.280
Te besteden subsidie gelden RCE wegwerken achterstanden	272.840	391.856
Vooruit ontvangen donateursbaten	78.135	91.441
Vooruit ontvangen subsidie gelden	86.936	148.753
Terug te betalen RCE kadergelden	<u>44.750</u>	<u>373.952</u>
	<u>1.190.945</u>	<u>1.525.064</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huurverplichting:

Voor de huur van kantoor , expositie, depot en overige ruimten gelegen aan de Oostvaardersdijk te Lelystad is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan voor de duur van 10 jaar, ingaande op 1 juli 2017. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt circa € 520.000 per jaar.

Batavialand heeft de provincie verzocht om coronasteun in de vorm van huurkijtschelding voor de zes maanden in 2021 waarbij het erfgoedpark verplicht gesloten is geweest voor bezoekers. Het gaat om een bedrag van 260.000 euro (50% van € 520.000; het totale bedrag aan huurkosten voor 2021). De afdeling Strategie en Beleid van de Provincie Flevoland zal het college van Gedeputeerde Staten adviseren om dit bedrag kwijt te schelden. Besluitvorming zal aansluitend moeten plaatsvinden.

Voor de huur van de ruimte (Bataviawerf) gelegen aan de Oostvaardersdijk te Lelystad is een huurovereenkomst aangegaan voor de duur van onbepaalde tijd, ingaande op 1 maart 2011. De huur bedraagt circa € 21.871 per jaar.

Voor de huur van de opslagruimte gelegen aan de Oostvaardersdijk te Lelystad is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan ingaande op 1 maart 2011. De huur bedraagt circa € 7.755 per jaar.

Voor de huur van opslagruimte gelegen aan de Databankweg te Amersfoort is een Tijdelijke huurovereenkomst aangegaan tot en met 2021. De huur bedraagt circa € 27.584 per jaar.

Voor de huur van bedrijfsruimte gelegen aan de Pottenbakkersstraat te Sneek is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan voor de duur van 2 jaar, ingaande op 1 oktober 2018. Deze overeenkomst wordt vervolgens doorlopend voortgezet voor aansluitende perioden van telkens een jaar. De huur bedraagt circa € 16.655 per jaar.

Voor de huur van een woning gelegen aan de Rozengaard te Lelystad is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan, ingaande op 1 februari 2019. De huur bedraagt circa € 17.339 per jaar.

Leasing:

Er is een leaseovereenkomst voor de printers afgesloten. Deze brengt jaarlijks een verplichting mee van circa € 6.508. De leaseovereenkomst heeft een looptijd van 72 maanden en is afgesloten per 1 juli 2017.

Er is een leaseovereenkomst voor een printer afgesloten. Deze brengt jaarlijks een verplichting mee van circa € 1.292. De leaseovereenkomst heeft een looptijd van 60 maanden en is afgesloten per 4 april 2018.

9.6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	<u>Realisatie</u> <u>2021</u> €	<u>Begroting</u> <u>2021</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2020</u> €
15 Baten			
Subsidiebaten	3.259.579	4.060.994	3.074.024
Overige baten	<u>621.949</u>	<u>940.213</u>	<u>552.315</u>
	<u>3.881.528</u>	<u>5.001.207</u>	<u>3.626.339</u>
16 Subsidiebaten			
Subsidie Provincie Flevoland (exploitatiegeld)	1.588.309	1.588.748	1.552.629
Subsidie Provincie Flevoland (ontwikkelgeld)	235.000	214.000	-
Subsidie Provincie Flevoland SAMF	102.030	126.889	119.468
Subsidie Provincie Flevoland (provinciaal depot bv)	226.745	229.950	194.779
Subsidie Provincie Flevoland (dig. archief PDBF)	6.390	-	27.922
Subsidie RCE	819.262	1.237.000	620.068
Subsidie European Solidarity Corps	57.048	70.000	52.537
Subsidie RWS (conservering IJsselkogge)	177.257	194.407	185.540
Subsidie VSB Fonds	8.961	-	63.296
Overige subsidies-	32.222	-	42.785
Bijdrage compensatieregeling schade musea (overheid)	<u>6.355</u>	<u>400.000</u>	<u>215.000</u>
	<u>3.259.579</u>	<u>4.060.994</u>	<u>3.074.024</u>

Informatieverschaffing over subsidiebaten

Exploitatiesubsidie

De Provincie Flevoland verstrekt jaarlijks een exploitatiesubsidie aan Stichting Erfgoedpark Batavialand conform de Algemene subsidieverordening Flevoland 2012, de Cultuurnota 2021-2024 en erfgoedprogramma Flevoland (Erfgoed van de toekomst) van de Provincie Flevoland. Het betreft een meerjarige afspraak. Jaarlijks dient Stichting Erfgoedpark Batavialand de subsidie aan te vragen voor het daaropvolgende kalenderjaar. Voor de subsidievaststelling dient Stichting Erfgoedpark Batavialand jaarlijks voor 1 mei een jaarrekening met controleverklaring in.

Overige subsidies

Alle overige subsidies hebben een langlopend karakter en dienen na afloop afgerekend te worden.

Analyse staat van baten en lasten

De analyse van de staat van baten en lasten is in het bestuursverslag opgenomen.

	<u>Realisatie</u> <u>2021</u> €	<u>Begroting</u> <u>2021</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2020</u> €
17 Overige baten			
Donaties-	148.037	170.000	152.509
Sponsoring/fondsenwerving	50.473	100.000	49.710
Entreegelden-	246.442	436.779	250.256
Winkel-	36.876	49.091	35.458
Horeca-	41.899	75.370	38.928
Zaalhuur-	22.166	24.268	12.953
Overige baten	76.056	84.705	12.501
	<u>621.949</u>	<u>940.213</u>	<u>552.315</u>
18 Lasten ten behoeve van projecten			
Lasten ten behoeve van projecten	<u>420.689</u>	<u>696.080</u>	<u>458.107</u>
19 Lasten overige baten			
Lasten overige baten	<u>62.435</u>	<u>118.919</u>	<u>67.565</u>
Lasten overige baten			
Winkel-	18.699	29.626	35.341
Entreegelden-	13.375	20.380	14.470
Horeca-	30.361	52.115	17.754
Zaalhuur	-	9.401	-
Evenementen-	-	7.397	-
	<u>62.435</u>	<u>118.919</u>	<u>67.565</u>
20 Salarissen			
Brutolonen	1.370.886	1.479.521	1.338.664
Mutatie vakantiedagenverplichting	77.679	-	89.864
Uitkering ziekengeld	-49.675	-	-28.298
	1.398.890	1.479.521	1.400.230
Doorbelast naar projecten	-295.627	-	-253.859
Transitievergoedingen	-	-	2.218
Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid	-390.484	-90.000	-359.526
	<u>712.779</u>	<u>1.389.521</u>	<u>789.063</u>

WNT verantwoording

Het verantwoordingsdocument is in de bijlage opgenomen.

Gemiddeld aantal werknemers

Bij de stichting waren in 2021 gemiddeld 30 personeelsleden (25,27 fte) werkzaam (2020: 35; 27,66 fte).

	<u>Realisatie</u> <u>2021</u> €	<u>Begroting</u> <u>2021</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2020</u> €
21 Sociale lasten			
Sociale lasten	<u>213.341</u>	<u>245.494</u>	<u>230.895</u>
22 Pensioenlasten			
Pensioenlasten	<u>222.136</u>	<u>212.112</u>	<u>217.237</u>
23 Overige personeelslasten			
Inhuur personeel	248.333	565.270	149.740
Vergoeding reis- en verblijflasten	5.309	3.737	2.334
Reislastenvergoeding woon-werk	33.592	37.270	37.856
Studie- en opleidingslasten	-2.162	14.460	22.600
Onkostenvergoedingen	14.307	7.500	8.670
Werkkleding	6.106	1.000	3.566
Arbodienst	2.773	-	3.196
Kantinelasten	14.554	20.270	10.881
Ziekengeldverzekering	39.951	34.200	16.927
Overige personeelslasten	<u>27.831</u>	<u>23.088</u>	<u>11.862</u>
	390.594	706.795	267.632
Doorberekende personeelskosten	<u>-70.773</u>	<u>-</u>	<u>-2.093</u>
	<u>319.821</u>	<u>706.795</u>	<u>265.539</u>
24 Afschrijvingen			
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>33.197</u>	<u>28.121</u>	<u>24.459</u>
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Afschrijvingslasten gebouwen en -terreinen	365	-	265
Afschrijvingslasten vervoermiddelen	5.969	6.352	6.352
Afschrijvingslasten inventarissen	<u>26.863</u>	<u>21.769</u>	<u>21.935</u>
	33.197	28.121	28.552
Boekwinst inventaris	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-4.093</u>
	<u>33.197</u>	<u>28.121</u>	<u>24.459</u>
25 Overige lasten			
Huisvestingslasten	774.533	1.001.274	570.734
Exploitatielasten	557.408	279.936	545.209
Verkooplasten	31.501	113.764	60.819
Autolasten	4.893	7.139	5.375
Kantoorlasten	170.408	201.510	161.709
Algemene lasten	<u>90.857</u>	<u>107.935</u>	<u>114.013</u>
	<u>1.629.600</u>	<u>1.711.558</u>	<u>1.457.859</u>

	<u>Realisatie</u> <u>2021</u> €	<u>Begroting</u> <u>2021</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2020</u> €
Huisvestingslasten			
Huur onroerende zaak	735.406	736.675	380.304
Onderhoud onroerende zaak	40.656	14.680	14.179
Schoonmaaklasten	91.803	98.812	96.239
Gas, water en elektra	50.442	159.099	187.933
Beveiligingslasten	6.959	7.644	7.427
Verzekeringen	946	12.205	10.385
Belasting en heffingen	8.929	9.354	7.291
Overige huisvestingskosten	4.809	95.286	6.229
	<u>939.950</u>	<u>1.133.755</u>	<u>709.987</u>
Doorberekende huisvestingskosten	<u>-165.417</u>	<u>-132.481</u>	<u>-139.253</u>
	<u>774.533</u>	<u>1.001.274</u>	<u>570.734</u>
Exploitatielasten			
Reparatie en onderhoud inventaris	2.451	3.689	-
Huur inventaris	10.238	2.808	2.525
Kleine aanschaffingen	-	1.826	62.370
Verzekeringslasten	-	1.908	4.118
Lasten documentatie en collectievorming	19.293	119.144	8.796
Lasten (onderhoud) activiteiten en tentoonstellingen	44.735	75.549	50.340
Onderhoud- en overige lasten van de werf	480.691	75.012	483.342
	<u>557.408</u>	<u>279.936</u>	<u>611.491</u>
Doorberekende exploitatielasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-66.282</u>
	<u>557.408</u>	<u>279.936</u>	<u>545.209</u>
Verkooplasten			
Reclame- en advertentielasten	28.910	78.571	49.892
Educatielasten	449	17.904	1.284
Overige verkooplasten	2.551	17.289	9.919
	<u>31.910</u>	<u>113.764</u>	<u>61.095</u>
Doorberekende verkooplasten	<u>-409</u>	<u>-</u>	<u>-276</u>
	<u>31.501</u>	<u>113.764</u>	<u>60.819</u>

	<u>Realisatie</u> <u>2021</u> €	<u>Begroting</u> <u>2021</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2020</u> €
Autolasten			
Brandstoflasten auto's	1.067	1.375	815
Verzekeringslasten auto's	2.566	1.744	2.525
Motorrijtuigenbelasting	818	772	1.113
Overige autolasten	442	3.248	992
	<u>4.893</u>	<u>7.139</u>	<u>5.445</u>
Doorberekende autolasten	-	-	-70
	<u>4.893</u>	<u>7.139</u>	<u>5.375</u>
Kantoorlasten			
Automatiseringslasten	120.580	105.105	100.326
Contributies en abonnementen	25.088	61.767	35.297
Telefoon- en internetlasten	13.662	18.300	16.535
Porti	3.526	5.628	5.038
Drukwerk	-	2.500	35
Kantoorbenodigdheden	7.281	8.210	4.387
Overige kantoorlasten	271	-	112
	<u>170.408</u>	<u>201.510</u>	<u>161.730</u>
Doorberekende kantoorlasten	-	-	-21
	<u>170.408</u>	<u>201.510</u>	<u>161.709</u>
Algemene lasten			
Verzekeringslasten	36.192	55.175	44.011
Accountantslasten	38.461	35.000	54.028
Bestuurslasten	6.000	7.495	6.000
Administratielasten	170	1.277	778
Advieslasten	9.565	3.000	7.208
Overige algemene lasten	469	5.988	3.006
	<u>90.857</u>	<u>107.935</u>	<u>115.031</u>
Doorberekende algemene lasten	-	-	-1.018
	<u>90.857</u>	<u>107.935</u>	<u>114.013</u>
26 Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rente belastingen	<u>2.436</u>	-	-
27 Rentelasten en soortgelijke kosten			
Overige rentelasten	<u>9.360</u>	<u>7.750</u>	<u>4.062</u>

Lelystad,
Stichting Erfgoedpark Batavialand

Dhr. M. Smits
Bestuurder

Mevr. D.E. Fröling
Voorzitter Raad van Toezicht

9.7. OVERIGE GEGEVENS

VERWIJZING NAAR DE CONTROLEVERKLARING

De door de onafhankelijke accountant afgegeven controleverklaring is aan dit verslag toegevoegd.

WNT-verantwoording 2021

De bezoldiging van de directie omvat periodiek betaalde beloningen, zoals salarissen, vakantiegeld en sociale lasten, beloningen betaalbaar op termijn, zoals pensioenlasten, uitkeringen bij beëindiging van het dienstverband.

WNT verantwoording bestuur	Dhr. J. Vriezen
Functies	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning	137.173
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Totaal bezoldiging	137.173
Toepasselijk WNT-maximum	209.000

Gegevens 2020

WNT verantwoording bestuur	Dhr. J. Vriezen
Functies	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning	129.337
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Totaal bezoldiging	129.337
Toepasselijk WNT-maximum	201.000

WNT verantwoording Raad van Toezicht	Dhr. M. Smits	Mevr. D.E. van der Net - Froling	Mevr. I. Mastenbroek	Dhr. J. Hooghiemstra
Functie(s)	Voorzitter RvT	RvT Lid	RvT Lid	RvT Lid
Duur dienstverband in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging				
Beloning, incl. sociale lasten	1.500	1.500	1.500	375
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	1.500	1.500	1.500	375
Toepasselijk WNT-maximum	31.350	20.900	20.900	20.900

Gegevens 2020

WNT verantwoording Raad van Toezicht	Dhr. M. Smits	Mevr. D.E. van der Net - Froling	Mevr. I. Mastenbroek	Dhr. J. Hooghiemstra	Mevr. M.J. Huizenga - Stutvoet
Functie(s)	Voorzitter RvT	RvT Lid	RvT Lid	RvT Lid	Voorzitter RvT
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/6
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging					
Beloning, incl. sociale lasten	1.500	1.500	1.500	1.500	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	1.500	1.500	1.500	1.500	-
Toepasselijk WNT-maximum	30.150	20.100	20.100	20.100	30.150

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

10. BIJLAGEN: PROVINCIE FLEVOLAND, BESCHIKKING SUBSIDIE ONTWIKKELGELDEN

Hernieuwde aanvraag € 2.750.000,-

10.1. PRESTATIEAFSPRAKEN

In het kader van de meerjarige toekenning van de zogenaamde Ontwikkelgelden voor Batavialand is op 25 oktober 2017 door de Provincie Flevoland een beschikking afgegeven waarin de te realiseren prestaties zijn aangegeven. In 2018, 2019 en 2020 heeft Batavialand de Provincie diverse wijzigings-/ uitstelverzoeken doen toekomen. De Provincie heeft daarop bij beschikkingen positief gereageerd.

De voor 2021 geplande prestatie wordt hierna toegelicht:

- Batavia aan Land;

BATAVIA AAN LAND

De fondsenwerving voor het aan land brengen van de Batavia is door de Corona pandemie vertraagd. Het project breng de Batavia aan land is gekoppeld aan de plannen voor het Nationaal Scheepsarcheologisch depot. Het schip moet namelijk een plaats krijgen binnen de plannen voor het Nationaal Scheepsarcheologisch depot. Doordat hierdoor de planning voor het aan land halen is vertraagd heeft de provincie ons verzocht om de subsidie te verantwoorden en het nog staande bedrag groot € 214.000 in te stellen als bestemmingsreserve Batavia aan Land. Het aan land brengen van de Batavia zou dan in de periode 2023-2025 mogelijk moeten worden. Hierbij verzoeken wij u dan ook in te stemmen tot het instellen van een bestemmingsreserve à € 214.000 voor de Batavia aan land.

10.2. VERPLICHTINGEN:

- *U moet in persberichten, uitnodigingen, aankondigingen, PR-materiaal en andere publicaties vermelden dat de activiteit mede mogelijk gemaakt is door een subsidie van de Provincie Flevoland.*
In 2021 hebben wij consequent aangegeven dat de activiteiten van Batavialand mogelijk zijn gemaakt met subsidie van de provincie Flevoland.
- *U leeft aantoonbaar de Code Cultural Governance na.*
In 2017 is het bestuursmodel omgevormd naar een Raad van Toezicht model conform de Code Cultural Governance. In januari 2018 is de

Raad van Toezicht geïnstalleerd. De Raad en directeur-bestuurder werken in lijn met de code.

- *Minimaal 6x per jaar ambtelijk overleg met een beleidsmedewerker van de Provincie Flevoland.*
Gedurende het verslagjaar is herhaaldelijk overleg gevoerd met beleidsmedewerkers van de Provincie door directeur-bestuurder Jan Vriezen, Manager Financiën & Control en ICT & Facilitair Berry van den Hoorn en Hoofd Kennis & Collecties Willy van der Most over uiteenlopende onderwerpen zoals de voortgang van Batavialand, de ontwikkeling van het Nationaal Scheepsarcheologisch depot, bekostigings- en prestatieafspraken, gebouwbeheer, SAMF en de Corona complicaties.
- *Minimaal 2x per jaar bestuurlijk overleg met een gedeputeerde van de Provincie Flevoland.*
In 2021 heeft diverse keren overleg/afstemming plaatsgevonden met gedeputeerde Rijsberman. Hierbij was namens Batavialand de directeur aanwezig.

ONDERBOUWING, WAARUIT BLIJKT OP WELKE WIJZE DE GESUBSIDIEERDE ACTIVITEITEN EN PRESTATIES, ZOVEEL ALS MOGELIJK AANTOONBAAR, HEBBEN BIJGEDRAGEN AAN DE PROVINCIALE DOELEN:

- *De groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis, het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolands cultureel erfgoed*

Archeologie en prehistorie van Flevoland

Batavialand toont een aantal vaste presentaties die permanent bijdragen aan de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis en het draagvlak voor het Flevolandse culturele erfgoed:

- De expositie 'Vergane schepen' met het wrak van de Ventjager en de presentatie en interactieve opstelling van 'de IJsselkogge' over de conservering van de IJsselkogge vertellen over de maritieme archeologie in Flevoland.
- Het maritiem depot is een half open depot dat op afspraak te bezoeken is. Daarnaast wordt in nieuwe geklimatiseerde vitrines wisselende archeologische collecties getoond.
- Het verhaal van de prehistorische bewoning van het Zuiderzee-/IJsselmeergebied wordt verteld in de Schatkamer met daarin de Swifterbantman (Neolithicum) en Michelle (Mesolithicum).

In 2021 waren er diverse tijdelijke tentoonstellingen en themaweekenden die aan deze doelstelling bijdroegen, te weten de Flevoweekenden waarin het Verhaal van Flevoland tot leven kwam. Bezoekers van Batavialand welkom geheten door ir. Cornelis Lely en konden een expositie bezoeken over het Zuiderzeeproject. Jonge bezoekers konden een speurtocht doen en er was gelegenheid om eigen vondsten te laten onderzoeken door een conservator

Tijdens de Nationale Archeologiedagen kreeg de rijkdom van Flevoland alle aandacht in de tentoonstelling 'Verdronken land', verschillende lezingen, rondleidingen door depot en uitgebreide activiteiten voor jong en oud.

In het Weekend Waterschip was er volop aandacht voor waterschepen, zowel archeologisch als experimenteel archeologisch. Ook nu was het maritiem archeologisch depot toegankelijk tijdens een rondleiding. Onderzoekers en conservatoren gaven lezingen over de achtergronden van het Waterschip ZM22 dat model stond voor het bij Batavialand gebouwde waterschip.

Het weekend van 25 en 26 september stond in het teken van de Ventjager. Ontdekt kon worden hoe het was om aan boord te zijn van zo'n oud schip. Op de active floor was een speciaal memory-spel te spelen en in heel Batavialand kon gespeurd worden naar vissen, die terug moeten naar de bun. Een Batavialand-onderzoeker gaf een lezing over de ventjager en de conservator maritieme archeologie gaf uitleg bij het wrak.

De ArcheoHotspot nodigt bezoekers uit om mee te helpen bij het toegankelijk maken van archeologische objecten. Tegelijkertijd wordt informatie gegeven over de werkzaamheden van de Flevolandse land- en maritieme archeologen.

Batavialand werkt nauw samen met de afdeling Flevoland van de Archeologische Werkgemeenschap Flevoland; de beheerder van het provinciaal archeologisch depot geeft begeleiding bij veldwerk, onder andere een scheepsopgraving in Noordoostpolder, en Batavialand biedt werkruimte (depot) en publieksruimte (ArcheoHotspot) aan deze vrijwilligers.

Batavialand organiseert erfgoedprojecten buiten de eigen locatie. In het rivierduingebied van Oostelijk Flevoland is op de vindplaats grafveld S2 een monument Swifterbantcultuur geplaatst waarvoor Batavialand de zorg draagt.

Waterbeheer en Zuiderzeeproject

Het Watertheater is een interactieve opstelling waarin kinderen kunnen spelen en tegelijkertijd leren over dijken, sluisen en overstromingen.

De film 'de droom van Lely' geeft aan bezoekers in vier talen een introductie op het Zuiderzeeproject.

Ook in de tijdelijke programmering was er aandacht voor dit onderwerp: de expositie Van Plan-Lely tot Provincie Flevoland was in 2021 tweemaal te zien, in juni tijdens het eerste Flevoweekend en als onderdeel van de Maand van de Geschiedenis van 1 t/m 17 oktober, o.a. in het Tweede Flevoweekend op 9 en 10 oktober. In het Weekend van de Wetenschap, 2 en 3 oktober, werd het opengewerkte scholingsmodel van een Caterpillar-rupstrekker schoongemaakt en sindsdien is deze trekker samen met een Caterpillar-rupstrekker D4C die door de Stichting Polderpioniers Flevoland is gerestaureerd, toegevoegd aan onze vaste presentatie.

Geschiedenis Flevoland

De tentoonstelling Flevoland (inclusief de Canon van Flevoland) is een overzichtstentoonstelling die de bezoeker meeneemt op de door tijdlijn door de Flevolandse geschiedenis; van prehistorie tot en met het heden. In 2021 werd deze vaste presentatie verrijkt door er meer dan 100 archeologische objecten aan toe te voegen. Ook stond de geschiedenis van Flevoland centraal in de Flevoweekenden, waarbij ook de depots tijdens een rondleiding bezocht konden worden.

- *De toeristisch-recreatieve gebiedspromotie en ontwikkeling van het kustgebied van Lelystad*

Gebiedspromotie

Batavialand neemt deel aan Nederland Waterland. Voor de provincie Flevoland is Batavialand één van de watericonen naast o.a. Museum Schokland en het Waterloopbos. Eén van de doelstellingen binnen Nederland Waterland is het creëren en aantrekken van internationaal bezoek aan iconische plekken/gebieden.

Ontwikkeling kunstgebied

Voor de ontwikkeling van het kustgebied van Lelystad participeert Batavialand in de stuurgroep Bataviakwartier waarbij onder leiding van de gemeente Lelystad wordt nagedacht over het verder ontwikkelen en aantrekkelijker maken van het kustgebied.

10.3. FINANCIËEL OVERZICHT 2021 IN RELATIE TOT BEGROTING

	Realisatie	Begroting	Verschil
	€	€	€
Batavia aan land	214.000	214.000	-
	214.000	214.000	-
Opslag overhead	21.000	21.000	-
	235.000	235.000	-

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2021 zijn als volgt:

PROJECTEN

Het project breng de Batavia aan land is gekoppeld aan de plannen voor het Nationaal Scheepsarcheologisch depot. Het schip moet namelijk een plaats krijgen binnen de plannen voor het Nationaal Scheepsarcheologisch depot. Doordat hierdoor de planning voor het aan land halen is vertraagd heeft de provincie ons verzocht om de subsidie te verantwoorden en het nog staande bedrag groot € 214.000 in te stellen als bestemmingsreserve Batavia aan Land. Het aan land brengen van de Batavia zou dan in de periode 2023-2025 mogelijk moeten worden.

10.4. FINANCIËEL TOTAAL OVERZICHT IN RELATIE TOT BEGROTING

Itemcode	Item omschrijving	Bkjr.					Eindtotaal	Begroting	Verschil
		2017	2018	2019	2021				
PF OH	Overhead	€ 150.000	€ 26.000			€ 176.000	€ 176.000	€ -	
PF1701	Conceptontwikkeling	€ 40.227				€ 40.227	€ 50.000	€ (9.773)	
PF1702	Voorlopig ontwerp	€ 49.794				€ 49.794	€ 50.000	€ (206)	
PF1703	Fondsenwerving	€ 21.798				€ 21.798	€ 20.000	€ 1.798	
PF1704	Batavia	€ 15.000				€ 15.000	€ 15.000	€ -	
PF1705	Meertaligheid	€ 964	€ 9.039			€ 10.002	€ 10.000	€ 2	
PF1706	Zeilende handel / wind in de zeilen	€ 25.000				€ 25.000	€ 25.000	€ (0)	
PF1707	Verbetering/uitbreiding expositie IJsselkogge	€ 50.458				€ 50.458	€ 50.000	€ 458	
PF1708	Opfrisbeurt	€ 25.065				€ 25.065	€ 20.000	€ 5.065	
PF1709	Evenementen/festivals	€ 24.402				€ 24.402	€ 30.000	€ (5.598)	
PF1710	Educatie	€ 15.210				€ 15.210	€ 25.000	€ (9.790)	
PF1711	Publiekbenadering-presentatie/website algemeen	€ 102.679	€ 16.612			€ 119.292	€ 120.000	€ (708)	
PF1713	Versterking organisatie	€ 178.980	€ 16.573			€ 195.552	€ 200.000	€ (4.448)	
PF1801	Voorlopig ontwerp erfgoedpark	€ 62.372	€ 84.558			€ 146.930	€ 150.000	€ (3.070)	
PF1801-02	Flevozaal		€ 5.115			€ 5.115	€ -	€ 5.115	
PF1802	Definitief ontwerp erfgoedpark		€ 11.150			€ 11.150	€ 150.000	€ (138.850)	
PF1802-01	Ontwerp Water de Baas		€ 61.224			€ 61.224	€ -	€ 61.224	
PF1802-02	Ontwerp/ontwikkeling Kleinscheeps		€ 9.869			€ 9.869	€ -	€ 9.869	
PF1802-04	Schatkamer Michelle		€ 60.015			€ 60.015	€ -	€ 60.015	
PF1803	Fondsenwerving	€ 72.270	€ 12.810			€ 85.080	€ 85.000	€ 80	
PF1804	Positionerings/lanceringscampagne/marketing	€ 138.006				€ 138.006	€ 110.000	€ 28.006	
PF1805	Waterdicht maken Batavia	€ 23.518	€ 65.387			€ 88.905	€ 75.000	€ 13.905	
PF1806	Publieksprojecten	€ 153.409				€ 153.409	€ 150.000	€ 3.409	
PF1806-01	Publieksproject Water de Baas	€ 3.375				€ 3.375	€ -	€ 3.375	
PF1807	Evenementen/festivals	€ 36.726	€ 20.000			€ 56.726	€ 55.000	€ 1.726	
PF1808	Educatie	€ 27.031	€ 29.898			€ 56.929	€ 55.000	€ 1.929	
PF1809	Publiekbenadering/onderzoek	€ 990	€ 24.970			€ 25.960	€ 25.000	€ 960	
PF1810	Frictiekosten	€ 70.636				€ 70.636	€ 40.000	€ 30.636	
PF1811	Versterking organisatie	€ 152.628				€ 152.628	€ 150.000	€ 2.628	
PF1901	Definitief ontwerp, ontwikkelkosten		€ 61.725			€ 61.725	€ 135.000	€ (73.275)	
PF1901-01	Water Theater		€ 4.419			€ 4.419	€ -	€ 4.419	
PF1901-02	Exponet		€ 43.135			€ 43.135	€ -	€ 43.135	
PF1901-03	Tentoonstelling W.Vos		€ 13.088			€ 13.088	€ -	€ 13.088	
PF1902	Fondsenwerving		€ 84.004			€ 84.004	€ 85.000	€ (996)	
PF1903	Positionerings/lanceringscampagne/marketing		€ 86.681			€ 86.681	€ 110.000	€ (23.320)	
PF1905	Publieksprojecten		€ 150.158			€ 150.158	€ 150.000	€ 158	
PF1906	Evenementen/festivals		€ 57.662			€ 57.662	€ 55.000	€ 2.662	
PF1907	Educatie		€ 40.289			€ 40.289	€ 35.000	€ 5.289	
PF1908	Publieksonderzoek/benadering		€ 24.767			€ 24.767	€ 25.000	€ (233)	
PF1909	Frictiekosten		€ 24.965			€ 24.965	€ 25.000	€ (35)	
PF1910	Versterking organisatie		€ 51.351			€ 51.351	€ 50.000	€ 1.351	
PF2004	Batavia op het land			€ 214.000		€ 214.000	€ 214.000	€ -	
PF1712	Frictiekosten					€ -	€ 30.000	€ (30.000)	
Sub-totaal		€ 699.576	€ 740.961	€ 1.095.464	€ 214.000	€ 2.750.000	€ 2.750.000	€ -	
PF OO	Opslag overhead/eigen bijdrage	€ 12.000	€ 200.000	€ 87.000	€ 21.000	€ 320.000	€ 320.000	€ -	
Eindtotaal		€ 711.576	€ 940.961	€ 1.182.464	€ 235.000	€ 3.070.000	€ 3.070.000	€ -	
Beginsaldo		€ -	€ 50.424	€ 389.464	€ 214.000	€ -			
Ontvangen per bank		€ 750.000	€ 1.080.000	€ 920.000	€ -	€ 2.750.000			
Uitnutting		€ 711.576	€ 940.961	€ 1.182.464	€ 235.000	€ 3.070.000			
Opslag overhead/eigen bijdrage > € 2.750.000		€ 12.000	€ 200.000	€ 87.000	€ 21.000	€ 320.000			
Eindsaldo		€ 50.424	€ 389.464	€ 214.000	€ -	€ -			

OP HOOFDLIJNEN ZIJN DE AFWIJKINGEN TEN OPZICHTE VAN DE BEGROTING ALS VOLGT:

- De kosten voor de ontwikkeling van de huisstijl zijn gemaakt. De implementatie heeft voor een groot deel in 2017 plaatsgevonden en is in 2018 afgerond;
- Het budget voor onvoorziene kosten ad € 30 k. is in 2017 geen aanspraak gemaakt in 2018 zijn deze kosten ingezet te versterking van de organisatie. De lasten ter versterking van de organisatie zijn gemaakt;
- Door het later beschikbaar komen van het masterplan zijn in 2017 en 2018 de lasten met betrekking tot publieksbenadering/onderzoek aangehouden. In 2019 is hier vervolg aan gegeven waardoor in 2019 volledige realisatie van gelden heeft plaatsgevonden;
- Het budget van 2017 voor de onvoorziene lasten ad € 25 k. is in 2019 tot uitgave gekomen;
- De lasten voor publieksprojecten zijn gemaakt;
- De hogere lasten met betrekking tot de positionerings/lanceringscampagne/marketing in 2018 hebben met name betrekking op verlegde lasten vanuit 2017 m.b.t. de implementatie van de huisstijl.
- De lasten met betrekking tot evenementen/festivals en educatie in zijn volledig benut in 2018, in 2019 heeft intensivering plaatsgevonden op grond ontwikkelde gestructureerde programmering;
- Door het later beschikbaar komen van het masterplan zijn de lasten met betrekking tot publieksbenadering/onderzoek aangehouden in 2018. In 2019 is hier een vervolg aan gegeven in combinatie met de ontwikkelde programmering;
- In 2019 is inhoudelijk een vervolg gegeven op delen volgend uit het masterplan waardoor een hogere uitnutting heeft plaatsgevonden doordat verlegde lasten uit 2017 en 2018 tot uitnutting zijn gekomen.
- De lasten met betrekking tot fondsenwerving welke in voorgaande jaren (2017/2018) niet volledig tot uitnutting waren gekomen zijn door extra (beheersmatige) inspanningen in 2019 gerealiseerd;
- De hogere lasten met betrekking tot publiek, positionerings- en lanceringscampagne, marketing hebben met name betrekking op verlegde lasten vanuit 2017 en 2018. Tevens is op de uitvoering van het 2017 project meertaligheid een vervolg gegeven in 2019;
- De lasten met betrekking tot de Batavia op het land zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve Batavia aan Land
- De lasten met betrekking tot evenementen/festivals en educatie zijn volledig benut in 2019. Tevens zijn door intensivering de gelden uit 2018 in 2019 gerealiseerd (verschuiving);

11. BIJLAGEN: PROVINCIE FLEVOLAND, BESCHIKKING BOEKJAARSUBSIDIE

1-1-2021 t/m 31-12-2021

€ 1.588.339,-

11.1. PRESTATIE AFSPRAKEN

COLLECTIEBEHEER

1. *Beheer van de collecties conform Erfgoedwet, KNA normen en Museumnorm*

Batavialand beheert collecties en verricht onderzoek naar deze collecties. Ten grondslag aan het beheer van de collecties liggen qua wetgeving, regelgeving, kaders en randvoorwaarden de Erfgoedwet, de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, de Museumnorm en de Museumregistratie van de Nederlandse Museumvereniging die eisen stelt aan het collectiebeheer en Batavialand als geregistreerd museum.

Namens de overheid houdt de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed toezicht op het beheer van de (overheids-)collecties. In november 2021 heeft de inspectie een toets uitgevoerd op het beheer van de maritiem archeologische rijkscollectie. Het rapport zal in 2022 worden gepubliceerd.

Batavialand beheert de maritieme archeologische rijkscollectie en heeft hiervoor een beheerovereenkomst voor onbepaalde tijd afgesloten met het Rijk. In december 2021 heeft het Rijk besloten om het beheer van de collectie te brengen onder de Erfgoedwet.

In de beheerovereenkomst spreekt de minister van OCW de intentie uit om aan het Maritiem Depot van Batavialand de status te geven van Nationaal Scheepsarcheologisch Depot. In 2021 heeft het Rijk besloten tot aanwijzing van Batavialand als Nationaal Scheepsarcheologisch Depot onder de voorwaarde dat provincie Flevoland en gemeente Lelystad in 2022 positief besluiten over het Plan van Aanpak Doorontwikkeling Batavialand dat Vera Carasso maakte in opdracht van de provincie Flevoland. Het beheer van de collectie is afgesproken voor onbepaalde tijd.

De collectie wordt fysiek beheerd in vijf depots, in Lelystad de kleine objecten, archieven en bibliotheek, bij Pot in Amersfoort de grote objecten en bij Nijkerk/Zeewolde bevindt zich een velddepot waarin wrakken en delen daarvan onder het maaiveld begraven liggen. Bij het in beheer geven van de collectie is door Batavialand een stand van zaken opgemaakt van het beheer van de collectie en is met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een programma afgesproken

voor het wegwerken van de achterstanden in acht jaren tijd voor in totaal 1,4 miljoen euro. Bij elke aanvraag binnen dit programma wordt bekeken op welke wijze Batavialand en Rijksdienst kunnen bijdragen aan het inlopen van de achterstanden.

In 2021 is doorgedaan met de uitvoering van de tranches 2019 en 2020 en is met de RCE afgesproken dat de werkzaamheden aan deze tranches mogen doorlopen tot 1 juli 2022.

In 2021 is doorgewerkt aan projecten uit tranche 2019 en is gestart met de uitvoering van projecten uit tranche 2020:

- a) Verbeteren basisregistratie met extra inzet fte;
- b) Ontwikkeling mobiele fotostudio en fotograferen 16.500 objecten met extra inzet fte; aanschaf metaalkast, conserveringswerkzaamheden, waardering, selectie/deselectie van objecten en monitoring scheepswrakken.

De provincie Flevoland heeft met Batavialand een dienstverleningsovereenkomst gesloten voor het beheer van het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland t/m 31 december 2023. Het digitaliseringsproject dat als meerwerk wordt uitgevoerd is in 2021 voortgezet.

De collecties van werf en museum zijn ondergebracht in de Stichting Batavialand Collecties. Doel van deze stichting is het in stand houden, beheren en verwerven van collecties op het gebied van Flevoland en de maritieme geschiedenis (incl. maritieme archeologie) en het beheer van onderzoeksmateriaal op voornoemde gebieden.

Met de Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders/Sociaal Historisch Centrum voor Flevoland is in 2017 een bruikleenovereenkomst gesloten voor het beheer van de collecties.

De Stichting Historische Schepen is door Batavialand in het leven geroepen voor het verwerven en beheren van schepen. Hierin zijn het beheer van de Batavia, het Waterschip en De 7 Provinciën voorzien.

Bij Batavialand wordt ernaar gestreefd om alle collecties zoveel mogelijk in onderlinge samenhang en op eenzelfde wijze te beheren om een zo groot mogelijke synergie en efficiency in het beheer van de collecties te kunnen bewerkstelligen. Dit geldt ook voor het gebruik van faciliteiten als depots, studiecentrum, ArcheoHotspot, GeneaHotspot en Restauratieatelier.

In het Collectieplan worden de collecties beschreven en wordt achtereenvolgens ingegaan op de herkomst van de collecties, het collectieprofiel van Batavialand, het acquisitiebeleid, de deponering van vondsten en bijbehorende documentatie, het proces van selectie en deselectie, het fysieke beheer, de conservering en restauratie, de toegankelijkheid, het bruikleenbeleid, het ter beschikking stellen aan

derden, de presentatie van de collectie en de veiligheidszorg (in de vorm van collectiehulpverlening en een calamiteitenplan). Het werk aan het collectieplan is een continue activiteit geworden met aanpassingen op basis van voortschrijdend inzicht.

Batavialand is beheerder van zeven depots:

1. Een niet geklimatiseerd bibliotheekdepot met achtergrondwerken en tijdschriften;
2. Een geklimatiseerd Museaal Depot met objecten betreffende de geschiedenis van Flevoland en het Zuiderzeeproject;
3. Een geklimatiseerd Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland met archeologische vondsten betreffende de provincie;
4. Een niet geklimatiseerd Maritiem Depot met kleine maritiem-archeologische objecten betreffende het maritieme verleden van Nederland (in half-open-depot-opstelling);
5. Een geklimatiseerde archiefbewaarplaats die voldoet aan de eisen van de Archiefwet 1995 voor het bewaren van papieren en digitale archieven, foto's, dia's, films en video's, kaarten en tekeningen;
6. Het velddepot Zeewolde, aangewezen door de minister van OCW als bewaarplaats voor scheepsvondsten;
7. En een niet geklimatiseerd depot bij Pot in Amersfoort voor het beheer van pre-collectie en grote maritiem-archeologische objecten.

De collectiebeheerders monitoren de collectie van Batavialand in de depots en in de tentoonstellingen op temperatuur, luchtvochtigheid en licht. Bij te grote afwijkingen van de toegestane waarden wordt actie ondernomen door verplaatsing van objecten en/of aanbrengen van licht-werende folie, bijstelling van en/of extra onderhoud aan de klimaatkasten of gebruikmaking van vocht-onttrekkers. Regulier wordt gewerkt aan het onderhoud van de collectie en ter voorbereiding op bruiklenen en tentoonstellingen worden objecten en archiefstukken gerestaureerd.

2. *Handhaven museumregistratie zodat de museumkaart gehanteerd kan worden*

In 2017 verwierf Batavialand van het Bureau Museumregistratie van de Museumvereniging de status van geregistreerd museum. Sindsdien wordt de registratie bijgehouden.

Elk jaar wordt het Collectieplan geactualiseerd en voorzien van beleid korte en middellange termijn.

3. *Standplaatscontrole voor collecties en bibliotheek*

Batavialand controleert jaarlijks een derde van de collecties op de hand, de controle is gelijk ook instrument in selectie en waardering van de collectie.

4. *Handhaven digitale toegankelijkheid catalogi*

In 2021 zijn de abonneerders voor Adlib (catalogus Maritiem Archeologisch Depot), Atlantis 5.0 (catalogus erfgoedcollecties Flevoland) en TMS (catalogus provinciaal archeologisch depot) voortgezet. Alle collecties zijn te raadplegen via CollectieNederland.nl. Batavialand doet mee aan platforms als Maritiem Portal, Canon van Nederland, Netwerk Oorlogsbronnen, MaSS (Maritime Archaeology Stepping Stones) en sinds 2021 aan het Zuiderzeenetwerk.

De volgende audiovisuele collecties zijn in 2021 toegankelijk gemaakt:

- Collectie 4, O.J. Bosker;
- Collectie 7, Liesbeth Beekhuis;
- Collectie 10, A.H. Hondius-Crone;
- Collectie 13, Jaap Boekee;
- Collectie 14, Jan van der Boom;
- Collectie 15, Rients Terpstra;
- Collectie 17, N.P. Dieleman;
- Collectie 18, Wim van Eikenhorst;
- Collectie 19, Bob Flobbe;
- Collectie 25, Marinus Nieuwenhuize;
- Collectie 27, Bob Flobbe, collectie prentbriefkaarten;
- Collectie 30, fotoalbum J.Th. Thijsse;
- Collectie 61, Dirk Kuik;
- Collectie 63, Kees Bakker;
- Collectie 64, Berend Wietsma;
- Collectie 66, P.F. van Oosten-De Boer;
- Collectie 67, Vincent Wigbels;
- Collectie 68, G.J. Zwanenburg;
- Collectie 74, Gerrit Visser;
- Collectie 79, G. Nijhof-Bovenhorst;
- Collectie 81, Eva Linsenbuehler;
- Collectie 82, Jeu Gielen;
- Collectie 84, Grietje van der Meulen;
- Collectie 86, Johan Vos;
- Collectie 87, documenten J. van der Leij;
- Collectie 88, Hans van Lidth;
- Collectie 90, Geerlof Appels;
- Collectie 94, Engel Sap;
- Collectie 95, A.J. Lindenbergh;
- Collectie 96, Willem Profijt;
- Collectie 99, W.J. Muller;
- Collectie 109, Oorlogsmonument Urk;
- Collectie 116, Tijmen van Voorst;
- Collectie 117, Gerrit Schoot Uiterkamp;

- Collectie 196, dia's Hans de Haas;
- Collectie 203, J.J. Dekker (aanvulling);
- Collectie 211, Peter Dorleijn;
- Collectie 292, Hendrik Grotentraast;
- Collectie 334, G.P.N. Limmen;
- Collectie 427, Fem Zwaan-Van den Berg;
- Collectie 2345, Wietse de Vries;
- Collectie 2354, Aike Panneman.

De volgende collecties zijn in 2021 toegankelijk gemaakt:

- Collectie 184, E.C. (Elco) Brinkman, Binnenlandse Zaken, 1979-1982;
- Collectie 478, plaatsingslijst interviews in het kader van onderzoeksproject Geschiedenis Schokland, audio;
- Collectie 608, plaatsingslijst archief Simon Wever (ruimtelijke ordening);
- Collectie 814, plaatsingslijst dokter H.J. Bekius (Werkeiland Lelystad);
- Collectie 817, plaatsingslijst ir. W. Boxsem;
- Collectie 822, Geert Gielen (landschapsinrichting);
- Collectie 824, Collectie J.A.P. (Hans) van Groenestein (ruimtelijke ordening);
- Collectie 826, Archief Egbert ter Haar, 1961-1997 (maatschappelijk welzijn);
- Collectie 830, Archief Binne Herder;
- Collectie 831, Collectie dr. D.J. Hissink (bodembkunde);
- Collectie 840, Collectie ir. J. van de Kerk (waterstaatsgeschiedenis);
- Collectie 843, Archief G.J. van Lenthe (boerderijbouw);
- Collectie 845, Archief mr. J.W. Maris (landbouw);
- Collectie 855, Archief ir. G. Severs;
- Collectie 1052, H.G. (Hans) Altevogt;
- Collectie 2087, Commissies en Wetsontwerpen Afsluiting en Droogmaking Zuiderzee (incl. tekeningen) 1870-1926;
- Collectie 2100, Onderzoeksarchief Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders;
- Deel Collectie 2112, Onderzoeksarchief Verenigingsleven in Elburg, Noordoostpolder en Dronten;
- Deelcollectie 2124, Onderzoeksarchief Opinie gezondheidszorg in de Noordoostpolder (Querido);
- Deelcollectie 2127, Onderzoeksarchief Elburg, afgesloten van open water;
- Deelcollectie 2129, Onderzoeksarchief Laboratoriumwagen;

- Deelcollectie 2137, Onderzoeksarchief Plan gezondheidszorg Oostelijk Flevoland en Noordoostpolder (Commissie Muntendam-Dijkhuis);
- Deelcollectie 2148, Onderzoeksarchief Hernieuwd TBC onderzoek in de Wieringermeer;
- Deelcollectie 2216, Onderzoeksarchief Bevolkingsonderzoek Wieringermeer, afdrukken gebitten en gehemelten;
- Deelcollectie 2226, Onderzoeksarchief Pioniers Noordoostpolder;
- Deelcollectie 2241, Onderzoeksarchief Melodiefilm Edam (zinnen), film;
- Deelcollectie 2245, Onderzoeksarchief Levens- en voedingsgewoonten Noordoostpolder, Urk, Wieringen en Elburg;
- Deelcollectie 2251, Onderzoeksarchief Verzameling dr. P.J. Meertens;
- Deelcollectie 2278, Onderzoeksarchief Bibliografie sociografie;
- Deelcollectie 2285, Onderzoeksarchief Ontwikkeling IJsselmeervisserij na 1932;
- Deelcollectie 2288, Onderzoeksarchief Tuberculose Urk;
- Deelcollectie 2298, Onderzoeksarchief Grafologisch onderzoek schoolkinderen Wieringermeer en Urk;
- Collectie 2104, Legaten leden Zuiderzeeraad;
- Collectie 2106, Collectie Th.G. Verlaan (stedebouw Noordoostpolder);
- Collectie 2108, Huishoudelijk Archief Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders
- Collectie 2354, Aike Panneman;
- Collectie 2362, Archief Els van Hulten, bestuur (aanvulling);
- Collectie 3006, Els van Hulten-Delfgaauw, Archief Stichting Woonzorgcentra Flevoland, 2004-2012;
- Collectie 3007, Els van Hulten-Delfgaauw, Archief Stichting Voortgezet Volwassenen Onderwijs (VAVO), 1993-1996;
- Collectie 3008, Els van Hulten-Delfgaauw – Archief Stichting Volwassen Educatie Flevo Leert (SVEF), 1992;
- Collectie 3009, Collectie krantenknipsels J.B. Harwig

Museaal Depot: in kader van waardering, selectie en de-selectie zijn in 2021 door de conservator van het museale depot bruikleenovereenkomsten gesloten met Stichting Polderpioniers Flevoland in Dronten, Stichting Behoud Oude Technieken (BOT) in Almere en het Mechanisch Erfgoedcentrum MEC te Dronten, vooruitlopend op de afstoting van deze machines volgens de LAMO.

COLLECTIEONDERZOEK

archeologie en in Amsterdam de maritieme geschiedenis.

5. *Realiseren van artikelen*

Door de onderzoekers, conservatoren en depotbeheerders van Batavialand wordt onderzoek gedaan ten behoeve van presentaties, collectiebeheer en publicaties in velerlei vorm. Zij treden op als projectleiders en leveren bijdragen aan presentaties en activiteiten.

In 2021 werden de volgende onderzoeksprojecten en advisering uitgevoerd:

- *Oral History*
Landschap en natuur van Zeewolde, Zuidelijk Flevoland: met Landschapsbeheer Flevoland is Batavialand in 2019 gestart met het driejarige Oral History project over het landschap en de natuur van Zeewolde. Dit project is in 2021 beëindigd. Vrijwilligers van Landschapsbeheer namen interviews en maakten verhalen, Batavialand plaatste deze op de verhalenwebsite FlevolandsGeheugen.nl. Batavialand plaatste in 2021 45 verhalen en was eindredacteur.
- *Levensverhaal Jan Jonkman*
Een biologisch-dynamische tuinder in Lelystad: Batavialand schreef in 2019-2021 het levensverhaal van Jan Jonkman, een biologisch-dynamische tuinder in Lelystad. Aan de hand van dit levensverhaal is de geschiedenis geschreven van de biologische landbouw in Flevoland. Het boek is in april 2021 gepubliceerd.
- *Short Stirling*
De berging van de Short Stirling, Almere, Flevoland: Batavialand voerde met de gemeente Almere, Erfgoedhuis Almere, provincie Flevoland en Moondocs in Amsterdam in 2020-2021 het project uit van 'De berging van de Short Stirling'. Het Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland maakte het project mogelijk door het te subsidiëren als een 'groot' project met € 50.000,- uit. Het Erfgoedhuis Almere maakte een lespakket in boekvorm, Moondocs produceerde het digitale verhaal Polderlijnen en Batavialand voerde een oral history project uit waarvan het resultaat in verhaalvorm is gepubliceerd op Flevolandsgeheugen.nl.
- *Flevolandse corona*
Hoe gaat het met ons? Flevolandse corona: met Omroep Flevoland en de Flevolandse bibliotheeksector startte Batavialand in 2020 met het interviewen van Flevolandse uit alle delen van de provincie, uit alle leeftijdsgroepen en verschillende maatschappelijke sectoren om te kijken hoe het de Flevolandse verging met corona. Het interviewproject was een vervolg op de serie uitzendingen Hoe gaat het met ons? Flevolandse coronatijd die daarvoor waren gemaakt door dezelfde organisaties.

Batavialand kreeg subsidie van het Innovatiefonds Bibliotheken (provincie Flevoland) voor dit project dat naast het oral history onderzoek en de vastlegging van de verhalen ook ten doel had om enkele thema's zoals eenzaamheid, burenhulp, afstuderen in coronatijd, digitaal kerken, een bedrijf uitvoeren in coronatijd etc. in groepsverband bespreekbaar te maken. Hiervoor zijn leidraden voor een gesprek gemaakt.

- *Waterschrijvers*
Biografisch woordenboek auteurs die over waterbeheer schreven: ing. J.D. van der Tuin maakte in 2005-2010 een biografisch woordenboek met ongeveer 750 levensbeschrijvingen en publicaties van Nederlanders die zich in het verleden met waterbeheer bezighielden. Dit digitale woordenboek was te doorzoeken op de website van Nieuw Land Erfgoedcentrum en is in 2020-2021 overgeplaatst naar Flevolandsgeheugen.nl. Batavialand zorgde voor het overzetten.
- *Atlas van Flevoland*
Medewerkers Kennis en Collecties Batavialand schreven inhoudelijke bijdragen archeologie en geschiedenis IJsselmeergebied, met verwijzingen naar kaartmateriaal t.b.v. de samenstelling van een (digitale) provinciale atlas voor Flevoland. De atlas is in 2021 verschenen zowel op papier als digitaal: Atlas Flevoland. Van gepland naar geleefd land (Lelystad 2021). Zie p.p. 13-28. En: <https://www.flevoland.nl/loket/kaarten/atlas-flevoland>.
- *Polders in de Wereld*
Emeritus-hoogleraar Bart Schultz werkt bij Batavialand aan het project Polders in de Wereld. Hij schreef in 2021 24 verhalen die zijn geplaatst op <https://www.FlevolandsGeheugen.nl>.
- *SO1, Wrak in de Waddenzee*
Met Universiteit Leiden, RCE, KNAW en Scheepvaartmuseum is in 2020 gestart met een historisch en maritiem archeologisch wetenschappelijk onderzoek naar het wrak SO1 dat in de Waddenzee ligt. Twee promovendi voeren het onderzoek uit met o.a. ondersteuning vanuit Batavialand. Het ligt in de bedoeling om na verschijning van de dissertaties de onderzoeksresultaten te verwerken in een dubbelexpositie met het Scheepvaartmuseum in Amsterdam, met in Lelystad aandacht voor de maritieme archeologie en in Amsterdam de maritieme geschiedenis.

6. *Realiseren van publicaties*

Publicaties en lezingen: onderzoekers Batavialand publiceren hun artikelen steeds meer online, liefst via de publiekswaarsite Flevolandsgeheugen.nl. Dit doen zij om zoveel mogelijk mensen te bereiken en het geheugen van Flevoland op één centrale plek te completeren.

In het hieronder volgende overzicht wordt een opsomming gegeven van enkele bijdragen:

- Bart Schultz, Bijdragen project Polders in de Wereld, www.flevolandsgeheugen.nl;
- Remco van Diepen, De berging van de Short Stirling, Almere, Flevoland, www.flevolandsgeheugen.nl;
- Henk Pruntel en Willy van der Most, Hoe gaat het met ons, Flevoland en corona, FlevolandsGeheugen.nl;
- Verhalen over het landschap van Zeewolde, Flevolandsgeheugen.nl; i.s.m. vrijwilligers Landschapsbeheer Flevoland.;
- J.D. van der Tuin, Waterschrijvers. Biografisch woordenboek, FlevolandsGeheugen.nl;
- Henk Pruntel, De opdracht een goed rentmeester te zijn. Het levensverhaal van de biodynamische tuinder Jan Jonkman (Lelystad 2021);
- Joran Smale, Blog: Zilver uit de Zuiderzee. Van wie waren de oorijzers uit scheepswrak OL84?, Maritiem Portal, 19 mei 2021;
- A. Geurts, boekbespreking van: E. Vriend, *Eens ging de zee hier tekeer. Het verhaal van de Zuiderzee en haar kunstbewoners (Amsterdam/Antwerpen 2020) in: Tijdschrift voor Zeegeschiedenis* 40 (2021) nr. 1, 103-106;
- Wouter Waldus, De Zuiderzee als verkeersplein. De natuurlijke en culturele context van de turfvaart over zee 1600-1900 (Rijksuniversiteit Groningen/IFMAF 2021) Resultaat van Wetenschappelijk vooronderzoek Batavialand.

Op 2 juni had Willy van der Most online voor het Den Congres 'Den's Digitale Transformatie Conferentie', een gesprek met Nienke Schaverbeke Beeld en Geluid over wijze waarop een middelgrote organisatie (Batavialand) en grote organisatie (Beeld en Geluid) omgaan met de digitale transformatie.

Op 8 september hield Remco van Diepen bij Batavialand een lezing voor *The 1818 Society Dutch, World Bank Group Alumni Association*, over de geschiedenis van het Zuiderzeeproject.

PUBLIEK

7. *Openstelling Werf, Batavia en Museum voor publiek dinsdag t/m zondag, m.u.v. enkele feestdagen*

Batavialand is geopend dinsdag t/m zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur, en op zondag van 11.00 tot 17.00 uur. Op 25 december en 1 januari is Batavialand gesloten. Op 5 december, 24 december en 31 december sluit Batavialand om 15.00 uur. In de schoolvakanties is Batavialand ook op maandag geopend. In 2021 conformeerde Batavialand zich aan de verplichte sluitingen als gevolg van de lockdowns.

8. *Openstelling maritiem depot voor rondleidingen*

Het Maritiem Archeologisch Depot is ingericht als half open depot; de collectie is zichtbaar in vitrines geordend op scheepswrak uitgesteld en er zijn brede gangpaden tussen de vitrines waardoor het depot ook goed toegankelijk is voor mensen met een beperking. Bezoekers die dat willen en aangeven bij de receptie van het museum en of Studiecentrum worden rondgeleid in het depot.

9. *Openstelling ArcheoHotspot*

In de weken dat Stichting Erfgoedpark Batavialand in 2021 geopend was voor publiek, was de ArcheoHotspot op de woensdagmiddag en vrijdagmiddag geopend voor publiek. Daarnaast worden er i.s.m. de Archeologische Werkgemeenschap Flevoland workshops en lezingen gehouden.

10. *Openstelling GeneaHotspot*

Batavialand opende in de Maand van de Geschiedenis, oktober, de GeneaHotspot die sindsdien, bij openstelling van het museum, elke eerste zaterdag van de maand geopend is voor het publiek. Daarnaast worden er i.s.m. de Nederlands Genealogische Vereniging afdeling Flevoland workshops en lezingen gehouden.

11. *Openstelling Restauratieatelier voor publiek*

Het Restauratieatelier is geen publieksruimte, er wordt nl. gewerkt met chemische stoffen. Restaurator en atelier zijn wel vanuit de hal van het museum zichtbaar voor het publiek. Als de restaurator niet aan het werk is wordt een videopresentatie van de werkzaamheden vertoond op de ruit. Als de restaurator aan het werk is staat de deur open en kunnen bezoekers in gesprek gaan met de restaurator.

12. *Doelstelling: 60.000 bezoekers*

Batavialand biedt met een binnen- en buitenlocatie (museum, werf en schip) een attractie waar je kunt zien, doen en beleven. Of het nu mooi of slecht weer is. Als gevolg van de landelijke COVID-19 maatregelen was Batavialand van december 2020 tot 1 juni 2021 en vanaf half

december 2021 verplicht gesloten voor het publiek. Batavialand trok in Coronajaar 2021 (ruim 6 maanden geopend) 34.605 bezoekers (2020: 40.945).

13. Vervolg campagne en operatie om de Batavia aan land te brengen

Op 29 juni 2019 is de campagne “Steun ons maritiem verleden met toekomst, Breng de Batavia aan Land’ gestart met als doel het verzamelen van de benodigde middelen om de Batavia permanent aan land te krijgen zodat het schip voor bezoekers veiliggesteld kan worden. De fondsenwerving heeft vanaf 2020 door de Coronasituatie beperkt resultaat opgeleverd.

Door de kwartiermaker van de Provincie Flevoland is het project breng de Batavia aan land gekoppeld aan de plannen voor het Nationaal Scheepsarcheologisch depot. Het schip moet namelijk een plaats krijgen binnen de plannen voor het Nationaal Scheepsarcheologisch depot. Onder andere door deze koppeling is de planning voor het aan land halen vertraagd, het aan land brengen van de Batavia zou nu in de periode 2023-2025 mogelijk moeten worden.

14. Bevordering educatief aanbod

In 2021 zijn de scheepskatten die verhalen vertelden op de werf doorontwikkeld waardoor ze voortaan ook bij de Flevowand, in de Wereld van Volrad, in het Watertheater, en bij de Vergane Schepen in het museum verhalen vertellen. Gestart is met ontwikkeling van een nieuwe speurtocht voor kinderen vanaf 8 jaar en er is een digitale rondleiding met opdrachten gemaakt rond het thema Spreekwoorden en gezegden. Met Steppin’ Lelystad is een steptocht ontwikkeld van Batavialand naar het Werkeiland Lelystad waarbij groepen onderweg tegen elkaar spelen door opdrachten uit te voeren.

Het aanbod van Batavialand voor De Culturele Haven voor basisscholen is in 2021 overgegaan in Cultuurplus dat verschillende treden aanbiedt voor het cultuuronderwijs. Batavialand heeft in stuurgroep, projectgroep en werkgroep van CMK3 (cultuureducatie met kwaliteit) bijgedragen aan dit aanbod. Alle Batavialandlessen zijn geupgrade.

Met Lelystad City Marketing zijn korte filmpjes over Local Heroes gemaakt met thema’s van Batavialand. De filmpjes zijn via sociale media gedeeld door de gemeente Lelystad.

Batavialand is aangesloten bij de denktank Quiosq van WAAT (We Are All Together to raise awareness of cultural heritage), een internationaal project om erfgoed toegankelijker te maken en dit duurzaam te doen door films online te plaatsen en zo een blijvende uitwisseling mogelijk te maken van erfgoedverhalen en waarden. In dit verband is ook een film gemaakt bij Batavialand.

Bij elk onderdeel van de presentaties en programmering wordt bijgedragen vanuit educatie

11.2. VERPLICHTINGEN:

- *In persberichten, uitnodigingen, aankondigingen, PR-materiaal en andere publicaties vermelden dat de activiteit mede mogelijk is gemaakt door een subsidie van de Provincie Flevoland.*
In 2021 is in alle publieksuitingen en wervingsinitiatieven consequent aangegeven dat de activiteiten van Batavialand mogelijk zijn gemaakt met subsidie van de provincie Flevoland. In verband met de langdurige sluiting als gevolg van de coronamaatregelen en het daarmee wegvallen van de activiteiten en evenementen is er slechts een beperkt aantal persberichten verstuurd.
- *U leeft aantoonbaar de Code Cultural Governance na.*
In 2017 is het bestuursmodel omgevormd naar een Raad van Toezicht model conform de Code Cultural Governance. In januari 2018 is de Raad van Toezicht geïnstalleerd. De Raad en directeur-bestuurder werken in lijn met de code.
- *Minimaal 6x per jaar ambtelijk overleg met een beleidsmedewerker van de Provincie Flevoland.*
Gedurende het verslagjaar is herhaaldelijk overleg gevoerd met beleidsmedewerkers van de Provincie door directeur-bestuurder Jan Vriezen, Manager Financiën & Control en ICT & Facilitair Berry van den Hoorn en Hoofd Kennis en Collecties Willy van der Most over uiteenlopende onderwerpen zoals de voortgang van Batavialand, het Nationaal Scheepsarcheologisch depot, bekostigings- en prestatieafspraken gebouwbeheer, coronaontwikkelingen. Daarnaast hebben Willy van der Most en depotbeheerder Tineke Roovers enkele malen gesproken met beleidsmedewerkers van de provincie over het beheer van het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland.
- *Minimaal 2x per jaar bestuurlijk overleg met een gedeputeerde van de Provincie Flevoland.*
In 2021 heeft diverse keren overleg/afstemming plaatsgevonden met gedeputeerde Rijsberman. Hierbij was namens Batavialand de directeur aanwezig.

ONDERBOUWING, WAARUIT BLIJKT OP WELKE WIJZE DE GESUBSIDIEERDE ACTIVITEITEN EN PRESTATIES, ZOVEEL ALS MOGELIJK AANTOONBAAR, HEBBEN BIJGEDRAGEN AAN DE PROVINCIALE DOELEN:

- De groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis;
- Het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolandse culturele erfgoed;
- De toeristisch-recreatieve gebiedspromotie en ontwikkeling van het kustgebied van Lelystad.

MARKETING & COMMUNICATIE

In 2021 was er een zeer beperkt marketingbudget. De focus lag op de promotie van de jaarrondprogrammering. Helaas was Batavialand ruim 6 maanden gesloten en verviel daardoor de helft van de programmering.

Vanwege COVID-19 houdt Batavialand zich vooral bezig met zichtbaarheid creëren op de huidige kanalen. Dit gebeurt door meer te focussen op digitale rondleidingen, radio-uitzendingen en kijkjes achter de schermen. Ook al is Batavialand niet open voor publiek, er wordt wel nagedacht over de huidige strategie en hoe dit aansluit de veranderde omstandigheden en de toekomst.

PERS EN MEDIA

Bij de start van het jaar is er voor gekozen om meer te focussen op online media en lokale media. Zo is gekozen voor wegbebording in de regio en is een nieuwe flyer ontwikkeld om uit te delen bij hotels en vakantieparken in de ruime omgeving. Daarnaast is regulier bezoek aan Batavialand vooral online benaderd via dagjeweg.nl en zijn betaalde campagnes uitgevoerd via social media en online agenda's geplaatst op externe kanalen. Er is vanwege Covid-19 weinig offline promotie geweest. Partners waarmee we samenwerkten waren Kidsproof en Kidz Museumgidz.

Batavialand was op de nationale televisie in verschillende programma's te zien zoals De Proefkeuken, Omroep Max en Klokhuis. De wekelijkse samenwerking met Omroep Flevoland is voortgezet. Na de lockdowns is via veel persberichten gepubliceerd over de programmering met wekelijkse activiteiten van Batavialand. Deze berichten zijn vooral door de lokale media goed opgepakt!

ACTIES

In 2021 zijn diverse kortingsacties opgezet in samenwerking met verschillende bedrijven en media met als doel het genereren van extra bezoekers. Batavialand maakte gebruik van ticketverkoop zoals Ticketveiling, Vakantieveiling en Tiquets. In totaal hebben ca 3.000 bezoekers gebruikt

gemaakt van een actie. Ook de actie 'gratis toegang voor Lelystedelingen' liep tot 31 december 2021.

NATIONALE PROFILERING

Batavialand neemt deel aan Nederland Waterland. Een samenwerkingsverband met o.a. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, een aantal kustprovincies en toeristische organisaties zoals Visit Flevoland. Doel is het creëren van een overkoepelend verhaal en het versterken van het aanbod. In deze samenwerking is Batavialand een van de zogenaamde watericonen, naast o.a. de Deltawerken en de Afsluitdijk.

Ook zit Batavialand in het VSC Netwerk. VSC is de sectororganisatie van wetenschapsmusea en science centers. Een samenwerkingsverband met verschillende wetenschapsmusea zoals Naturalis, Nemo en Rijksmuseum Boerhaave met als doel om musea te versterken en te laten zien wat voor aanbod er is op wetenschapsgebied.

Daarnaast doet Batavialand mee in het programma Ons Water. Ons Water organiseert halfjaarlijks De week van ons Water om bewustwording te creëren over hoe Nederland met water omgaat. Verschillende musea en organisaties zoals Zuiderzeemuseum en het Watersnoodmuseum zijn hier deelnemers van.

ZAKELIJK AANBOD

Gedurende meer dan de helft van het jaar, van 1 januari tot 1 juni en van 19 december tot en met 31 december, was het vanwege Covid-19 niet mogelijk om groepsbezoeken bij Batavialand te verwelkomen. Gedurende de tijd dat Batavialand wel open was, is een zekere voorzichtigheid opgemerkt vanuit potentiële bezoekersgroepen. Reserveringen werden minder snel definitief geboekt, besloten werd om met minder gasten te komen en of bijeenkomsten werden geannuleerd.

Batavialand stelde een online reserveringsmodule beschikbaar via de website en administratieve verbeteringen werden aangebracht in SEM (smart event manager software) waardoor in klantcontacten efficiënter gewerkt kan worden. De verbeteringen betroffen vooral de verwerking van betalingen, het online reserveren en produceren van rapportages.

Drie grote webinars werden georganiseerd bij Batavialand.

GROEPSBEZOEK

In 2021 zijn 50 groepsbezoeken gereserveerd en hebben in groepsverband 1.145 bezoekers Batavialand bezocht. Scholenbezoek, kinderfeestjes en huwelijken vallen hierbuiten.

In 2021 vonden 44 vergaderingen/bijeenkomsten/evenementen plaats bij Batavialand waaraan 747 bezoekers deelnamen.

Vanuit kind-centra, basis- en voortgezet onderwijs zijn in 2021 35 groepsbezoeken aan Batavialand gebracht met in totaal 1.294 leerlingen en begeleiders. Van de 35 scholen boekten er 15 een educatief programma of workshop. In totaal nam 589 leerlingen hier deel aan. Drie van de 35 scholen boekten de nieuwe digitale rondleiding over de Batavia. Deze leerlingen waren niet fysiek aanwezig bij Batavialand.

In 2021 hebben 16 touroperators en rederijen met groepen een bezoek gebracht aan Batavialand. Hieraan namen in totaal 371 personen deel.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

Medewerkers van Batavialand waren in 2021 wekelijks te gast in het radioprogramma 'Dit is Flevoland' van Omroep Flevoland om mensen uit de Provincie en omstreken kennis te laten maken de Flevolandse geschiedenis en om draagvlak te creëren voor het beheren en behouden van het Flevolandse culturele erfgoed.

Combinatie arrangementen

Voor groepen zijn er speciale dag-arrangementen samengesteld, zodat het voor groepen interessant wordt om een leuk en afwisselend een uitje te organiseren in de regio. Batavialand beschikt over dag-arrangementen met de volgende instellingen:

- Aviodrome;
- Orchideeënhoeve;
- Zuiderzeemuseum;
- Flevonice;
- MS Waddenzee;
- Museum Schokland;
- Bataviastad.

Omroep Flevoland

In 2021 kwam Batavialand elke vrijdagmiddag in de radio-uitzending van Omroep Flevoland. Verdeeld over de thema's Batavia aan Land, Ambachten, Wetenschappelijk/Archeologisch/Historisch en Publiek komt telkens een deskundig medewerker of relatie vertellen over ontwikkelingen of wetenswaardigheden.

COMBINATIETICKETS

Batavialand heeft combinatietickets en arrangementen met Aviodrome, Orchideeënhoeve en het Zuiderzeemuseum. Bezoekers kunnen het bezoek aan Batavialand combineren met een bezoek aan een andere instelling voor een voordelig tarief. Voor groepen zijn er arrangementen inclusief catering samengesteld zodat er een compleet dagje uit kan worden aangeboden.

KAJUITSESSIES

In samenwerking met Corneel organiseert Batavialand al een aantal jaren de Kajuitsessies in de kajuit aan boord van de Batavia. Deze formule blijft succesvol, maar kon in 2021 geen doorgang vinden i.v.m. de beperkende maatregelen.

DE SCHEEPSKAT

Op werf en Batavia is een vorm van rondleiding/ informatieverstrekking neergezet: een tot de bezoeker sprekende scheepskat! De kat reageert op aanrakingen en vertelt op een groot aantal locaties op werf en aan boord van de Batavia wat op die plek te zien is. Intussen moeten er ook nog muizen gejaagd worden. Er is een 'oplaadhotel' gemaakt voor de uitgifte van de katten. De bezoekers nemen de kat, bevestigd aan hun onderarm, mee op hun rondgang, en zeker ook de jongere bezoekers vinden het fantastisch. Een waardevolle en leuke toevoeging aan ons aanbod. Wegens Corona hebben wij bij de heropening een UW-kast aangeschaft om de katten voldoende te desinfecteren zodat zij ingezet kunnen blijven worden. Daarnaast werd het aanbod uitgebreid: voortaan vertellen de scheepskatten ook in het museum

JAARPROGRAMMERING

In 2021 is er voor gekozen om geen grote evenementen te organiseren, maar te werken met thema's en deze te verdelen over het jaar in meerdere, kleinere activiteiten om zo de komst van de bezoekers eveneens meer te spreiden. De thema's zijn zo gekozen dat zij bijdragen aan de groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis en meer draagvlak creëren voor behoud en versterking van het Flevolandse culturele erfgoed.

Tijdens de Flevoweekenden kwam het Verhaal van Flevoland tot leven kwam. Bezoekers van Batavialand welkom geheten door ir. Cornelis Lely en konden een expositie bezoeken over het Zuiderzeeproject. Jonge bezoekers konden een speurtocht doen en er was gelegenheid om eigen vondsten te laten onderzoeken door een conservator

Tijdens de Nationale Archeologiedagen kreeg de archeologische rijkdom van Flevoland alle aandacht in de tentoonstelling 'Verdronken land', verschillende lezingen, rondleidingen door depots en uitgebreide activiteiten voor jong en oud.

Het weekend van 11 en 12 september was het Batavia Weekend waarin het onderhoud van de tuigage van de Batavia centraal stond. Er werd met man en macht gewerkt en jonge bezoekers konden door deel te nemen aan knopen, touwslaan en ra lopen hun scheepsmaatje-diploma verdienen. Op de steiger werd informatie gegeven over de Batavia en het project om het schip op het land te krijgen.

In het Weekend Waterschip op 18 en 19 september is op traditionele wijze met puddle-ijzer en veenmos gebouwd aan het waterschip. Bezoekers werden meegenomen in het verhaal van de bouw van het waterschip; er werden demonstraties gegeven over het stomen, buigen en plaatsen van huidgangen en in de smederij werd gewerkt aan het maken van roerbeslag. Bezoekers konden met de conservator van het maritiem archeologisch depot een kijkje nemen in het depot en een onderzoeker van Batavialand gaf een lezing over de achtergronden van het Waterschip ZM22 dat model stond voor het bij Batavialand gebouwde waterschip.

Het weekend van 25 en 26 september stond in het teken van de Ventjager. Ontdekt kon worden hoe het was om aan boord te zijn van zo'n oud schip. Op de active floor was een speciaal memory-spel te spelen en in heel Batavialand kon gespeurd worden naar vissen, die terug moeten naar de bun. Een Batavialand-onderzoeker gaf een lezing over de ventjager en de conservator maritieme archeologie gaf uitleg bij het wrak.

De expositie Van Plan-Lely tot Provincie Flevoland was in 2021 tweemaal te zien, in juni tijdens het eerste Flevoweekend en als onderdeel van de Maand van de Geschiedenis van 1 t/m 17 oktober, o.a. in het Tweede Flevoweekend op 9 en 10 oktober.

In het Weekend van de Wetenschap, 2 en 3 oktober, is het opengewerkte scholingsmodel van een Caterpillar-rupstrekker schoongemaakt en sindsdien is deze trekker samen met een Caterpillar-rupstrekker D4C die door de Stichting Polderpioniers Flevoland is gerestaureerd, toegevoegd aan onze vaste presentatie om te helpen het verhaal van Flevoland te vertellen.

Tijdens de zomervakantie (van 10 juli t/m 5 september) gingen de bezoekers op ontdekkingsreis door Batavialand. Met een schatkaart konden zij alle locaties ontdekken en dieren en planten determineren. Tijdens hun ontdekkingsreis kwamen ze allerlei gereedschappen tegen die een ontdekkingsreiziger nodig heeft. De jonge ontdekkingsreizigers eindigden in een echte jungle, waar zij met een 'spullenscanner' hun gevonden voorwerpen konden controleren. In de zomervakantie ontvingen we 19.863 bezoekers.

Tijdens de herfstvakantie concentreerde Batavialand zich op de weekenden en met name De Vloek van de Batavia. De Batavia werd omgetoverd in een spookschip met enge piraten. Helaas gooiden slecht weer en een storm roet in het eten en vielen de bezoekersaantallen hierdoor tegen, ondanks een uitgebreide marketingactie.

Batavialand sloot ook aan bij landelijke evenementen zoals de Museumweek, de Maand van de Geschiedenis, de Maand van de Wetenschap en de Landelijke Archeologiedagen, altijd vanuit de eigen thema's en de eigen expertise.

TRAVEL TRADE

Batavialand neemt sinds 2015 actief deel aan de coalitie Travel Trade Flevoland. Een samenwerking van bedrijven uit Flevoland om gezamenlijk de trademarkt te bewerken. Dit is een initiatief van Visit Flevoland. Het doel van deze coalitie is om gezamenlijk meer touroperators naar Flevoland te trekken. Flevoland is voor tour- operators in het buitenland nog een relatief onbekende bestemming. Voor 2020 lag de focus op de Duitse markt. Helaas is hier wegens reisbeperkingen weinig gerealiseerd. In 2021 zou een herpositionering plaatvinden die door alle beperkende maatregelen nog geen doorgang heeft kunnen vinden.

FILMOPNAMES EN FOTOREPORTAGES

Batavialand blijft een populaire locatie voor filmopnames en fotoreportages. Met name de Batavia is een omvangrijke aandachtstrekker:

- In februari heeft Stefan de Vries, een populaire Youtuber met meer dan 700.000 abonnees, een filmpje gemaakt op de Batavia. Op het moment van schrijven is dit filmpje 290.000 maal bekeken, met meer dan 500 reacties. Deze opnames zijn zo goed bevallen, dat Stefan de Vries een tweede filmpje heeft gemaakt in maart;
- De NTR maakte verschillende opnames, waaronder voor een aflevering van Klokhuis;
- De VPRO heeft opnames gemaakt voor het programma 'De Proefkeuken'. In dit populaire kinderprogramma wordt onderzoek gedaan naar de herkomst van diverse lekkernijen;
- In maart en oktober heeft Sakurafloor, een influencer, een photoshoot georganiseerd op de Batavia. Dit is een mooie samenwerking waarbij Batavialand altijd uitgebreid wordt genoemd en getagd;
- Sky History Archeology heeft samen met Yftinus van Popta opnames gemaakt in het museum van Batavialand. Deze opnames zijn uitgezonden op de BBC;
- Op de Batavia is gefilmd voor het Verhaal van Nederland dat in 2022 uitgezonden zal worden;
- Voor de Lelystadse intocht van Sinterklaas zijn in november filmopnames gemaakt op de Batavia. Hierbij was Sinterklaas aan boord van de Batavia, omdat hij de stad niet in kon vanwege de geldende coronamaatregelen. Een leuk middel om de aandacht van Lelystad op de Batavia te vestigen!;
- De Commissie tot Redactie van de Utrechtsche Studenten Almanak heeft filmopnames op de Batavia gemaakt voor hun eigen commissievergadering;
- Een groepje studenten heeft in december filmopnames gemaakt voor een studentenfilm, die zowel in Pathé Amsterdam als op het NFFS wordt vertoond.

Batavialand is als museum ook maatschappelijk betrokken en heeft als zodanig samengewerkt met Make a Wish en een Piratendag georganiseerd voor een terminaal ziek kind.

De Batavia was achtergrond bij één van de concerten die is georganiseerd door het Amsterdamse Grachtenfestival.

BEURZEN

Helaas zijn in 2021 de meeste beurzen en congressen geannuleerd vanwege de beperkingen die gelden met betrekking tot het Covid-19 virus. Van beursdeelname was in 2021 dus geen sprake.

- *De groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis*
- Batavialand vertelt het verhaal van leven op de grens van land en water. Dat is zichtbaar in onze collectie en in het aanbod van activiteiten. Mede door onze participatie in de Culturele Haven kunnen leerlingen van het basisonderwijs in Batavialand leren en ontdekken over de Flevolandse geschiedenis. Daarnaast wordt actief samengewerkt in CMK3 en heeft Batavialand de succesvolle Museumles: Geschiedenis van Flevoland.
- Door lezingen en rondleidingen te laten geven door de onderzoekers en conservatoren van Batavialand wordt de kennis van het verleden van Flevoland gedeeld en verspreid.

Archeologie en prehistorie van Flevoland

Batavialand toont een aantal vaste presentaties die permanent bijdragen aan de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis en het draagvlak voor het Flevolandse culturele erfgoed:

- De expositie 'Vergane schepen' met het wrak van de Ventjager en de presentatie en interactieve opstelling van 'de IJsselkogge' over de conservering van de IJsselkogge vertellen over de maritieme archeologie in Flevoland;
- Het maritiem depot is een half open depot dat op afspraak te bezoeken is. Daarnaast wordt in nieuwe geklimatiseerde vitrines wisselende archeologische collecties getoond;
- Het verhaal van de prehistorische bewoning van het Zuiderzee-/IJsselmeergebied wordt verteld in de Schatkamer met daarin de Swifterbantman (Neolithicum) en Michelle (Mesolithicum).

In 2021 waren er diverse tijdelijke tentoonstellingen en themaweekenden die aan deze doelstelling bijdroegen, te weten de Flevoweekenden waarin het Verhaal van Flevoland tot leven kwam. Bezoekers van Batavialand welkom geheten door ir. Cornelis Lely en konden een expositie bezoeken over het Zuiderzeeproject. Jonge bezoekers konden een speurtocht doen en er was gelegenheid om eigen vondsten te laten onderzoeken door een conservator

Tijdens de Nationale Archeologiedagen kreeg de rijkdom van Flevoland alle aandacht in de tentoonstelling 'Verdrongen land', verschillende lezingen, rondleidingen door depot en uitgebreide activiteiten voor jong en oud.

In het Weekend Waterschip was er volop aandacht voor waterschepen, zowel archeologisch als experimenteel archeologisch. Ook nu was het maritiem archeologisch depot toegankelijk tijdens een rondleiding. Onderzoekers en conservatoren gaven lezingen over de achtergronden van het Waterschip ZM22 dat model stond voor het bij Batavialand gebouwde waterschip.

Het weekend van 25 en 26 september stond in het teken van de Ventjager. Ontdekt kon worden hoe het was om aan boord te zijn van zo'n oud schip. Op de active floor was een speciaal memory-spel te spelen en in heel Batavialand kon gespeurd worden naar vissen, die terug moeten naar de bun. Een Batavialand-onderzoeker gaf een lezing over de ventjager en de conservator maritieme archeologie gaf uitleg bij het wrak.

De ArcheoHotspot nodigt bezoekers uit om mee te helpen bij het toegankelijk maken van archeologische objecten. Tegelijkertijd wordt informatie gegeven over de werkzaamheden van de Flevolandse land- en maritieme archeologen.

Batavialand werkt nauw samen met de afdeling Flevoland van de Archeologische Werkgemeenschap Flevoland; de beheerder van het provinciaal archeologisch depot geeft begeleiding bij veldwerk, onder andere een scheepsopgraving in Noordoostpolder, en Batavialand biedt werkruimte (depot) en publieksruimte (ArcheoHotspot) aan deze vrijwilligers.

Batavialand organiseert erfgoedprojecten buiten de eigen locatie. In het rivierduingebied van Oostelijk Flevoland is op de vindplaats grafveld S2 een monument Swifterbantcultuur geplaatst waarvoor Batavialand de zorg draagt.

Waterbeheer en Zuiderzeeproject

Het Watertheater is een interactieve opstelling waarin kinderen kunnen spelen en tegelijkertijd leren over dijken, sluisen en overstromingen. De film 'de droom van Lely' geeft aan bezoekers in vier talen een introductie op het Zuiderzeeproject.

Ook in de tijdelijke programmering was er aandacht voor dit onderwerp: de expositie Van Plan-Lely tot Provincie Flevoland was in 2021 tweemaal te zien, in juni tijdens het eerste Flevoweekend en als onderdeel van de Maand van de Geschiedenis van 1 t/m 17 oktober, o.a. in het Tweede Flevoweekend op 9 en 10 oktober. In het Weekend van de Wetenschap, 2

en 3 oktober, werd het opengewerkte scholingsmodel van een Caterpillar-rupstrekker schoongemaakt en sindsdien is deze trekker samen met een Caterpillar-rupstrekker D4C die door de Stichting Polderpioniers Flevoland is gerestaureerd, toegevoegd aan onze vaste presentatie.

Geschiedenis Flevoland

De tentoonstelling Flevoland (inclusief de Canon van Flevoland) is een overzichtstentoonstelling die de bezoeker meeneemt op de door tijdlijn door de Flevolandse geschiedenis; van prehistorie tot en met het heden. In 2021 werd deze vaste presentatie verrijkt door er meer dan 100 archeologische objecten aan toe te voegen. Ook stond de geschiedenis van Flevoland centraal in de Flevoweekenden, waarbij ook de depots tijdens een rondleiding bezocht konden worden.

- *Het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolands cultureel erfgoed.*

Batavialand biedt inhoudelijke ondersteuning aan projecten van derden, bijvoorbeeld door mee te werken aan films, podcasts of toneelstukken over de geschiedenis van Flevoland en of scheepsopgravingen en conserveringsprojecten in Nederland (bijvoorbeeld scheepsopgraving Over de Maas in Dreumel en de conservering en presentatie van de Zwammerdamschepen bij Archeon in Alphen aan den Rijn). Experts van Batavialand zijn bestuurlijk actief in landelijke en provinciale verenigingen (Maritiem Portal, NGV Flevoland, AWN Flevoland) of adviseren andere kennisinstellingen over het erfgoed van Flevoland (Heemschut Flevoland, Genootschap Flevo/St. Kennistransfercentrum Flevoland, Genootschap Flevo). Zij nemen deel aan het Overleg van Provinciale Erfgoedhuizen in Nederland en zijn lid van verenigingen van kenniscentra op het gebied van wetenschap, waterbeheer en archeologie (Vereniging voor Science Centra, EXARCH (experimentele archeologie)). Hiermee dragen zij in aanzienlijke mate bij aan de bekendmaking over, het behoud en de versterking van het Flevolandse en nationale varende en waterstaats-erfgoed.

- *De toeristisch-recreatieve gebiedspromotie en ontwikkeling van het kustgebied van Lelystad.*

Batavialand neemt deel aan Nederland Waterland. Voor de provincie Flevoland is Batavialand één van de watericonen naast o.a. Museum Schokland en het Waterloopbos. Een van de doelstellingen binnen Nederland Waterland is het creëren en aantrekken van internationaal bezoek aan iconische plekken/gebieden.

Voor de ontwikkeling van het kustgebied van Lelystad participeert Batavialand actief in de Stuurgroep Bataviakwartier waarbij onder leiding van de gemeente Lelystad wordt nagedacht over het verder ontwikkelen en aantrekkelijker maken van het kustgebied.

OVERIG

- *De publieke aandacht voor en attractieve presentatie van de collecties die Batavialand beheert en die recht doet aan de waarde en betekenis van de collectie*

In 2021 is gekozen om te focussen op online media en regionale media om aandacht te vragen voor de collectie en de presentaties. Wekelijks wordt op twitter aandacht gegeven aan een bijzonder object uit de collectie met een foto en een korte toelichting (NL-EN)

Medewerkers van Batavialand treden maandelijks op in het radioprogramma 'Dit is Flevoland' van Omroep Flevoland. Sinds september komt Batavialand elke vrijdagmiddag in de beeldradio-uitzending van Omroep Flevoland. Verdeeld over de thema's Batavia aan Land, ambachten, archeologie en tentoonstellingen komt iedere week een medewerker van Batavialand over ontwikkelingen in de collectie of actuele zaken in het museum of op de werf.

- *De toegankelijkheid van de door Batavialand beheerde collecties voor geïnteresseerden, specifiek ook voor de archeologische werkgemeenschap.*

De collecties van Batavialand zijn beschreven in verschillende catalogussystemen. Het Maritiem Archeologisch Depot maakt gebruik van Adlib voor de objectenregistratie, conservering objecten en bibliotheek. Het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten beschrijft de collectie met The Museum System en de erfgoedcollecties van Flevoland, incl. werfarchief en bibliotheek zijn beschreven in één catalogus op maat (Atlantis 5.0) gemaakt door Deventit te Bunschoten. In 2020 waren alle collecties van Batavialand voor het publiek toegankelijk via één portaal: CollectieNederland.nl.

FlevolandsGeheugen.nl is een veel bezochte provinciale verhalenwebsite waarop onderzoekers de resultaten van de mondelinge geschiedschrijving van Flevoland plaatsen. Ook bezoekers kunnen hun verhaal op deze site kwijt en men kan op elkaars verhaal reageren, favoriete verhalen markeren en verhalen met vrienden en anderen delen via sociale media. In 2021 zijn vanuit verschillende lopende projecten (zie hierboven) verhalen toegevoegd aan de site. Onderzoekers Remco van Diepen en Willy van der Most zijn eindredacteuren van de website.

AWN Flevoland

De Flevolandse afdeling van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland heeft haar honk in Batavialand. Voor hen is een speciale vergader-, werk- en publieksplek ingericht in de ArcheoHotspot in het museum. Ook nemen zij deel aan alle activiteiten van het provinciaal archeologisch depot en al het archeologische veldwerk zowel voor wat betreft de landarcheologie als de maritieme archeologie.

11.3. FINANCIËEL OVERZICHT IN RELATIE TOT BEGROTING

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Mutatie</u>	
	<u>2021</u>	<u>2021</u>	€	%
	€	€	€	
Baten	<u>3.881.528</u>	<u>5.001.207</u>	<u>-1.119.679</u>	-22,4
	<u>3.881.528</u>	<u>5.001.207</u>	<u>-1.119.679</u>	-22,8
Lasten ten behoeve van projecten	420.689	696.080	-275.391	-39,6
Lasten overige baten	62.435	118.919	-56.484	-47,5
Personeelskosten	1.148.256	1.847.127	-698.871	-37,8
Afschrijvingen	33.197	28.121	5.076	18,1
Overige personeelslasten	319.821	706.795	-386.974	-54,8
Huisvestingslasten	774.533	1.001.274	-226.741	-22,6
Exploitatielasten	557.408	279.936	277.472	99,1
Verkooplasten	31.501	113.764	-82.263	-72,3
Autolasten	4.893	7.139	-2.246	-31,5
Kantoorlasten	170.408	201.510	-31.102	-15,4
Algemene lasten	<u>90.857</u>	<u>107.935</u>	<u>-17.078</u>	-15,8
Som der lasten	<u>3.613.998</u>	<u>5.108.600</u>	<u>-1.494.602</u>	-29,3
Bedrijfsresultaat	267.530	-107.393	374.923	349,1
Financiële baten en lasten	<u>-6.924</u>	<u>-7.750</u>	<u>826</u>	10,7
Saldo baten en lasten	<u>260.606</u>	<u>-115.143</u>	<u>375.749</u>	326,3

De begrote cijfers voor 2021 zijn, waar nodig, opnieuw gerubriceerd ter vergelijkbaarheid.

De belangrijkste conclusies zijn:

- De baten lopen achter op de begroting doordat subsidiebaten mogen worden doorgeschoven naar toekomstige boekjaren. Tevens lopen de baten achter omdat Batavialand zich aan de verplichte sluitingen als gevolg van de Covid-19 maatregelen heeft gehouden. Hierdoor zijn met betrekking tot de realisatie de begrote subsidiebaten nog niet volledig benut;
- Investerings welke gedekt zijn vanuit de subsidiebaten zijn direct ten laste gekomen van de subsidiebaten, echter werd dat in de begrote cijfers niet als zodanig gepresenteerd.;
- Door het wegvallen van bezoekersaantallen door de corona pandemie en door de verplichte sluitingen (Covid-19 maatregelen) zijn geraamde entreebaten en andere commerciële baten niet gerealiseerd;
- Niet alle lasten zijn gedekt door subsidiegelden.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2021 ad € 376 k zijn als volgt:

BATEN

De *baten* lopen ad € 1,1 mln achter op de begroting door:

- Doorschuiven van subsidiegelden ad € 273 k i.v.m. het nog niet volledig afgehandelde project wegwerken achterstanden (vertraging o.a. door corona maatregelen en verplichte sluiting), daardoor nog niet volledig gerealiseerde subsidiegelden;
- Door Corona en verplichte sluiting minder Europese studenten mogen ontvangen wat een afwijking geeft van € 13 k t.o.v. de begroting;
- Bepaalde subsidiegelden ten tijde van het begroten niet bekend waren wat een afwijking geeft t.o.v. de begroting;
- Investering m.b.t. subsidiebaten direct ten laste van subsidiebaten ad € 166 k zijn gekomen waarbij € 43 k betrekking heeft op RWS gelden, € 110 k op RCE gelden en € 13 k op overige subsidie gelden;
- In 2021 is er met niet betalende donateurs contact gezocht. Dit heeft enerzijds geleid tot het alsnog ontvangen van gelden anderzijds heeft dit geleid tot opzeggingen. Daarnaast hebben er door de Corona pandemie (verplichte sluiting) opzeggingen plaatsgevonden. Derhalve geeft dit een afwijking van € 22 k t.o.v. de begroting;
- Geraamde sponsoring / fondsenwerving niet gehaald ad € 50 k;
- Geraamde commerciële inkomsten door de corona pandemie (verplichte sluiting en tijdens heropening veel bezoek met een museumkaart / niet betalend bezoek) niet gehaald ad € 247 k;
- Door gewijzigd beleid minder bijdrage compensatieregeling schade musea (overheid) ontvangen wat een afwijking geeft van € 394 k t.o.v. de begroting.

LASTEN

De lasten lopen ad € 1,5 mln achter op de begroting doordat:

- Nog niet alle lasten met betrekking tot subsidiegelden en financiering van activiteiten uit projectgelden zijn gerealiseerd. Waarbij lasten welke betrekking hebben op subsidiegelden doorlopen naar het volgend boekjaar;
- De personele lasten zijn lager dan begroot door het anders invullen van opengevallen functies en ontvangen Noodmaatregel Overbrugging voor werkgelegenheid;
- De huisvestingskosten lager zijn dan begroot door besparingen op kosten gas, water en elektra door en overige huisvestingskosten i.v.m. de verplichte sluiting (corona). Daartegenover staan licht hogere kosten onderhoud en reparatie;
- De exploitatielasten hoger zijn dan begroot door o.a. verschuiving van kosten van projectlasten;
- De verkooplasten lager zijn dan begroot doordat kosten niet gemaakt zijn door de corona pandemie;
- De kantoorlasten hoger zijn lager dan begroot door onder andere forse besparingen op contributies en abonnementen.
- De algemene lasten hoger zijn dan begroot door een besparing op verzekeringslasten. Daartegenover staan extra gemaakte accountantskosten (advies) voor niet begrote controles (NOW).

12. BIJLAGEN: CONTROLE VERKLARINGEN STICHTING ERFGOEDPARK BATAVIALAND

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en bestuur van Stichting Erfgoedpark Batavialand statutair gevestigd te Lelystad

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening van Stichting Erfgoedpark Batavialand te Lelystad gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Erfgoedpark Batavialand op 31 december 2021 en van het resultaat in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2021;
- 2 de staat van baten en lasten over 2021;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Erfgoedpark Batavialand zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de overheidsmaatregelen in verband met de bestrijding van het wereldwijd om zich heen grijpende coronavirus een materiële impact zouden kunnen hebben op de omzet- en resultaatontwikkeling en daardoor op de financiële positie van de onderneming. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de onderneming.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en de bepalingen van en krachtens de WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als

basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almere, 26 april 2022
Kreston Lentink Audit B.V.

was getekend

drs. W. Akopjan RA
Externe accountant